

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens förslag till anslag i Budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1) inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet och drygt 150 motionsyrkanden som har väckts under den allmänna motionstiden 2012, däribland alternativa budgetförslag från Socialdemokraterna, Miljöpartiet de gröna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till anslag för utgiftsområdet som uppgår till totalt knappt 39,4 miljarder kronor. De största anslagsposterna är polisorganisationen (drygt 20,5 miljarder kronor), Sveriges Domstolar (drygt 5,2 miljarder kronor) och Kriminalvården (knappt 7,8 miljarder kronor).

Vidare tillstyrker utskottet förslaget i propositionen om att riksdagen ska godkänna att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet den 1 januari 2015.

Utskottet tillstyrker även förslaget om att riksdagen ska bemyndiga regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i företag och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som bedrivs vid Säkerhetspolisen och Försvarsmakten inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften.

Ett enigt utskott föreslår att riksdagen ska tillkännage att regeringen bör återkomma med en redovisning av de förbättringsåtgärder som vidtas inom rättsväsendet när det gäller bemötande av och stöd till brottsoffer. Därmed föreslår utskottet bifall till ett motionsyrkande från (S) och delvis bifall till ett motionsyrkande från (MP).

Övriga motionsyrkanden avstyrks, i första hand med hänvisning till pågående arbete.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet de gröna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet har inte deltagit i beslutet om anslagstilldelningen. Dessa partier redovisar i stället sina ställningstaganden i särskilda yttranden.

I ärendet finns 50 reservationer och fem särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	5
Redogörelse för ärendet	15
Ärendet och dess beredning	15
Utskottets överväganden	16
Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4	17
Förvärv av företag för att skydda personer och verksamheter	39
Polisens organisation m.m.	40
Åklagarmyndigheten	57
Sveriges Domstolar	59
Kriminalvården	65
Brottsförebyggande rådet	70
Prioritering av olika slags brott	73
Kompetens och bemötande	78
Reservationer	85
1. Rikskriminalpolisens arbete mot organiserad brottslighet, punkt 5 (SD)	85
2. Nationell resurs för hedersrelaterad brottslighet, punkt 6 (S, V)	85
3. Skydd för barn mot sexuell exploatering, punkt 7 (SD)	86
4. Incitamentsstruktur inom polisen, punkt 10 (MP)	87
5. Styrning av polisiära resurser, punkt 11 (MP)	87
6. Tydliga och mätbara mål för polisens arbete, punkt 13 (S, V)	88
7. Karriärvägar inom polisen, punkt 14 (S, MP, V)	89
8. Ökad specialistkompetens inom polisen, punkt 15 (S, MP, V)	89
9. Samverkan mellan rättsväsendet och den ideella sektorn, punkt 17 (MP)	90
10. Obligatorisk personalhandledning, punkt 18 (S, MP, V)	90
11. Tillgänglig polis i hela landet, punkt 19 (S, V)	91
12. Närvarande polis i vardagen, punkt 20 (MP)	92
13. Antagningen till polisutbildningen, punkt 22 (SD)	92
14. En ny polisutbildning, punkt 23 (S, MP, V)	93
15. Anställning av miljöbrottsutredare, punkt 26 (MP, V)	94
16. Säkerheten i domstolarna, punkt 28 (MP, V)	94
17. Tingsrättsorganisationen, punkt 30 (S, MP, V)	95
18. Miljöbrotten till mark- och miljödomstolarna, punkt 31 (V)	95
19. Centralisering av gruvärenden till förstärkta mark- och miljödomstolar, punkt 32 (V)	96
20. Kriminalvårdens resurser, punkt 34 (S, MP, V)	96
21. Tillsyn över Kriminalvården, punkt 35 (S, V)	97
22. Bemanningen på häkten och anstalter, punkt 36 (S, V)	98
23. Häkten i Halmstad och Östersund, punkt 38 (S, MP, V)	98
24. Ökad information om var brott begås, punkt 40 (MP)	99
25. Kartläggning av djurrättsaktivism, punkt 41 (SD)	100
26. Bättre statistik om misstänkta och dömdas bakgrund, punkt 42 (SD)	100
27. Utredning om systemhotande verksamhet, punkt 43 (MP, V)	101

28. Egen brottskod för fornminnesbrott, punkt 44 (SD)	101
29. Hatbrott, punkt 47 (MP, V)	102
30. Handlingsplan mot grov organiserad brottslighet m.m., punkt 48 (S)	102
31. Ungdomsbrottslighet m.m., punkt 49 (S, V)	103
32. Vardagsbrott och mängdbrott, punkt 50 (S, V)	103
33. Stölder på landsbygden, punkt 51 (S, V)	105
34. Olovlig tobaksförsäljning, punkt 53 (SD)	105
35. Ökad kompetens gällande sexuella övergrepp mot barn, punkt 55 (S, MP, V)	106
36. Barnkompetens inom rättsväsendet, punkt 56 (S)	107
37. Kompetens inom familjerätt m.m., punkt 57 (V)	107
38. Utbildning om våldtäktsoffer inom rättsväsendet, punkt 59 (S, V)	108
39. Utbildning om hbtq-frågor inom rättsväsendet, punkt 60 (MP, V)	109
40. Våld i samkönade relationer, punkt 61 (MP, V)	109
41. Kompetensutveckling för poliser, punkt 62 (MP)	110
42. Diskriminering inom rättsväsendet, punkt 63 (MP, V)	111
43. Utbildning av nämndemän, punkt 64 (S, MP, V)	112
44. Ökad kunskap inom polisen om arbetsmiljörelaterade brott, punkt 66 (MP, V)	112
45. Tillgång till djurskyddspolis i hela landet, punkt 67 (V)	113
46. Nationell djurskyddspolis, punkt 68 (SD)	113
47. Samverkan, punkt 69 (S, V)	114
48. Vittneskydd, punkt 70 (S, V)	114
49. Vittneskydd, punkt 70 (SD)	115
50. Tolkars villkor, punkt 71 (MP, V)	116
Särskilda yttranden	117
1. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (S)	117
2. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (MP)	119
3. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (SD)	122
4. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (V)	123
5. Sammanslagning av polismyndigheterna, punkt 3 (S)	125
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	126
Propositionen	126
Motion från allmänna motionstiden hösten 2011	126
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	126
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	141
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	142
 <i>Tabeller</i>	
Anslag till polisorganisationen	17
Anslag till Säkerhetspolisen	19
Anslag till Åklagarmyndigheten	20

Anslag till Ekobrottsmyndigheten	21
Anslag till Sveriges Domstolar	22
Anslag till Kriminalvården	24
Anslag till Brottsförebyggande rådet	25
Anslag till Rättsmedicinalverket	26
Anslag till Gentekniknämnden	27
Anslag till Brottsoffermyndigheten	28
Anslag till ersättning för skador på grund av brott	29
Anslag till rättsliga biträden m.m.	29
Anslag till kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	31
Anslag till avgifter till vissa internationella sammanslutningar	32
Anslag till bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	32
Anslag till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	33
Anslag till Domarnämnden	34

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslagen

1. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4

Riksdagen anvisar för budgetåret 2013 anslagen inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 4 punkt 3 och avslår motionerna

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 7,

2012/13:Ju246 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1 och 2,

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 5,

2012/13:Ju329 av Lena Olsson m.fl. (V) yrkandena 3 och 4,

2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD),

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 6 och 16,

2012/13:Ju382 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 1–6,

2012/13:Ju384 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) och

2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 2, 5–8, 10 och

11.

Bemyndigande till regeringen

2. Förvärv av företag för att skydda personer och verksamheter

Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i företag och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som bedrivs vid Säkerhetspolisen och Försvarsmakten inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 4 punkt 2.

Polisens organisation m.m.

3. Sammanslagning av polismyndigheterna

Riksdagen godkänner att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet den 1 januari 2015.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 4 punkt 1 och avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 9.

4. Permanent grupp inom Rikskriminalpolisen mot barnsexturism

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju240 av Jan Lindholm och Mats Pertoft (båda MP)
yrkande 3.

5. Rikskriminalpolisens arbete mot organiserad brottslighet

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju288 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4.

Reservation 1 (SD)

6. Nationell resurs för hedersrelaterad brottslighet

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 79.

Reservation 2 (S, V)

7. Skydd för barn mot sexuell exploatering

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju391 av Mattias Karlsson och Kent Ekeröth (båda SD)
yrkandena 1 och 2.

Reservation 3 (SD)

8. Nationell enhet mot s.k. ekoterrorism

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju398 av Josef Fransson och Mikael Jansson (båda SD)
yrkandena 2 och 3.

9. Återinför beredskapspolisen

Riksdagen avslår motion

2012/13:Fö245 av Mikael Jansson (SD) yrkande 24.

10. Incitamentsstruktur inom polisen

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 2–4 och

2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 4 (MP)

11. Styrning av polisiära resurser

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 20 och 21.

Reservation 5 (MP)

12. Effektivare polis

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju233 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M)
yrkande 2 och

2012/13:Ju325 av Staffan Anger (M).

13. Tydliga och mätbara mål för polisens arbete

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 7.

*Reservation 6 (S, V)***14. Karriärvägar inom polisen**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 8 och 11.

*Reservation 7 (S, MP, V)***15. Ökad specialistkompetens inom polisen**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 9 och 10.

*Reservation 8 (S, MP, V)***16. Rekrytering av externa experter**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju233 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 1.

17. Samverkan mellan rättsväsendet och den ideella sektorn

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 29 och

2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3.

*Reservation 9 (MP)***18. Obligatorisk personalhandledning**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 15.

*Reservation 10 (S, MP, V)***19. Tillgänglig polis i hela landet**

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8,

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 10 och

2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 4.

*Reservation 11 (S, V)***20. Närvarande polis i vardagen**

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 12,

2012/13:Ju381 av Per Lodenius och Kerstin Lundgren (båda C) och

2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 12 (MP)

21. Fler synliga poliser och lokala poliskontor i Stockholm

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju241 av Börje Vestlund och Meeri Wasberg (båda S)
yrkande 1.

22. Antagningen till polisutbildningen

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju212 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1–4.

Reservation 13 (SD)

23. En ny polisutbildning

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 1,

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 6,

2012/13:Ju338 av Annelie Karlsson m.fl. (S) yrkande 2 och

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 11.

Reservation 14 (S, MP, V)

24. Geografisk placering av polisutbildningen

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju236 av Annika Eclund (KD),

2012/13:Ju260 av Christer Winbäck (FP),

2012/13:Ju290 av Olof Lavesson m.fl. (M),

2012/13:Ju319 av Cecilie Tenfjord-Toftby och Cecilia Magnusson
(båda M),

2012/13:Ju320 av Margareta B Kjellin (M),

2012/13:Ju338 av Annelie Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 3,

2012/13:Ju347 av Ulrika Carlsson i Skövde (C) och

2012/13:Ju400 av Cecilia Widegren (M).

25. Utbildning inom polisen, Tullverket och Kustbevakningen

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju278 av Anders Hansson m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

*Åklagarmyndigheten***26. Anställning av miljöbrottsutredare**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3.

Reservation 15 (MP, V)

27. Åklagartjänster i Skellefteå och Lycksele

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju256 av Katarina Köhler (S).

*Sveriges Domstolar***28. Säkerheten i domstolarna**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 32 och 34.

*Reservation 16 (MP, V)***29. Domarkappor**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju372 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD).

30. Tingsrättsorganisationen

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 55.

*Reservation 17 (S, MP, V)***31. Miljöbrotten till mark- och miljödomstolarna**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4.

*Reservation 18 (V)***32. Centralisering av gruvärenden till förstärkta mark- och miljödomstolar**

Riksdagen avslår motion

2012/13:N202 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 7.

*Reservation 19 (V)***33. Handläggningstid i telekom-mål**

Riksdagen avslår motion

2012/13:T339 av Eliza Roszkowska Öberg (M).

*Kriminalvården***34. Kriminalvårdens resurser**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 59.

*Reservation 20 (S, MP, V)***35. Tillsyn över Kriminalvården**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 60.

*Reservation 21 (S, V)***36. Bemanningen på häkten och anstalter**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 62.

Reservation 22 (S, V)

37. Försäljning av anstaltsplatser till andra länder

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju252 av Clas-Göran Carlsson m.fl. (S).

38. Häkten i Halmstad och Östersund

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju239 av Hans Hoff (S),

2012/13:Ju312 av Marie Nordén och Gunnar Sandberg (båda S),

2012/13:Ju390 av Lars Gustafsson m.fl. (KD, M, FP, C) och

2012/13:Ju403 av Agneta Börjesson m.fl. (MP) yrkande 1.

*Reservation 23 (S, MP, V)***39. Häkte i Eskilstuna**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju297 av Stefan Käll (FP).

*Brottsförebyggande rådet***40. Ökad information om var brott begås**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 19.

*Reservation 24 (MP)***41. Kartläggning av djurrättsaktivism**

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju337 av Johan Hultberg (M) yrkande 1 och

2012/13:Ju398 av Josef Fransson och Mikael Jansson (båda SD)

yrkande 1.

*Reservation 25 (SD)***42. Bättre statistik om misstänkta och dömdas bakgrund**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju395 av Erik Almqvist (SD).

*Reservation 26 (SD)***43. Utredning om systemhotande verksamhet**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 9.

*Reservation 27 (MP, V)***44. Egen brottskod för fornminnesbrott**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Kr335 av Kent Ekeröth och Mattias Karlsson (båda SD)

yrkande 4.

Reservation 28 (SD)

*Prioritering av olika slags brott***45. Sexualbrott mot barn som begåtts utomlands**

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju240 av Jan Lindholm och Mats Pertoft (båda MP)
yrkande 2 och

2012/13:Ju375 av Fredrik Lundh Sammeli och Hannah Bergstedt
(båda S) yrkande 1.

46. Människohandel

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju354 av Mikael Oscarsson (KD).

47. Hatbrott

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju336 av Anna Steele (FP) yrkandena 1 och 2.

Reservation 29 (MP, V)

48. Handlingsplan mot grov organiserad brottslighet m.m.

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 29.

Reservation 30 (S)

49. Ungdomsbrottslighet m.m.

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju241 av Börje Vestlund och Meeri Wasberg (båda S) yrkan-
dena 2 och 3.

Reservation 31 (S, V)

50. Vardagsbrott och mängdbrott

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju233 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M)
yrkande 3 och

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 12.

Reservation 32 (S, V)

51. Stölder på landsbygden

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju293 av Krister Örmfjäder (S).

Reservation 33 (S, V)

52. Brott som begåtts av djurrättsaktivister

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju231 av Lars-Arne Staxäng (M),

2012/13:Ju326 av Gustav Nilsson (M) yrkandena 2 och 3,

2012/13:Ju337 av Johan Hultberg (M) yrkande 2 och

2012/13:Ju399 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 2 och 3.

53. Olovlig tobaksförsäljning

Riksdagen avslår motion

2012/13:So581 av Josef Fransson och Erik Almqvist (båda SD)
yrkande 1.

Reservation 34 (SD)

54. Övriga prioriteringar

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Sk290 av Anita Brodén och Christer Winbäck (båda FP)
yrkande 4,

2012/13:Ju255 av Stefan Caplan (M),

2012/13:Ju332 av Lars Beckman (M),

2012/13:Ju355 av Mikael Oscarsson (KD) och

2012/13:N363 av Andreas Norlén m.fl. (M) yrkande 3.

Kompetens och bemötande

55. Ökad kompetens gällande sexuella övergrepp mot barn

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju228 av Hans Hoff (S).

Reservation 35 (S, MP, V)

56. Barnkompetens inom rättsväsendet

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju360 av Åsa Lindestam m.fl. (S).

Reservation 36 (S)

57. Kompetens inom familjerätt m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:C243 av Marianne Berg m.fl. (V) yrkande 3 och

2012/13:C430 av Annelie Enochson och Yvonne Andersson (båda
KD) yrkande 4.

Reservation 37 (V)

58. Bemötande av och stöd till brottsoffer

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet
anför om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redo-
visning av de åtgärder som vidtas för att förbättra rättsväsendets
bemötande av och stöd till brottsoffer. Därmed bifaller riksdagen
motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 44 och
bifaller delvis motion

2012/13:So542 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkande 10.

59. Utbildning om våldtäktsoffer inom rättsväsendet

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju295 av Hillevi Larsson (S).

*Reservation 38 (S, V)***60. Utbildning om hbtq-frågor inom rättsväsendet**

Riksdagen avslår motion

2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 12.

*Reservation 39 (MP, V)***61. Våld i samkönade relationer**

Riksdagen avslår motion

2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 14.

*Reservation 40 (MP, V)***62. Kompetensutveckling för poliser**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 7.

*Reservation 41 (MP)***63. Diskriminering inom rättsväsendet**

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 22–24 och

2012/13:A393 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 21 och 22.

*Reservation 42 (MP, V)***64. Utbildning av nämndemän**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 52.

*Reservation 43 (S, MP, V)***65. Samordnad utbildning för skötare och kriminalvårdare inom rättspsykiatri**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju292 av Pia Nilsson (S).

66. Ökad kunskap inom polisen om arbetsmiljörelaterade brott

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2.

*Reservation 44 (MP, V)***67. Tillgång till djurskyddspolis i hela landet**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6.

Reservation 45 (V)

68. Nationell djurskyddspolis

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju223 av Richard Jomshof och Mattias Karlsson (båda SD).

*Reservation 46 (SD)***69. Samverkan**

Riksdagen avslår motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2.

*Reservation 47 (S, V)***70. Vittneskydd**

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Ju300 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M)
yrkande 6,

2012/13:Ju268 av Billy Gustafsson (S),

2012/13:Ju288 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 12,

2012/13:Ju294 av Hillevi Larsson (S) och

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 22 och 23.

*Reservation 48 (S, V)**Reservation 49 (SD)***71. Tolkars villkor**

Riksdagen avslår motion

2012/13:A393 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 16.

*Reservation 50 (MP, V)***72. Övriga frågor om kompetens och bemötande**

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju301 av Christer Akej (M) och

2012/13:Ju306 av Mikael Cederbratt och Finn Bengtsson (båda M).

Stockholm den 6 december 2012

På justitiekammarens vägnar

Morgan Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Morgan Johansson (S)¹, Johan Linander (C), Krister Hammarbergh (M), Ewa Thalén Finné (M), Kerstin Haglö (S)², Christer Adelsbo (S)³, Jan R Andersson (M), Elin Lundgren (S)⁴, Anna Wallén (S)⁵, Arhe Hamednaca (S)⁶, Patrick Reslow (M), Maria Ferm (MP)⁷, Caroline Szyber (KD), Richard Jomshof (SD)⁸, Lena Olsson (V)⁹, Carl-Oskar Bohlin (M) och Jan Ertsborn (FP).

¹⁻⁹ Avstår från ställningstagande under punkt 1.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar i betänkandet proposition 2012/13:1 Budgetpropositionen för 2013 i fråga om utgiftsområde 4 Rättsväsendet och drygt 150 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2012. Förslagen i motionerna rör anslagen eller anslutande frågor men också frågor med en mer allmän rättspolitisk inriktning. De behandlade förslagen finns i bilaga 1. En sammanställning av regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag finns i bilaga 2. Utskottets förslag till beslut om anslag finns i bilaga 3.

Utskottets överväganden

Inledning

I betänkandet behandlas de förslag i Budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1) som avser utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Utgiftsområdet omfattar anslag till polis-, åklagar-, och domstolsväsendena, Kriminalvården, Brottsförebyggande rådet, Rättsmedicinalverket, Gentekniknämnden, Brottsoffermyndigheten och Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden samt utgifter för bl.a. rättshjälpskostnader och brottskadeersättning. För 2012 anslogs, inklusive tillskott i höständringsbudgeten, knappt 38,1 miljarder kronor. De tyngsta anslagsposterna är polisorganisationen, Kriminalvården och Sveriges Domstolar.

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som summan av de utgifter som hör till utgiftsområdet högst får uppgå till (5 kap. 12 § riksdagsordningen). Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för 2013 för utgiftsområde 4 Rättsväsendet till 39 390 664 000 kronor (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:FiU1, rskr. 2012/13:37). I detta ärende ska justitieutskottet föreslå riksdagen hur detta belopp ska fördelas på anslag inom utgiftsområdet. Regeringen har i budgetpropositionen lagt fram ett förslag till anslagsfördelning. Socialdemokraterna, Miljöpartiet de gröna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet har i kommittémotionerna 2012/13:Ju382 (S), 2012/13:Ju402 (MP), 2012/13:Ju350 (SD) och partimotionen 2012/13:Ju384 (V) lämnat motförslag till fördelning på anslag. Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslagsfördelning framgår av bilaga 2.

Betänkandet har disponerats så att de förslag i budgetpropositionen och motionerna som avser anslagen inom utgiftsområde 4 för budgetåret 2013 behandlas först. Utskottets och sedermera riksdagens ställningstagande till dessa förslag förutsätts meddelas genom *ett* beslut. Därefter behandlas i betänkandet regeringens övriga förslag i budgetpropositionen och ett stort antal motionsförslag som har väckts under den allmänna motionstiden 2012. Förslagen i dessa motioner gäller en rad olika frågor med en mer allmän rättspolitisk inriktning.

Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om anslagsfördelning inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet och avslår motionsyrkanden som står i strid med regeringens förslag.

Jämför särskilda yttrandena 1 (S), 2 (MP), 3 (SD) och 4 (V).

Inledning

I detta avsnitt behandlar utskottet regeringens budgetförslag och de motioner som har väckts med anledning av budgetpropositionen och som avser fördelningen på anslag inom rättsväsendet. Vidare behandlar utskottet motionsyrkanden som mer allmänt rör resursfrågor eller verksamhet och prioriteringar, och som utskottet anser bör behandlas i detta sammanhang.

I sammanhanget vill justitieutskottet påminna om att det den 23 oktober 2012 (se utskottets prot. 2012/13:5) tillstyrkte regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Utskottet tillstyrkte samtidigt regeringens preliminära fördelning av utgifter på utgiftsområdet för 2014, 2015 och 2016 som riktlinje för regeringens budgetarbete. Socialdemokraterna, Miljöpartiet de gröna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet har anmält avvikande meningar och i stället tillstyrkt förslagen i sina respektive motioner.

1:1 Polisorganisationen

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till polisorganisationen för 2013 kan sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2012 är anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2012/13:2, bet. 2012/13:FiU11, rskr. 2012/13:41).

Anslag till polisorganisationen

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
20 061 287	20 535 653	+70 000	-300 000	+776 000	-5 000

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 20 535 653 000 kronor.

Anslaget används för att finansiera polismyndigheternas, Statens kriminaltekniska laboratoriums och Rikspolisstyrelsens verksamhet. Anslaget används också för att samordna och utveckla rättsväsendets informationsförsörjning.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 20 miljarder kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om drygt 428 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är knappt 20 miljarder kronor.

Regeringen föreslår en ökning av polisorganisationens anslag med 360 miljoner kronor fr.o.m. 2013. Regeringen anför att det är angeläget att polisen fortsätter arbetet med att vidareutveckla verksamheten och förbättra verksamhetsresultaten. Som framgår nedan (s. 40–42) föreslår regeringen att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet. Regeringen framhåller att stora omorganisationer medför både omställningskostnader och kostnader för själva genomförandet, vilket har beaktats i förslaget om tillskott till polisen. Därutöver finns det enligt regeringen ett behov av ökade insatser inom rättsväsendet bl.a. när det gäller insatser mot ungas brottslighet.

Regeringen föreslår vidare en ökning av anslaget med 90 miljoner kronor till satsningen på att samordna och utveckla rättsväsendets informationsförsörjning.

Utöver detta föreslår regeringen ett antal överföringar till och från anslaget. Regeringen föreslår att 33 miljoner kronor överförs från polisorganisationens anslag till anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten och att 10 miljoner kronor överförs till anslaget 1:2 Säkerhetspolisen. Vidare föreslår regeringen att knappt 9 miljoner kronor överförs till anslag inom utgiftsområde 15 Studiestöd för att finansiera vissa utgiftsökningar som det ökade antalet studerande på polisutbildningen medför. Polisorganisationens anslag föreslås vidare minska med 500 000 kronor för att finansiera flytten av centralmyndighetens delgivningsärenden från Regeringskansliet till Länsstyrelsen i Stockholms län. För att finansiera en ökning av polisens administrativa kostnader i samband med införandet av EU:s direktiv om sanktioner mot arbetsgivare föreslår regeringen en överföring på 450 000 kronor från anslaget 1:1 Migrationsverket inom utgiftsområde 8 Migration.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju382 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 1 (delvis), 2 och 5 föreslås det att polisorganisationens anslag ökas med 70 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag samt att 30 miljoner kronor inom anslaget öronmärks för att öka antalet civilanställda inom polisen. Anslagsökningen ska enligt motionen bl.a. finansiera en nationell spjutspetsorganisation som ska arbeta mot den organiserade brottsligheten, med en kraftig förstärkning av antalet specialister vid Rikskriminalpolisen. Förslaget om att inrätta en sådan nationell spjutspetsorganisation återfinns även i kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 16.

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 11 (delvis) föreslås det att polisorganisationens anslag minskas med 300 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna anför att en effektivisering av polisorganisationen skyndsamt måste påbörjas, vilket skulle medföra att upp till 500 årsarbetsresurser frigörs. Stora resurser kan också frigöras genom en renodling av polisverksamheten. De resurser som frigörs ska enligt motionen överföras till Kriminalvården.

I yrkande 8 i samma motion föreslås det att minst 10 miljoner kronor inom polisorganisationens anslag avsätts till att öka kompetensen om mänskliga rättigheter och utlänningsrätt bland dem inom polisorganisationen och kriminalvårdens transporttjänst som arbetar med verkställighet i utlänningsärenden. I yrkande 7 i samma motion föreslås det att medel i Rikspolisstyrelsens anslag specialdestineras för bekämpning av miljö- och djurskyddsbrott. I motionen anförs att dessa medel ska få disponeras av Åklagarmyndigheten, vilket innebär att Åklagarmyndigheten styr hur resurserna används, men att polisen även fortsättningsvis är arbetsgivare. Ett liknande förslag finns i kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 5.

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås vidare att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att polisorganisationens anslag ökas med 776 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

I partimotion 2012/13:Ju384 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) (delvis) föreslås det att polisorganisationens anslag minskas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:2 Säkerhetspolisen

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Säkerhetspolisen för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Säkerhetspolisen

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
1 047 199	1 064 056	±0	±0	+50 000	-20 000

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 1 064 056 000 kronor.

Anslaget används för Säkerhetspolisens förvaltningskostnader.

För 2012 uppgår anslaget till knappt 1,05 miljarder¹ kronor. Vid ingången av 2012 hade en anslagskredit om drygt 29,5 miljoner kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2012 är 988 miljoner kronor.

För att ge Säkerhetspolisen möjlighet att vidareutveckla arbetet mot terrorism och genomföra förstärkningar av skyddet avseende vitala funktioner i samhället föreslår regeringen att anslaget ökas med 42 miljoner kronor 2013.

¹ Varav 30 miljoner kronor avser engångsvisa medel för fortsatt utveckling av Säkerhetspolisen.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att Säkerhetspolisens anslag ökas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

I partimotion 2012/13:Ju384 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) (delvis) föreslås det att Säkerhetspolisens anslag minskas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:3 Åklagarmyndigheten

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Åklagarmyndigheten för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Åklagarmyndigheten

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
1 238 070	1 264 682	±0	+10 000	+323 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 1 264 682 000 kronor.

Anslaget används för Åklagarmyndighetens förvaltningskostnader. Åklagarmyndighetens kärnuppgifter består av att leda förundersökningar, besluta i åtalsfrågor och företräda det allmänna i domstol. Utöver sin operativa verksamhet bedriver Åklagarmyndigheten metod- och rättsutveckling samt rättslig uppföljning och tillsyn. Åklagarmyndigheten har en viktig roll i rättskedjan mellan polisen och domstolarna.

För 2012 uppgår anslaget till knappt 1,24 miljarder kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om knappt 19 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är knappt 1,23 miljarder kronor.

För att Åklagarmyndigheten ska kunna bidra till utvecklingen när det gäller att vidta tidiga och tydliga insatser mot ungas brottslighet samt åtgärder för en ökad effektivitet föreslår regeringen att anslaget ökas med 37 miljoner kronor fr.o.m. 2013.

Regeringen föreslår att Åklagarmyndighetens anslag minskas med 14,5 miljoner kronor för att finansiera motsvarande ökning av anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten. Från anslaget föreslås vidare att 200 000 kronor överförs till anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Detta ska finansiera flytten av centralmyndighetens delgivningsärenden från Regeringskansliet till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 11 (delvis) föreslås det att Åklagarmyndighetens anslag ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Tillskottet ska finansiera utbildningsinsatser inom myndigheten när det gäller mäns våld mot kvinnor och hatbrott. I yrkande 2 i samma motion föreslås även att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att Åklagarmyndighetens anslag ökas med 323 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:4 Ekobrottsmyndigheten

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Ekobrottsmyndigheten för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Ekobrottsmyndigheten

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
438 206	524 799	+20 000	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 524 799 000 kronor.

Anslaget används för Ekobrottsmyndighetens förvaltningskostnader. Ekobrottsmyndigheten har till uppgift att bekämpa ekonomisk brottslighet. Utöver sin operativa verksamhet ska Ekobrottsmyndigheten utveckla metoder för att effektivisera bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten samt följa rättstillämpningen och utarbeta förslag till åtgärder. Dessutom ska Ekobrottsmyndigheten lämna information och bistå med sin kompetens om den ekonomiska brottsligheten till andra myndigheter, kommuner, näringsliv och organisationer samt till allmänheten.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 438 miljoner kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om drygt 10 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är drygt 439 miljoner kronor.

Regeringen anför att det finns ett behov av ökade insatser inom rättsväsendet bl.a. när det gäller att vidta åtgärder för en ökad effektivitet. För att Ekobrottsmyndigheten ska kunna bidra till denna utveckling föreslår regeringen att anslaget ökas med 8 miljoner kronor fr.o.m. 2013.

Regeringen avser att fr.o.m. den 1 juli 2013 tilldela Ekobrottsmyndigheten ett nationellt ansvar för samtliga brottstyper som myndigheten handlägger. För att finansiera Ekobrottsmyndighetens utvidgade geografiska ansvarsområde föreslår regeringen att 47,5 miljoner kronor omfördelas från Åklagarmyndigheten och polisorganisationen för 2013. Från och med 2014 föreslås en motsvarande omfördelning med 95 miljoner kronor per år.

Vidare anför regeringen att det finns ett behov av att tillföra anslaget medel för att bekosta ytterligare polisoperativa enheter inom Ekobrottsmyndigheten och få en rikstäckande kriminalunderrättelseverksamhet på plats inom ekobrottsområdet. Ekobrottsmyndighetens anslag föreslås därför ökas med 30 miljoner kronor fr.o.m. 2013.

Regeringen föreslår vidare att 100 000 kronor överförs från anslaget till anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Detta ska finansiera flytten av centralmyndighetens delgivningsärenden från Regeringskansliet till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju382 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 1 (delvis) och 4 föreslås det att Ekobrottsmyndighetens anslag ökas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionen anför det bl.a. att det är viktigt att förstärka ansträngningarna för att bekämpa ekonomisk brottslighet, eftersom kopplingen mellan den organiserade brottsligheten och ekonomisk brottslighet växer. Enligt motionärerna är den förstärkning av Ekobrottsmyndighetens anslag som regeringen föreslår inte tillräcklig, utan de menar att myndigheten behöver ytterligare resurstillskott för att utveckla sin grundverksamhet.

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

1:5 Sveriges Domstolar

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Sveriges Domstolar för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Sveriges Domstolar

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
4 899 954	5 217 634	±0	+10 000	+472 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 5 217 634 000 kronor.

Anslaget används för den verksamhet som bedrivs i domstolarna, hyres- och arrendenämnderna, Rättshjälpsmyndigheten samt Domstolsverket.

För 2012 uppgår anslaget till knappt 4,90 miljarder kronor. Vid ingången av 2012 hade en anslagskredit om drygt 25 miljoner kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2012 är knappt 4,88 miljarder kronor.

Regeringen anför att det finns ett behov av ökade insatser inom rättsväsendet. Det krävs också resurser för att domstolarna ska kunna hantera det stora antalet inkommande mål och ärenden med bibehållen hög kvalitet och effektivitet. Med hänsyn till detta föreslår regeringen att anslaget ökas med 228 miljoner kronor fr.o.m. 2013.

Regeringen föreslår vidare vissa överföringar från andra anslag till anslaget för Sveriges Domstolar. Det föreslås bl.a. att 1,2 miljoner kronor överförs från anslaget 1:4 Tandvårdsförmåner m.m. inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och socialomsorg. Detta föreslås med anledning av att förslaget i lagrådsremissen Tandvård för personer med vissa sjukdomar eller funktionsnedsättningar förväntas medföra en ökad måltillströmning till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Vidare föreslår regeringen att 18,3 miljoner kronor överförs från anslaget 1:4 Sanering och återställande av förorenade områden inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård. Den överföringen föreslås för att täcka de övergångskostnader som den nya organisationen med mark- och miljödombstolar medför. För att organisationen ska kunna fungera som tänkt och för att syftet med reformen ska uppnås behövs det enligt regeringen ytterligare medel. En ökning av anslaget med 35 miljoner kronor föreslås därför. Vidare föreslår regeringen att anslaget ska ökas med 10 miljoner kronor för att korta handläggningstiderna för överklagade ärenden enligt plan- och bygglagen.

Regeringen anför att kommande förslag för att förenkla andrahandsuthyrning av bostadsrätter förväntas medföra en ökning av antalet ärenden hos hyresnämnderna. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 5 miljoner kronor.

Från och med den 1 juli 2012 har möjligheterna att besluta om säkerhetskontroll i domstol utökats. För detta ändamål tillfördes Sveriges Domstolar 15 miljoner kronor för innevarande år. Regeringen föreslår att anslaget fr.o.m. 2013 ökas med ytterligare 15 miljoner kronor.

Med anledning av ett kommande förslag om ändringar i arbetslöshetsförsäkringen, vilket bedöms medföra en ökad måltillströmning till de allmänna förvaltningsdomstolarna, föreslår regeringen att anslaget ökas med 4 miljoner kronor.

Även de nya reglerna om legitimation för lärare och förskollärare, som trädde i kraft den 1 juli 2011, förväntas medföra en ökad måltillströmning till de allmänna förvaltningsdomstolarna. Regeringen föreslår därför att 200 000 kronor överförs till Sveriges Domstolar från anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Därutöver föreslår regeringen att 300 000 kronor överförs från samma anslag till anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Detta ska finansiera flytten av centralmyndighetens delgivningsärenden från Regeringskansliet till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 11 (delvis) föreslås det att Sveriges Domstolars anslag ökas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Tillskottet ska finansiera utbildningsinsatser inom domstolarna när det gäller mäns våld mot kvinnor och hatbrott. I yrkande 2 i samma motion föreslås även att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att Sveriges Domstolars anslag ökas med 472 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av motion 2012/13:Ju246 av Kent Ekeroth (SD) yrkande 1 och 2 framgår det att anslagsökningen bl.a. ska användas till installation av permanenta inpasseringskontroller med larmbågar och en ökad närvaro av säkerhetspersonal på domstolarna.

1:6 Kriminalvården

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Kriminalvården för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Kriminalvården

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
7 529 804	7 764 230	±0	+249 500	+165 500	-165 000

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 7 764 230 000 kronor.

Anslaget används för Kriminalvårdens verksamhet samt för ersättning åt ledamöter m.fl. i övervakningsnämnderna. Transporttjänstens verksamhet får medel från detta anslag, dock inte när det gäller utlandstransporter inom migrationspolitikens ansvarsområde.

För 2012 uppgår anslaget till knappt 7,53 miljarder kronor. Vid ingången av 2012 hade en anslagskredit om knappt 38 miljoner kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2012 är knappt 7,49 miljarder kronor.

Regeringen anför att det finns ett behov av ökade insatser inom rättsväsendet bl.a. när det gäller skärpta straff, att vidta tidiga och tydliga insatser mot ungas brottslighet samt åtgärder för en ökad effektivitet. Regeringen avser att lämna propositioner om fridskränkingsbrott, sexualbrottslagstiftningen samt kränkande fotografering. För att Kriminalvården ska kunna bidra till denna utveckling samt för att upprätthålla kvalitet, effektivitet och säkerhet inom verksamheten föreslår regeringen att anslaget ökas med 180 miljoner kronor.

Regeringen föreslår vidare att 300 000 kronor överförs från Kriminalvårdens anslag till anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Detta ska finansiera flytten av centralmyndighetens delgivningsärenden från Regeringskansliet till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 11 (delvis) föreslås det att Kriminalvårdens anslag ökas med 249,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Anslagsökningen ska bl.a. finansiera arbetet med individuella utslusningsplaner och kontaktpersoner för alla som har dömts till en frihetsberövande påföljd. I anslagsökningen ingår också medel för att bygga ett nytt häkte i Östersund under 2013 och stöd till frivilligorganisationer. I yrkande 2 i samma motion föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att Kriminalvårdens anslag ökas med 165,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Den föreslagna anslagsförändringen är reducerad med 34,5 miljoner kronor till följd av minskad invandring.

I partimotion 2012/13:Ju384 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslås det att Kriminalvårdens anslag minskas med 165 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna anför bl.a. att resurser skulle frigöras inom Kriminalvården genom att villkorlig halvtidsfrigivning införs för förstagångsdömda. Delar av dessa resurser ska enligt motionen användas för en försöksverksamhet för att förbättra samverkan kring de intagna i samband med frigivningen, s.k. inslussningspeng. Ett yrkande om inslussningspeng finns även i kommittémotion 2012/13:Ju329 av Lena Olsson m.fl. (V) yrkande 3. I den motionen anför det bl.a. att befintliga resurser måste samordnas på ett bättre sätt för att ge varje enskild individ ett relevant stöd i samband med frigivningen. Stödet ska vara individuellt och insatserna ska riktas mot fortsatt missbruksvård, arbetspraktik, utbildning och boende.

1:7 Brottsförebyggande rådet

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Brottsförebyggande rådet för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Brottsförebyggande rådet

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
69 240	81 662	±0	±0	+37 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 81 662 000 kronor.

Brottsförebyggande rådet är ett centrum för forsknings- och utvecklingsverksamhet inom rättsväsendet och ska bidra till kunskapsutveckling inom det kriminalpolitiska området och främja brottsförebyggande arbete. Anslaget används för Brottsförebyggande rådets förvaltningskostnader.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 69,2 miljoner kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om knappt 2 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är drygt 69,4 miljoner kronor.

Regeringen anför att det kunskapsbaserade stödet behöver stärkas för att rättsväsendet ska effektiviseras. Syftet med en sådan förstärkning är att möta det ökade behovet av såväl uppföljning och utvärdering som stöd till olika former av verksamhetsutveckling. För att säkerställa att Brottsförebyggande rådet ska kunna utveckla och stärka sin verksamhet föreslår regeringen att anslaget ökas med 12 miljoner kronor.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att Brottsförebyggande rådets anslag ökas med 37 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:8 Rättsmedicinalverket

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Rättsmedicinalverket för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Rättsmedicinalverket

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
327 858	339 817	±0	±0	+21 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 339 817 000 kronor.

Anslaget används för Rättsmedicinalverkets förvaltningskostnader. Rättsmedicinalverket bedriver verksamhet inom rättspsykiatri, rättsmedicin, rättskemi och rättsgenetik. Rättsmedicinalverkets huvuduppgift är att lämna sakkunnigutlåtanden till polisen, åklagare och domstolar.

För 2012 uppgår anslaget till knappt 328 miljoner kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om drygt 4,65 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är drygt 327 miljoner kronor.

För att upprätthålla kvalitet och effektivitet i verksamheten föreslår regeringen att Rättsmedicinalverkets anslag ökas med 10 miljoner kronor fr.o.m. 2013.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att Rättsmedicinalverkets anslag ökas med 21 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:9 Gentekniknämnden

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Gentekniknämnden för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Gentekniknämnden

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
4 351	5 377	±0	±0	+1 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 5 377 000 kronor.

Anslaget används för Gentekniknämndens förvaltningskostnader. Nämnden har två övergripande uppgifter. Den ena är att genom rådgivande verksamhet främja en etiskt försvarbar och säker användning av gentekniken till skydd för människors och djurs hälsa samt miljön. Den andra uppgiften är att sprida kunskap om den gentekniska utvecklingen.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 4,3 miljoner kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om 173 000 kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är drygt 4,3 miljoner kronor.

Regeringen framhåller i propositionen att utvecklingen inom genteknikområdet går snabbt. Den gentekniska forskningen har under de senaste åren gjort viktiga framsteg. Det finns samtidigt en risk för att gentekniken för med sig negativa konsekvenser, t.ex. inom miljöområdet. Regeringen anför att det mot den bakgrunden är viktigt att Gentekniknämnden bedriver sin verksamhet på ett ändamålsenligt och noggrant sätt. Enligt regeringen behöver Gentekniknämndens kansli förstärkas, bl.a. för att genomföra ytterligare informationsinsatser. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 1 miljon kronor 2013.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att Gentekniknämndens anslag ökas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:10 Brottsoffermyndigheten

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Brottsoffermyndigheten för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Brottsoffermyndigheten

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
34 045	36 196	±0	+50 000	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 36 196 000 kronor.

Brottsoffermyndigheten arbetar för att främja brottsoffers rättigheter, intressen och behov. Myndighetens huvuduppgift är att pröva ansökningar om ersättning enligt brottsskadelagen (1978:413), s.k. brottsskadeersättning. Anslaget används för Brottsoffermyndighetens förvaltningskostnader.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 34 miljoner kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om drygt 2,1 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är drygt 33 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 2 miljoner kronor för att Brottsoffermyndigheten ska kunna bibehålla kvaliteten och effektiviteten i verksamheten.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 11 (delvis) föreslås det att Brottsoffermyndighetens anslag ökas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Anslagsökningen ska finansiera en försöksverksamhet i vissa kommuner för att professionalisera och tydliggöra det kommunala stödet till brottsoffer. De medel som anslås till Brottsoffermyndigheten för detta ändamål ska få disponeras av kommuner efter ansökan. I yrkande 2 i samma motion föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet ska användas för samarbete med ideella organisationer.

1:11 Ersättning för skador på grund av brott

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till ersättning för skador på grund av brott för 2013 kan sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2012 är anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2012/13:2, bet. 2012/13:FiU11, rskr. 2012/13:41).

Anslag till ersättning för skador på grund av brott*(beloppen anges i tusental kronor)*

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
88 474	122 474	±0	±0	+114 700	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 122 474 000 kronor.

Från anslaget betalas ersättning av statsmedel enligt brottsskadelagen (1978:413) för skador på grund av brott. Utgifterna på anslaget styrs av antalet beviljade ansökningar och brottsskadeersättningens storlek.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 88 miljoner kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om drygt 7 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är drygt 59 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att intäkter från regressverksamheten, som t.o.m. 2012 redovisas mot anslagets utgifter, fr.o.m. 2013 ska redovisas mot inkomsttitel 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet. Med anledning av den nya hanteringen föreslår regeringen att anslaget ökas med 33 miljoner kronor, vilket motsvarar de prognostiserade intäkterna från regressverksamheten.

Motionen

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att anslaget till ersättning för skador på grund av brott ökas med 114,7 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Den föreslagna anslagsförändringen är reducerad med 300 000 kronor till följd av minskad invandring.

1:12 Rättsliga biträden m.m.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till rättsliga biträden m.m. för 2013 kan sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2012 är anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2012/13:2, bet. 2012/13:FiU11, rskr. 2012/13:41).

Anslag till rättsliga biträden m.m.*(beloppen anges i tusental kronor)*

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
2 225 657	2 265 657	±0	+70 000	-9 900	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 2 265 657 000 kronor.

Från anslaget ska betalas de kostnader som enligt 21 kap. 10 § rättegångsbalken, lagen (1988:609) om målsägandebiträde och rättshjälpslagen (1996:1619) ska betalas av allmänna medel. Dessutom ska de kostnader som enligt lagen (1996:1620) om offentligt biträde ska betalas av all-

männa medel betalas från anslaget, dock inte sådana kostnader som avser offentligt biträde i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) och lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Anslaget finansierar också utgifter för särskilda företrädare för barn enligt 12 § lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn, samt utgifter för bevisning, parter, tolk och god man, förvaltararvoden m.m. i konkurser, ersättning till likvidatorer och bouppteckningsförrättare. Vidare betalas från anslaget kostnader som hänförs till internationellt straff- och civilrättsligt samarbete och som inte ska bäras av någon annan myndighet.

De faktorer som styr utgifterna är framför allt antalet mål och ärenden, målens och ärendenas svårighetsgrad, ersättningsnivån till biträden och offentliga försvarare samt den andel av rättshjälpskostnaderna som betalas av den rättssökande.

Enligt 21 kap. 10 § rättegångsbalken, 27 § rättshjälpslagen, 5 § lagen om målsägandebiträde och 5 § lagen om offentligt biträde bestämmer regeringen den timkostnadsnorm som ligger till grund för ersättning för arbete på rättshjälpsområdet. Timkostnadsnormen för 2012 är 1 205 kronor. Det finns taxor för ersättning till offentliga försvarare och målsägandebiträden i vissa brottmål i tingsrätt och hovrätt (DVFS 2010:14 och 2010:16). Taxorna beslutas av Domstolsverket på grundval av timkostnadsnormen.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 2,2 miljarder² kronor. Vid ingången av 2012 hade en anslagskredit om drygt 131 miljoner kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2012 är knappt 2,3 miljarder kronor.

Regeringen konstaterar att utgifterna under anslaget har ökat. Detta beror i huvudsak på en ökning av antalet brottmål med offentliga försvarare och omfattningen av dessa. Mot bakgrund av detta föreslår regeringen att anslaget ökas med 540 miljoner kronor fr.o.m. 2013.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 10 föreslås det att barnen i mål om vårdnad, boende och umgänge ska ha rätt till egna offentliga biträden. Detta ska säkerställa att barnen kommer till tals i dessa mål och att deras intressen tas till vara. I samma motion yrkande 11 (delvis) föreslås det att anslaget till rättsliga biträden m.m. ökas med 70 miljoner kronor för detta ändamål.

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att anslaget minskas med 9,9 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

² Varav 200 miljoner kronor avser ett engångsvist tillskott på förslag av regeringen i höständeringsbudgeten.

1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till kostnader för vissa skaderegleringar m.m. för 2013 kan sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2012 är anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2012/13:2, bet. 2012/13:FiU11, rskr. 2012/13:41).

Anslag till kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
42 163	40 163	±0	±0	-200	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 40 163 000 kronor.

Anslaget används för kostnader som uppkommer för staten i samband med vissa skaderegleringar m.m. Dessa kan t.ex. röra ersättning enligt lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder eller skadestånd enligt bestämmelserna om fel och försummelse vid myndighetsutövning i skadeståndslagen (1972:207). I anslutning till att en sådan ersättning utbetalas kan ersättning även betalas för ombuds- och rättegångskostnader. Ersättning till staten för sådana kostnader tillgodoräknas anslaget. Justitiekanslern betalar ut ersättning och skadestånd från anslaget.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 42 miljoner³ kronor. Vid ingången av 2012 hade en anslagskredit om 3,3 miljoner kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2012 är knappt 40 miljoner kronor.

Regeringen konstaterar i propositionen att utgifterna under anslaget har ökat då antalet ärenden som resulterat i höga ersättningsbelopp har ökat de senaste åren. Dessutom har antalet ärenden som innefattar frihetsberövande blivit fler under de senaste åren. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 3 miljoner kronor.

Motionen

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att anslaget till kostnader för vissa skaderegleringar m.m. minskas med 200 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till avgifter till vissa internationella sammanslutningar för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

³ Varav 5 miljoner kronor avser engångsvisa tillskott på förslag av regeringen i höständringsbudgeten.

Anslag till avgifter till vissa internationella sammanslutningar*(beloppen anges i tusental kronor)*

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
18 674	95 674	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 95 674 000 kronor.

Från anslaget får betalas årsavgifter till Haagkonferensen för internationell privaträtt, Internationella institutet för harmonisering av privaträtten (Unidroit), Association internationale des hautes juridictions administratives (AIHJA), Världsoorganisationen för den intellektuella äganderätten (Wipo), Interpol och Schengens informationssystem. Dessutom får bidrag till vissa andra internationella sammanslutningar samt internationellt samarbete och forskning med anknytning till Justitiedepartementets område betalas från anslaget.

För 2012 uppgår anslaget till knappt 18,7 miljoner kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om drygt 5 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är knappt 14,7 miljoner kronor.

Regeringen konstaterar i propositionen att EU-domstolen fastställde i en dom den 4 februari 2010 att Sverige inte hade genomfört datalagringsdirektivet (2006/24/EG) i rätt tid. Skadeståndsprocessen med anledning av förseningen av genomförandet av direktivet är ännu inte avslutad. För detta ändamål föreslår regeringen en ökning av anslaget med 77 miljoner kronor under 2013.

Förslaget har inte mött några invändningar i motioner.

1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete*(beloppen anges i tusental kronor)*

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
21 157	7 157	±0	±0	-100	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 7 157 000 kronor.

Anslaget används för att stimulera lokalt brottsförebyggande arbete. Brottsförebyggande rådet har till uppgift att fördela medel till lokala brottsförebyggande projekt. I detta ingår att samla och sprida kunskap om framgångsrika projekt, följa upp och utveckla projekt samt bidra till att behovet av utbildning tillgodoses. Brottsförebyggande rådet belastar anslaget med vissa egna kostnader direkt kopplade till denna verksamhet.

För 2012 uppgår anslaget till drygt 21 miljoner⁴ kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om knappt 150 000 kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är knappt 21 miljoner kronor.

Motionen

I kommittémotion 2012/13:Ju350 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) (delvis) föreslås det att anslaget till bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete minskas med 100 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:16 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden för 2013 kan sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
16 758	17 889	±0	-17 889	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 17 889 000 kronor.

Anslaget används för Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens förvaltningskostnader. Myndighetens huvudsakliga uppgifter är bl.a. att utöva tillsyn över de brottsbekämpande myndigheternas användning av hemliga tvångsmedel och kvalificerade skyddsidentiteter och därmed sammanhängande verksamhet. Nämnden utövar också tillsyn över polisens behandling av personuppgifter. Inom myndigheten finns även de särskilda beslutsorganen Registerkontrolldelegationen, som i ärenden om registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627) prövar frågor om utlämnande av uppgifter från vissa register, och Skyddsregistreringsdelegationen, som fattar beslut om kvalificerad skyddsidentitet enligt lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter.

För 2012 uppgår anslaget till knappt 16,8 miljoner kronor. Vid ingången av 2012 fanns ett anslagssparande om 979 000 kronor. Utgiftsprognosen för 2012 är drygt 16,7 miljoner kronor.

Regeringen anför att det är av stor vikt att Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens tillsyn är effektiv och kontinuerlig. För att myndigheten ska kunna hantera sitt uppdrag enligt de krav som ställs på den föreslår regeringen en anslagsökning med 1 miljon kronor fr.o.m. 2013.

⁴ Varav 14 miljoner kronor avser engångsvisa medel för instiftande av Kriminologipriset och dess organisation.

Motionen

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 11 (delvis) och 5 föreslås det att Säkerhets- och integritetsskyddsmyndighets anslag överförs till en ny integritetsskyddsmyndighet, se förslag till nytt anslag 99:2 nedan. I yrkande 2 i samma motion föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

1:17 Domarnämnden

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag till Domarnämnden för 2013 kan sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2012 är anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2012/13:2, bet. 2012/13:FiU11, rskr. 2012/13:41).

Anslag till Domarnämnden

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2012	Prop. 2013	S	MP	SD	V
7 500	7 544	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2013 bestäms till 7 544 000 kronor.

Anslaget används för Domarnämndens förvaltningskostnader. Domarnämnden ska lämna förslag till regeringen i ärenden om utnämning av ordinarie domare. Nämnden ska även bedriva ett aktivt och långsiktigt arbete för att tillgodose rekryteringsbehovet av ordinarie domare.

För 2012 uppgår anslaget till 7,5 miljoner⁵ kronor. Vid ingången av 2012 hade en anslagskredit om 199 000 kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2012 är drygt 6,7 miljoner kronor.

Regeringen konstaterar i propositionen att Domarnämnden nu har bedrivit verksamhet i sin nya form under drygt ett års tid och att årsredovisningen för 2011 visar att nämnden för att fullgöra sin uppgift behöver ytterligare medel. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 1 miljon kronor fr.o.m. 2013.

Motionen

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås det att 2 procent av samtliga myndigheters anslag inom rättsväsendet används för samarbete med ideella organisationer.

⁵ Varav 1 miljon kronor avser ett engångsvist tillskott på förslag av regeringen i höständringsbudgeten.

Nationell brottsförebyggande samordnare (förslag till nytt anslag 99:1)

I kommittémotion 2012/13:Ju382 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 4 föreslås det att en nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet inrättas. I samma motion yrkande 1 (delvis) föreslås det att ett nytt anslag skapas för detta ändamål och att det anslås 10 miljoner kronor för 2013. Enligt motionärerna behövs det någon som kan se över myndighetsgränserna samt utvärdera och föreslå förbättringar när det gäller det brottsförebyggande arbetet. Samordnaren skulle bl.a. få i uppdrag att driva på och koordinera det brottsförebyggande arbetet lokalt, regionalt och nationellt. Det skulle vidare kunna tas fram nationella mätbara mål för olika variabler med betydelse för det brottsförebyggande arbetet. Förslaget om en nationell samordnare i det brottsförebyggande arbetet återfinns även i kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6.

Integritetsskyddsnämnd (förslag till nytt anslag 99:2)

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 5 föreslås det att en ny integritetsskyddsmyndighet inrättas. I samma motion, yrkande 11 (delvis) anslås det 73,889 miljoner kronor till den nya myndigheten. Den ska finansieras bl.a. genom en överföring av Säkerhets- och integritetsnämndens anslag. Motionärerna anför bl.a. att integritetsskyddet har en svag ställning i Sverige och att det saknas en helhetsbild över hur olika lagstiftningsåtgärder påverkar enskildas integritet. Det behövs därför en myndighet med ett samlat ansvar för skyddet av enskildas integritet.

Även i partimotion 2012/13:Ju384 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslås det att en ny integritetsskyddsmyndighet inrättas. I motionen anslås det 5 miljoner kronor till den nya myndigheten.

Utredningsmyndighet för misstänkta polisbrott (förslag till nytt anslag 99:3)

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 6 föreslås det att en ny utredningsmyndighet inrättas för misstänkta brott av poliser och åklagare i tjänsten. I samma motion, yrkande 11 (delvis) anslås det 50 miljoner kronor till den nya myndigheten.

Ett liknande yrkande finns i partimotionerna 2012/13:Ju221 yrkande 7 och 2012/13:Ju384, båda av Jonas Sjöstedt m.fl. (V). I den sistnämnda motionen anslås 5 miljoner kronor till den nya myndigheten, vilket ska täcka kostnaden för halva året 2013. I motion 2012/13:Ju221 yrkande 7 anför det bl.a. att ingen statlig myndighet är lika beroende av allmänhetens förtroende som polisen. Den instans som har våldsmonopol måste ha ett grundmurat förtroende för att upprätthålla sin legitimitet.

Fångombudsman (förslag till nytt anslag 99:4)

I partimotion 2012/13:Ju384 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslås det att en fångombudsman inrättas och att 5 miljoner kronor anslås för detta ändamål. Ett yrkande om fångombudsman finns även i kommittémotion 2012/13:Ju329 av Lena Olsson m.fl. (V) yrkande 4. Motionärerna anför att det måste vara samhällets ansvar att det finns en fristående fångombudsman som på ett oberoende sätt verkar för att tillvarata de intagnas rättigheter. Det är inte rimligt att enbart förlita sig på frivilligorganisationernas arbete med dessa frågor.

Utskottets ställningstagande

Det övergripande målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Sedan regeringen tillträdde 2006 har den största satsningen i modern tid genomförts på rättsväsendet. Det förstärkta resursläget har gett rättsväsendets myndigheter väsentligt förbättrade förutsättningar att uppnå dessa mål.

Som regeringen konstaterar i budgetpropositionen känner sig människor i Sverige också allt tryggare, vilket är tillfredsställande. Det är även positivt att fler av de brott som begås nu verkar komma till rättsväsendets kännedom jämfört med tidigare.

Regeringen konstaterar samtidigt att det fortfarande är alldeles för många som drabbas av brott och att det är för få brott som klaras upp, för många som känner sig otrygga, för många som dras in i kriminalitet och för många som återfaller i brott. Regeringen ser ett behov av att stärka, effektivisera och utveckla brottsbekämpningen ytterligare och föreslår därför att rättsväsendet 2013 tillförs ytterligare drygt 1,5 miljarder kronor.

Regeringen framhåller att det finns utmaningar för rättsväsendet som även i fortsättningen kräver hög uppmärksamhet. Några av de utmaningar som regeringen särskilt lyfter fram handlar om att sätta in tidiga och tydliga insatser gentemot unga lagöverträdare, att motverka våld i nära relationer och att minska återfallen i brott. Regeringen anför vidare att reaktionerna mot brottsligheten behöver bli ännu tydligare, och att det därför bl.a. kan krävas fortsatta straffskärpningar. Som exempel på en sådan brottslighet där ett behov av skärpningar kan övervägas nämner regeringen bl.a. grov kvinnofridskränkning, sexualbrott, förmögenhetsbrott och trafikrelaterad brottslighet.

Utskottet ställer sig bakom den inriktning av kriminalpolitiken som regeringen redovisar. Utskottet delar också regeringens bedömning att rättsväsendet behöver ytterligare resurstillskott för att möta de fortsatta utmaningarna. Därför välkomnar utskottet att rättsväsendet tillförs ytterligare medel.

Samtidigt vill utskottet framhålla att en bestående förbättring av rättsväsendets verksamhetsresultat inte kan åstadkommas enbart genom ytterligare anslagsökningar. För att uppnå kortare handläggningstider och en varaktigt högre brottsuppläkning och lagföring krävs det också ett effektivare resursutnyttjande inom myndigheterna.

Som regeringen anför måste myndigheterna därför kontinuerligt arbeta för att finna olika former av effektiviseringar och kvalitetshöjande insatser. Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen avser att fortsätta att noga följa myndigheternas verksamhetsresultat för att bedöma hur resurserna används.

En viktig del i effektiviseringsarbetet är att fortsätta att stärka samarbetet mellan rättsväsendets myndigheter. Som regeringen påpekar är t.ex. ansvarsfördelningen och samarbetet mellan polisen och åklagarna av stor betydelse för att resurserna och kompetensen ska kunna användas på bästa sätt. Mot bakgrund av olika samverkansuppdrag från regeringen har också Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten utvecklat sitt samarbete, vilket givetvis är positivt. Utskottet ser även positivt på den utredning regeringen har tillsatt, Straffprocessutredningen (Ju 2010:10), som bl.a. ska överväga åtgärder för att tydliggöra och utveckla ansvarsfördelningen mellan åklagare och domstol.

Utskottet vill i detta sammanhang även lyfta fram regeringens initiativ till en nationell mobilisering mot grov organiserad brottslighet. Bortsett från ett antal av rättsväsendets myndigheter berör mobiliseringen även bl.a. Försäkringskassan och Skatteverket. Regeringen framhåller i propositionen att de nya arbetsformerna har bidragit till snabbare kommunikationsvägar och ett utökat informationsutbyte mellan myndigheterna. Detta är positivt. Som regeringen anför behöver dock samverkan mellan olika myndigheter och regioner fortsätta att förstärkas, så att den nationella ansatsen mot den grova organiserade brottsligheten kan få fullt genomslag.

Regeringen anför i propositionen att bekämpningen av grov organiserad brottslighet ska intensifieras ytterligare, bl.a. genom en fortsatt utveckling av arbetet med att minska de kriminella vinsterna. Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen inom kort avser att lämna ett förslag om att göra det möjligt att verkställa beslut om utvidgat förverkande inom hela EU. Det är enligt utskottet också positivt att regeringen överväger att föreslå skärpningar i lagstiftningen om penningtvätt.

När det gäller effektiviseringen av rättsväsendet vill utskottet vidare särskilt framhålla vikten av den kommande sammanslagningen av polismyndigheterna, dvs. bildandet av Polismyndigheten den 1 januari 2015. Som utvecklas närmare nedan (s. 43) är det utskottets förhoppning att ombildningen av polisorganisationen ska bidra till en ökad kostnadseffektivitet och väsentligt förbättrade resultat i polisens verksamhet.

När det gäller *polisorganisationens* anslag instämmer utskottet i regeringens bedömning att det finns ett behov av tillskott både med hänsyn till den kommande omorganisationen och med hänsyn till behovet av ökade insatser bl.a. när det gäller ungas brottslighet. Regeringens förslag att öka polisorganisationens anslag med drygt 380 miljoner kronor är väl avvägt.

Även regeringens anslagsförslag till *Säkerhetspolisen* är enligt utskottet väl avvägt. Med den föreslagna anslagsökningen med 42 miljoner kronor kan Säkerhetspolisen vidareutveckla arbetet mot terrorism och genomföra förstärkningar av skyddet avseende vitala funktioner i samhället.

Som framgått ser regeringen ett behov av ökade insatser inom rättsväsendet bl.a. när det gäller att vidta tidiga och tydliga insatser mot ungas brottslighet samt åtgärder för en ökad effektivitet. Utskottet instämmer i detta och delar därför regeringens uppfattning att även *Åklagarmyndighetens* anslag behöver ökas. Regeringens förslag att anslaget ska ökas med 37 miljoner kronor är väl avvägt.

Utskottet ställer sig bakom regeringens anslagsförslag även när det gäller *Ekobrottsmyndigheten*. Den föreslagna anslagsökningen med sammanlagt 85 miljoner kronor syftar dels till att Ekobrottsmyndigheten ska kunna bidra till en ökad effektivitet inom rättsväsendet. Dessutom tillförs medel bl.a. för att finansiera myndighetens utvidgade geografiska ansvarsområde. Utskottet ställer sig positivt till att Ekobrottsmyndigheten kommer att få ett nationellt ansvar för samtliga av myndighetens brottstyper. Detta bör enligt utskottet kunna bidra till högre kvalitet och effektivitet i ekobrottsbekämpningen.

Utskottet ställer sig vidare bakom regeringens förslag att öka *Sveriges Domstolars* anslag med sammanlagt 284 miljoner kronor, varav 228 miljoner kronor syftar till att domstolarna ska kunna hantera det stora antalet inkommande mål och ärenden med hög kvalitet och effektivitet. Utskottet vill i detta sammanhang även nämna det viktiga arbete som pågår för att utveckla informationsförsörjningen inom rättsväsendet. Syftet är att införa ett elektroniskt informationsflöde i brottmålsprocessen, vilket kommer att möjliggöra stora effektivitetsvinster.

Mot bakgrund av regeringens bedömning att det behövs ökade insatser bl.a. när det gäller skärpta straff, insatser mot ungas brottslighet samt åtgärder för en ökad effektivitet föreslår regeringen ett tillskott till *Kriminalvården*. Utskottet delar regeringens uppfattning att en anslagsökning med 180 miljoner kronor behövs för att Kriminalvården ska kunna bidra till den angivna utvecklingen samtidigt som myndigheten upprätthåller kvaliteten, effektiviteten och säkerheten i verksamheten.

Även när det gäller *övriga anslag inom utgiftsområdet* anser utskottet att regeringens förslag är väl avvägda.

Sammanfattningsvis delar utskottet regeringens syn på vilka åtgärder som bör vidtas för att minska brottsligheten och öka tryggheten. De åtgärder som regeringen redogör för framstår enligt utskottet genomgående som

väl avvägda och ändamålsenliga för rättsväsendets strävan mot förbättrade verksamhetsresultat. Med regeringens förslag till anslagsfördelning får rättsväsendet goda förutsättningar att genomföra dessa åtgärder.

Utskottet tillstyrker alltså regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet, se bilaga 3.

Av det sagda följer att utskottet inte ställer sig bakom de motioner som föreslår en annan anslagsfördelning eller att medel ska anvisas till nya anslag inom utgiftsområdet. Därmed avstyrker utskottet bifall till samtliga motioner som behandlas i detta avsnitt.

Förvärv av företag för att skydda personer och verksamheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i företag för att skydda personer eller verksamhet som bedrivs inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet.

Bakgrund

I enlighet med lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter kan, efter ett särskilt beslut, en s.k. kvalificerad skyddsidentitet skapas. En tjänsteman inom polisen och inom Försvarmaktens försvarsunderrättelsetjänst kan tilldelas en kvalificerad skyddsidentitet som består av andra personuppgifter än de verkliga, när det behövs för att inte röja åtgärder inom verksamheten och det finns en påtaglig risk för att ett sådant röjande allvarligt skulle motverka verksamheten eller utsätta någon som berörs av den för allvarlig fara. I förarbetena till lagen utvecklas närmare skälen till möjligheten att skapa en sådan identitet (prop. 2005/06:149).

Enligt 8 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) får regeringen som huvudregel inte förvärva aktier eller andelar i ett företag utan riksdagens bemyndigande. Regeringen får inte heller tillskjuta kapital till ett företag utan riksdagens bemyndigande. Enligt 8 kap. 4 § andra stycket budgetlagen får regeringen inte utan riksdagens bemyndigande genom försäljning eller på annat sätt minska statens ägarandel i företag där staten har hälften eller mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen ska bemyndiga regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i företag och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som bedrivs vid Säkerhetspolisen och Försvarmakten inom ramen för en särskilt beslutad skydds-

identitet enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften.

Regeringen anför att Säkerhetspolisen och Försvarsmakten använder företag i viss utsträckning när det är nödvändigt för att skydda personer och verksamhet. För att fortsättningsvis möjliggöra ett effektivt skydd av beslutade skyddsidentiteter, och den verksamhet som bedrivs inom ramen för ett sådant beslut, bör riksdagen bemyndiga regeringen enligt vad som anförts ovan. Enligt regeringen ska förvärv och kapitaltillskott inom Säkerhetspolisens verksamhet finansieras med medel från Säkerhetspolisens anslag. När det gäller Försvarsmakten ska förvärv och kapitaltillskott finansieras med medel från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Förslaget har inte mött några invändningar i motioner.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte något att invända mot förslaget och föreslår att riksdagen lämnar ett bemyndigande i enlighet med regeringens förslag.

Polisens organisation m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet den 1 januari 2015.

Riksdagen avslår vidare ett antal motionsyrkanden som i huvudsak rör polisens effektivitet, polisens yttre och inre organisation samt polisutbildningen.

Jämför reservationerna 1 (SD), 2 (S, V), 3 (SD), 4 (MP), 5 (MP), 6 (S, V), 7 (S, MP, V), 8 (S, MP, V), 9 (MP), 10 (S, MP, V), 11 (S, V), 12 (MP), 13 (SD) och 14 (S, MP, V) samt särskilt yttrande 5 (S).

Ombildning av polisorganisationen till en myndighet

Ärendet och dess beredning

På uppdrag av regeringen har en parlamentarisk kommitté (Polisorganisationskommittén) analyserat i vilken utsträckning polisens nuvarande organisation utgör ett hinder för de krav som regeringen ställer på högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, ökad flexibilitet och väsentligt förbättrade verksamhetsresultat. I uppdraget ingick också att lämna förslag till ny organisation. Polisorganisationskommittén redovisade sitt uppdrag den 30 mars 2012 i betänkandet En sammanhållen svensk polis (SOU 2012:13). I betän-

kandet föreslår kommittén att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna samt Statens kriminaltekniska laboratorium ombildas till en myndighet som ska benämnas Polismyndigheten. Den nya organisationen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Betänkandet har remissbehandlats. En kortfattad sammanställning över remissinstansernas synpunkter finns i budgetpropositionen (prop. 2012/13:1 utg.omr. 4 s. 47).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet den 1 januari 2015. Regeringen anför (s. 48) att polisens organisation tidigare har behandlats av riksdagen, och att en ombildning till en samlad myndighet därför förutsätter att riksdagen beslutar enligt regeringens förslag.

Regeringen framhåller i propositionen (s. 47) att det under de senaste decennierna har skett stora förändringar i omvärlden som ändrat förutsättningarna för att bedriva polisverksamhet. Polisens organisation har dock i allt väsentligt varit densamma sedan 1990-talet. Enligt regeringen är polisens nuvarande organisation ett hinder för en effektivare polisverksamhet. Nackdelarna med den nuvarande organisationen är enligt regeringen bl.a. att Rikspolisstyrelsen har begränsade befogenheter att styra de självständiga polismyndigheterna och att det därmed saknas ett helhetsansvar, att Rikspolisstyrelsen och polismyndigheterna har delvis överlappande befogenheter, att alltför många polismyndigheter gör polisen svårstyrd samt att vissa polismyndigheter är för små för att kunna ha nödvändig specialistkompetens.

Enligt regeringen skulle en ombildning till en enda polismyndighet ge myndighetsledningen ett helhetsansvar för all polisverksamhet med en tydlig ansvarskedja från ledning ned till lokal nivå. Möjligheten att vid behov snabbt flytta resurser inom myndighetens olika geografiska och sakliga verksamhetsområden skulle också öka väsentligt. Vidare skulle en ombildning förenkla spridningen av nya eller ändrade arbetsmetoder och bidra till att nationella strategier får ett snabbare genomslag. Större möjlighet till harmonisering av it-system och andra gemensamma stödfunktioner skapar också utrymme för en mer kostnadseffektiv organisation.

Regeringen framhåller att ombildningen i sig inte kommer att undanröja alla hinder mot ett förbättrat resultat och en ökad kvalitet i polisverksamheten. Organisationsförändringen måste förenas med andra åtgärder för att regeringens intentioner med verksamheten ska uppnås.

Regeringen understryker vidare att en ombildning av polisen till en myndighet inte syftar till en centralisering av polisverksamheten. Medborgare ska, oavsett bostadsort, kunna känna sig förvissade om att polisens verksamhet leder till trygghet och att polisen prioriterar problem i det lokala samhället.

Regeringen anför att genom bärkraftiga geografiska verksamhetsområden skapas förutsättningar för att polisen i större utsträckning än i dag lokalt kan klara bl.a. uppgifter som kräver specialistkompetens eller särskild utrustning. En enda myndighet gör det därför möjligt att flytta ut viss verksamhet som i dag bedrivs vid Rikspolisstyrelsen till sådana geografiska verksamhetsområden.

Sammantaget anser regeringen att en ombildning kommer att skapa bättre förutsättningar för högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, ökad flexibilitet och väsentligt förbättrade resultat i polisens verksamhet. Regeringen delar Polisorganisationskommitténs bedömning att den tidigast möjliga realistiska tidpunkten för att inrätta en ny samlad polismyndighet är den 1 januari 2015. Samtidigt ska Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna avvecklas som enskilda myndigheter.

Regeringen anför att remissutfallet är blandat i fråga om Statens kriminaltekniska laboratoriums roll i den framtida polisorganisationen och att frågan kräver ytterligare överväganden. Regeringen avser därför att återkomma om hur Statens kriminaltekniska laboratoriums verksamhet bör inlemmas organisatoriskt i den polisiära verksamheten.

Regeringen avser att senare återkomma med en proposition med förslag till de lagändringar som krävs för den föreslagna ombildningen. Inom kort avser regeringen dessutom att uppdra åt en särskild genomförandeorganisation att bl.a. besluta om organisationen av den nya myndigheten och identifiera vilka åtgärder och beslut som krävs för att inrätta en samlad polismyndighet.

Motionen

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 9 anför det att dagens 21 polismyndigheter bör slås ihop till en central myndighet. En sammanslagning skulle enligt motionärerna ge fördelar både när det gäller resursfördelningen och styrningen av verksamheten.

Bakgrund

Det svenska polisväsendet förstatligades den 1 januari 1965. Därefter har riksdagen på förslag av regeringen fattat flera beslut om förändringar av polisens organisation. Således godkände riksdagen 1981 vissa allmänna riktlinjer för en reform av polisväsendet (se prop. 1980/81:13 och bet. JuU 1980/81:24). Riktlinjerna, som byggde på förslagen i 1975 års polisutredning (SOU 1979:6), innebar bl.a. att olika funktioner inom polisväsendet skulle decentraliseras för att möjliggöra en snabb och smidig anpassning till polisens verksamhetsinriktning och organisation till lokala och regionala förhållanden. Vidare fattade riksdagen 1990 beslut om den s.k. förnyelsepropositionen (se prop. 1989/90:155 och bet. 1990/91:JuU1), som innebar en fortsatt decentralisering av polisen.

Utskottets ställningstagande

Polisens uppdrag är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Uppdraget ställer särskilda krav på rättssäkerhet, effektivitet, ansvar och kontroll av maktutövningen. Det är av största vikt att myndighetsutövningen är förutsebar och enhetlig samt bedrivs effektivt och med hög kvalitet.

Regeringens förslag innebär att polisens myndighetsledning får ett helhetsansvar för all verksamhet, vilket kommer att innebära bättre förutsättningar att styra organisationen. Dessutom kommer ansvarsförhållandena i organisationen att tydliggöras. Med den föreslagna organisationen kommer polisen också få större möjligheter att utnyttja sina resurser på ett mer flexibelt sätt än i dag. Verksamheten kommer därmed att kunna bedrivas mer kostnadseffektivt.

Utskottets förhoppning är att sammanslagningen av de aktuella myndigheterna ska ge betydligt bättre förutsättningar att bedriva en effektiv polisverksamhet med hög kvalitet. Det finns mycket som talar för att ombildningen till en sammanhållen polismyndighet kommer att skapa förutsättningar för att uppnå högre kvalitet, ökad effektivitet, ökad flexibilitet med åtföljande resultatförbättring i polisens verksamhet och därmed en ökad rättssäkerhet.

För att polisen ska ha allmänhetens förtroende krävs en stabil förankring i det lokala samhället. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att regeringen särskilt understryker i propositionen att den kommande sammanslagningen av polismyndigheterna inte syftar till en centralisering av polisverksamheten. Utgångspunkten är att värna den lokala polisiära närvaron. Det är enligt utskottet av stor vikt att detta iakttas i det fortsatta arbetet med sammanslagningen.

Utskottet välkomnar regeringens förslag. Som redovisas ovan har riksdagen tidigare godkänt flera viktiga förändringar av polisens organisation. Riksdagen bör enligt utskottet godkänna även denna omorganisation, dvs. att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet den 1 januari 2015.

Därmed är önskemålet i motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 9 tillgodosett, och motionsyrkandet bör avslås.

Övriga frågor om polisens organisation m.m.

Propositionen

Regeringen anför (prop. 2012/13:1 utg.omr. 4 s. 11) att den fortsätter att utveckla rättsväsendet. Sedan regeringen tillträdde 2006 har den största satsningen i modern tid genomförts på rättsväsendet. Myndigheterna i hela rättskedjan har förstärkts kraftigt, och antalet poliser har sedan 2006 ökat från knappt 17 500 till drygt 20 000. Det förstärkta resursläget innebär att rättsväsendets förutsättningar att bekämpa brottsligheten och öka trygghe-

ten har stärkts väsentligt. Enligt den nationella trygghetsundersökningen som Brottsförebyggande rådet sedan 2006 genomför varje år känner sig människor i Sverige också allt tryggare.

Regeringen konstaterar (s. 11 och 23) att den polisanmälda brottsligheten fortsätter att öka. Sedan 2006 har det totala antalet anmälda brott ökat med drygt 15 procent. Den nationella trygghetsundersökningen tyder dock på att ökningen inte i första hand förklaras av att fler brott begås. Enligt regeringen handlar ökningen åtminstone delvis om att en större andel av brotten nu kommer till rättsväsendets kännedom. Detta kan t.ex. bero på en ökad anmälningsbenägenhet när det gäller vissa mindre allvarliga brott. Vidare har den kraftiga förstärkningen gett polisen ökade möjligheter att upptäcka ett större antal brott. Anmälda spanings- och ingripandebrott, som vanligtvis är resultat av polisens insatser, har också ökat under senare år.

Den ökade ärendemängden ställer enligt regeringen (s. 12) stora krav på rättsväsendets myndigheter. Även om regeringens kriminalpolitik har gett tydliga resultat i flera avseenden ser regeringen vidare flera utmaningar som kräver hög uppmärksamhet även i fortsättningen.

Utmaningarna handlar bl.a. om att motverka våld i nära relationer, att minska återfallen i brott samt att nå framsteg i hanteringen av de s.k. vardagsbrotten (t.ex. stölder, inbrott, hot och bedrägerier). Regeringen konstaterar (s. 14) att en liten grupp livsstilskriminella personer står för en mycket stor del av denna brottslighet. Regeringen har gett polisen i uppdrag att arbeta mer aktivt mot den brottslighet som livsstilskriminella personer står för. Rikspolisstyrelsen ska utarbeta en vägledning för hur polismyndigheterna ska identifiera och arbeta mot livsstilskriminella personer. Rikspolisstyrelsen har också inlett en kraftsamling mot den seriebrottslighet som bedrivs av grupper och individer från andra länder som tillfälligt vistas i Sverige. En nationell resurs som leds av Rikskriminalpolisen har inrättats för att arbeta fokuserat mot denna typ av brottslighet (s. 15).

En annan fortsatt utmaning för rättsväsendet som regeringen särskilt lyfter fram är insatserna mot unga lagöverträdare. För att dessa insatser ska bli tidiga, tydliga, heltäckande och konsekventa ställs det enligt regeringen (s. 13) stora krav på samordning mellan olika aktörer. För att underlätta samarbetet mellan polisen och socialtjänsten har regeringen (s. 17) föreslagit att det införs en sekretessbrytande bestämmelse som ska underlätta informationsutbytet mellan dem i arbetet med att förebygga ungdomsbrott. Regeringen har också föreslagit ett förtydligande av polisens möjligheter att omhänderta ungdomar som befinner sig i uppenbart skadliga miljöer (se prop. 2011/12:171).

När det gäller unga lagöverträdare pekar regeringen (s. 32) också på att polismyndigheterna fr.o.m. den 1 mars 2012 kan leda förundersökningar mot unga lagöverträdare i fler fall än tidigare. Då upphävdes den tidigare särregleringen om förundersökningsledarskap i ungdomsbrottsärenden. Nu

gäller i stället rättegångsbalkens regler om fördelning av förundersökningsledarskap mellan polisen och åklagarna. Enligt regeringen innebär ändringen att handläggningstiderna för ungdomsärenden kan förkortas ytterligare.

När det gäller polisens brottsförebyggande arbete anför regeringen (s. 22) att detta har stärkts under senare år genom polisens ökade synlighet och tillgänglighet. Den nationella trygghetsundersökningen visar (s. 26) att polisen är den myndighet som allmänheten har det största förtroendet för. Nära två av tre av de tillfrågade uppger att de har stort förtroende för polisen och de flesta känner sig dessutom trygga när de går ut en kväll i sitt bostadsområde.

Under 2011 har polisens samverkan med kommunerna fortsatt att prioriteras. Regeringen anför (s. 26) att flera polismyndigheter har utökat sin lokala polisverksamhet och ofta samlokaliserat den med kommunal verksamhet för att öka tillgängligheten och närvaron lokalt. Antalet samverkansöverenskommelser har gradvis ökat sedan 2008. Det fanns 2011 överenskommelser i alla 21 län och i 251 av landets 290 kommuner. Ungdomar och ungdomsbrott är de områden som oftast är prioriterade i samverkansöverenskommelserna. Därefter följer insatser mot skadegörelse samt alkohol- och narkotikarelaterade brott. Brottsförebyggande rådet har kartlagt överenskommelserna, och den bild som framträder är positiv.

Polisens arbete med att utveckla metoder för den brottsförebyggande verksamheten har fortsatt under 2011. Polisens underrättelsemodell är enligt regeringen ett bra stöd för detta. Modellen ska leda till att rätt åtgärder mot brott sätts in vid rätt tidpunkt, med rätt resurser och med rätt utformning. Det kan handla om att vidta förebyggande åtgärder på platser där man vet att brottslighet förekommit eller där det finns risk för att brott begås, t.ex. i krogmiljöer.

Polisen bedriver också ett arbete för att förbättra förmågan att systematiskt följa upp och utvärdera olika brottsförebyggande insatser. Regeringen framhåller (s. 26) att detta kan förbättra förutsättningarna för att identifiera och sprida arbetsmetoder med bra effekt.

Regeringens bedömning (s. 27) är att polisens brottsförebyggande arbete har utvecklats under 2011. Det är dock enligt regeringen nödvändigt att arbetet fortsätter att förbättras. Arbetet följs av regeringen.

Regeringen anför vidare (s. 30) att arbetet med att förankra och utveckla polisens nationella utredningskoncept fortsätter. Under 2011 infördes första delen av polisens nya it-baserade utredningsstöd (PUST) vid samtliga polismyndigheter. Utredningsstödet utvecklas i etapper och ska vara helt utbyggt 2014.

När det gäller tillsynen över polisen har regeringen (s. 18) genom ett tilläggsdirektiv (dir. 2012:13) uppdragit åt Polisorganisationskommittén att utreda behovet av ett fristående organ som ska granska såväl polisens som Kriminalvårdens verksamhet. Kommittén ska också analysera konsekven-

serna av en eventuell ombildning av Säkerhetspolisen till en fristående myndighet. När det gäller den fristående granskningen ska delen om polisens verksamhet redovisas senast den 1 juli 2013.

Regeringen konstaterar (s. 24) att rättsväsendet trots ökade resurser sedan 2006 inte klarar upp en större andel av de brott som begåtts genom att en person knyts till brotten. Personuppklaringsprocenten har under hela perioden legat relativt stabilt runt 17–18 procent. Eftersom rättsväsendet under perioden har fått allt fler brott att hantera innebär den stabila personuppklaringsprocenten att rättsväsendet nu klarar upp ett betydligt större antal brott där en gärningsperson knyts till brottet än 2006. Denna ökning gäller dock huvudsakligen fram t.o.m. 2009, och under de senaste åren har den generella ökningen i antalet personupplklarade brott avstannat.

De stora satsningar som regeringen gjort på rättsväsendets myndigheter borde enligt regeringen (s. 31) ha fått ett större genomslag i myndigheternas kapacitet att klara upp brott. Inom både polisen och Åklagarmyndigheten har man genomfört omfattande rekryteringar de senaste åren. Regeringen förväntar sig att myndigheterna förstärker och utvecklar sina insatser för att uppnå en varaktigt högre brottsuppläkning och lagföring. En viktig förutsättning för detta är enligt regeringen ett nära och hållbart samarbete mellan polisen och åklagarna. Det är också av största vikt att myndigheterna alltid vidtar de utredningsåtgärder som är möjliga och relevanta.

För att förbättra kvaliteten och effektiviteten i brottsutredningsarbetet bedriver myndigheterna ett systematiskt utvecklingsarbete, vilket enligt regeringen är angeläget och nödvändigt. För att uppnå bättre resultat bör dock myndigheterna enligt regeringen samordna arbetet i ännu större utsträckning. Utvecklingsarbetet måste även omfatta organisatoriska och strategiska frågor. Regeringen betonar särskilt vikten av att utvecklingsverksamheten ges en sådan inriktning att nedlagda resurser kommer myndigheternas kärnverksamhet till godo och att arbetet avspeglas i tydliga resultatförbättringar.

Motionerna

I flera motioner lämnas förslag som rör *polisens inre organisation* och närliggande frågor.

I motion 2012/13:Ju240 av Jan Lindholm och Mats Pertoft (båda MP) yrkande 3 föreslås att det ska finnas en permanent s.k. barnsexturismgrupp hos Rikskriminalpolisen.

I partimotion 2012/13:Ju288 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3 föreslås det att Rikskriminalpolisen ska få huvudansvaret för att bekämpa organiserad brottslighet nationellt samt ha möjlighet att delegera sina befogenheter till lokala polismyndigheter eller motsvarande. I yrkande 4 i samma motion föreslås det att Rikskriminalpolisen får ett eget anslag inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 79 begärs det att en nationell resurs för hedersrelaterad brottslighet inrättas hos polisen. Enligt motionärerna skulle detta ge bättre utredningar i dessa ärenden.

I motion 2012/13:Ju391 av Mattias Karlsson och Kent Ekeröth (båda SD) yrkande 1 föreslås det en utredning av möjligheten att inrätta en svensk motsvarighet till den brittiska myndigheten Child Exploitation and Online Protection Centre (CEOP). Motionärerna anför bl.a. att den brittiska myndigheten har samlat ett sextiotal experter från olika områden för att bekämpa sexuellt utnyttjande av barn. De arbetar både med förebyggande åtgärder, riktade mot barn och föräldrar, och med utredande och brottsbekämpande insatser. I samma motion yrkande 2 begärs en skyndsamt utredning av möjligheten att införa ett system med en larmknapp på internet som är direkt kopplad både till polisen och till den svenska motsvarigheten till CEOP.

I motion 2012/13:Ju398 av Josef Fransson och Mikael Jansson (båda SD) yrkandena 2 och 3 föreslås det att det inrättas en nationell enhet inom polisen som arbetar särskilt mot s.k. ekoterrorism, och att det bör övervägas om denna uppgift ska gå tillbaka till Säkerhetspolisen.

I kommittémotion 2012/13:Fö245 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 24 föreslås det att beredskapspolisen återinförs som en del av polisorganisationen. Beredskapspolisens anslag ska dock ligga inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Det finns flera motioner som behandlar *polisens effektivitet* och närliggande frågor.

I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås det att det ska utvecklas metoder för att mäta effektiviteten i polisens arbete. Den uppmätta effektiviteten ska sedan ligga till grund för anslagstilldelningen. I yrkande 3 i samma motion föreslås det att de polismyndigheter som bäst uppnår regeringens uppdrag tilldelas mer pengar än de som misslyckas. Enligt yrkande 4 i samma motion ska även de polischefer som lyckas effektivisera verksamheten belönas. Även i kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås det att en ny incitamentsstruktur införs inom polisorganisationen. Incitamentsstrukturen ska gå ut på att myndigheter beviljas anslag efter utförd prestation.

Även i motion 2012/13:Ju325 av Staffan Anger (M) framhålls vikten av att polisorganisationen effektiviseras. I motion 2012/13:Ju233 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 2 föreslås det en översyn av möjligheten att få en effektivare polis och poliser med lokalkännedom.

I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 20–21 anförs det att de polisiära resurserna bör styras till områden där brott typiskt sett begås och att polisen tillsammans med Brottsförebyggande

rådet (Brå) bör få i uppdrag att utveckla verktyg för civila myndigheter som kan bilda underlag för ett smartare beslutsfattande om säkerhetsförbättrande åtgärder.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 7 begärs det att Brå ska få i uppdrag att samla den kunskap som finns om internationellt och nationellt brottsförebyggande arbete och anpassa de metoder som fungerar till praktiskt polisarbete i samverkan med kommuner och andra myndigheter. Polisen ska få tydliga och mätbara mål för den brottsförebyggande verksamheten.

Flera motioner behandlar *rekrytering och arbetssätt* inom polisen och närliggande frågor.

I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 8 föreslås det att det ska skapas flera vägar in i det brottsutredande arbetet. I yrkande 11 i samma motion föreslås det en översyn av karriärvägarna inom polisen. I yrkandena 9 och 10 i samma motion föreslås det att fler specialister ska rekryteras till polisen för att arbeta med att förhindra brott och utreda brott samt att det ska tas fram metoder för att i ökad grad knyta specialistkompetens till förundersökningar. Ett liknande yrkande finns i motion 2012/13:Ju233 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 1, där motionärerna föreslår en översyn av möjligheten att utveckla rekryteringen av externa experter till polisen.

I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 29 framhålls vikten av att bl.a. polisen samverkar med ideella aktörer. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3, där det föreslås att den ideella sektorns kraft bättre ska tas till vara inom polisen och andra aktörer inom rättsväsendet.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 15 begärs det att personalhandledning snarast blir en obligatorisk del av polisens verksamhet. Enligt motionärerna är detta en viktig fråga inte minst ur arbetsmiljöperspektiv.

Flera motioner lyfter fram vikten av att polisen är *närvarande och tillgänglig* i hela landet.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 10 begärs det krafttag för att säkerställa en polisen närvaro i hela landet. Enligt motionärerna är tillgången på poliser alltför dålig på många mindre orter och i glesbygden. I partimotion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8 föreslås det att polisens tillgänglighet för och service till personer som bor på landsbygden ska förbättras genom verkställande av förslagen i betänkandet *Se medborgarna* (SOU 2009:92). Även i motion 2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 4 framhålls vikten av polisen närvaro i hela landet. I motion 2012/13:Ju241 av Börje Vestlund och Meeri Wasberg (båda S) yrkande 1 efterfrågas fler synliga poliser och fler lokala poliskontor i Stockholm.

I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 12 betonas vikten av att polisen är närvarande i människors vardag. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 4. I motion 2012/13:Ju381 av Per Lodenius och Kerstin Lundgren (båda C) framhålls vikten av en synlig poliskår och en bredare bas av sökande till polisutbildningen.

Flera motioner handlar om *polisutbildningen* ur olika aspekter.

När det gäller antagningen till polisutbildningen föreslås det i motion 2012/13:Ju212 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 1 att de fysiska kraven vid antagningen till polisutbildningen ska höjas för båda könen till den nivå som tidigare gällde för män. I yrkandena 2 och 3 i samma motion föreslås det att det tidigare provet i svenska återinförs vid antagning till polisutbildningen, liksom det tidigare kravet på skrivet högskoleprov. I yrkande 4 i samma motion föreslås det att den som är mindre kvalificerad än någon annan sökande aldrig ska få antas till polisutbildningen endast för att han eller hon är av rätt kön eller har invandrarbakgrund.

I partimotion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 1 föreslås det att polisutbildningen förlängs till minst tre år och införlivas i den ordinarie högskoleutbildningen. Även i kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 6 och i kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 11 begärs det att polisutbildningen ska bli en högskoleutbildning.

I motionerna 2012/13:Ju236 av Annika Eclund (KD), 2012/13:Ju260 av Christer Winbäck (FP), 2012/13:Ju347 av Ulrika Carlsson i Skövde (C) och 2012/13:Ju400 av Cecilia Widegren (M) framhålls Skaraborg som en lämplig region för en ny polisutbildning.

I motion 2012/13:Ju290 av Olof Lavesson m.fl. (M) föreslås det att en polishögskola inrättas i Malmö.

I motion 2012/13:338 av Annelie Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–3 framhålls det att en polisutbildning i Skåne skulle innebära en god rekryteringsbas för studenter med icke-svensk etnisk bakgrund och även underlätta ett utbyte med den danska polisutbildningen.

I motion 2012/13:Ju319 av Cecilie Tenfjord-Toftby och Cecilia Magnusson (båda M) begärs det en översyn av möjligheten att placera en polishögskola i Borås.

I motion 2012/13:Ju320 av Margareta B Kjellin (M) föreslås det en översyn av möjligheten att återinrätta en polisutbildning på distans i Söderhamn.

I motion 2012/13:Ju278 av Anders Hansson m.fl. (M) yrkande 1 föreslås det att all brottsbekämpande personal inom polisen, Tullverket och Kustbevakningen ska ha en gemensam grundutbildning. Enligt motionärerna skulle detta öka möjligheten till ett effektivare samarbete mellan myndigheterna. I yrkande 2 i samma motion föreslår motionärerna att om polisutbildningen blir en högskoleutbildning ska även tull- och kustbevakningsutbildning jämföras med sådan utbildning.

Bakgrund

Utskottet har fått information från Rikskriminalpolisen om att projektet kring *barnsexhandel* (s.k. *barnsexturism*) sedan årsskiftet 2011/12 är en permanent verksamhet. Verksamheten ingår i Gruppen mot sexuella övergrepp mot barn/barnpornografibrott vid Rikskriminalpolisen. I Gruppen mot sexuella övergrepp mot barn/barnpornografibrott ingår för närvarande elva personer, varav fem arbetar särskilt med ärenden som gäller barnsexhandel. Verksamheten utreder sexuella övergrepp mot barn i andra länder, och som begås av personer boende i Sverige. I gruppen finns det även personer som arbetar särskilt mot s.k. grooming. Detta arbete sker i nära samarbete med de aktörer som driver internetsajter där barn och ungdomar finns.

Under hösten 2007 tog regeringen initiativ till en nationell mobilisering mot *den grova organiserade brottsligheten*. Rikspolisstyrelsen fick då i uppdrag att tillsammans med Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen och Tullverket säkerställa en effektiv och uthållig verksamhet för bekämpning av den grova organiserade brottsligheten. I juni 2009 undertecknades en överenskommelse mellan myndigheterna. Under 2010 anslöt även Försäkringskassan till den myndighetsgemensamma satsningen mot grov organiserad brottslighet.

Organisationen för den myndighetsgemensamma satsningen mot grov organiserad brottslighet består av Samverkansrådet, Operativa rådet, ett kansli, ett nationellt underrättelsecenter (Nuc), åtta regionala underrättelsecenter (Ruc) och olika aktionsgrupper med sammanlagt 200 polisanställda.

Samverkansrådets huvuduppgift är att bestämma en myndighetsgemensam lägesbild av den grova organiserade brottsligheten och att fatta beslut om den strategiska inriktningen för satsningen. Samverkansrådet består av tio myndighetschefer. Rikspolischefen är ordförande och rikskriminalchefen är föredragande. Beslut fattas alltid i konsensus.

Operativa rådet består av operativa chefer från de samverkande myndigheterna. Representanterna har mandat att för sin myndighet eller polisregion fatta operativa beslut. Beslut fattas i konsensus med rikskriminalchefen som ordförande.

Varje år redovisas resultaten av den myndighetsgemensamma satsningen mot den grova organiserade brottsligheten till regeringen. I redovisningen för 2011 anför Samverkansrådet, genom ordföranden, att den särskilda satsningen mot grov organiserad brottslighet under året gick in i en ny fas. Myndigheterna lämnade startfasen som präglades av uppbyggnad och nya arbetsformer och gick över i en fas där samverkan utvecklas alltmer. Resultatet för 2011 är enligt Samverkansrådet bra, även om satsningen ännu inte nått sin fulla potential.

På uppdrag av Rikspolisstyrelsen har Brottsförebyggande rådet (Brå) genomfört en utredning om polisens arbete med *hedersrelaterade brott*. Syftet med utredningen var att kartlägga och analysera ett antal anmäl-

ningar om hedersrelaterat våld, och på grundval av det lämna förslag till hur polisens arbete på området kan utvecklas. Brå har i rapporten Polisens utredningar av hedersrelaterat våld (rapport 2012:1) identifierat ett antal viktiga faktorer för att polisen ska kunna förbättra arbetet med att förebygga och utreda hedersrelaterade brott. Det handlar t.ex. om samverkan med skola och socialtjänst. I rapporten föreslår Brå att en nationell resursgrupp med kunniga personer bildas som polisen kan vända sig till och få hjälp av vid misstankar om hedersrelaterad brottslighet.

Utskottet har fått information från Rikspolisstyrelsen om att man inom polisen har tagit fram särskilda kompetensteam som kan stötta utredarna vid polismyndigheterna när det gäller hedersrelaterade ärenden. På längre sikt är tanken att det ska inrättas en nationell resursgrupp för dessa ärenden i enlighet med Brås rekommendation. Det är inte beslutat vilken sammansättning och plats i polisorganisationen som gruppen ska ha.

I detta sammanhang kan även nämnas att regeringen har gett Rikspolisstyrelsen i uppdrag att genomföra en informationskampanj om brott i nära relationer inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2013 (Ju2011/6520/PO).

Möjligheten att kalla in *beredskapspolisen* reglerades tidigare i förordningen (2008:1097) om beredskapspolisen. Enligt förordningen skulle beredskapspoliser kallas in till polismyndigheterna under höjd beredskap, eller då regeringen hade beslutat om tjänstgöring enligt 4 kap. 8 § lagen (1994:1809) om totalförsvarspplikt. Beredskapspoliser som hade ingått avtal med Rikspolisstyrelsen om tjänstgöring fick också kallas in till en polismyndighet vid allvarliga eller omfattande störningar på samhället från ordnings- eller säkerhetssynpunkt, eller vid risk för sådana störningar.

I en översyn av beredskapspolisen konstaterade Rikspolisstyrelsen i maj 2010 (dir. POA-134-6927/09) att polisens behov av beredskapspolisorganisationen kunde betecknas som ringa. Rikspolisstyrelsen framhöll bl.a. de senaste årens säkerhetspolitiska utveckling med en förändrad personalförsörjning för totalförsvaret, där uttag med bl.a. civilplikt inte längre sker, samt den kraftiga ökningen av antalet poliser i tjänst. Rikspolisstyrelsen rekommenderade att regeringen skulle lägga ned beredskapspolisen.

I budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1 utg.omr. 6 s. 103–104) gjorde regeringen bedömningen att det inte fanns tillräckliga skäl att upprätthålla beredskapspolisen. En avveckling av organisationen skulle därför ske under 2012. Regeringen anförde att detta emellertid inte hindrar att regeringen, vid höjd beredskap eller då regeringen har beslutat om tjänstgöring enligt 4 kap. 8 § lagen (1994:1809) om totalförsvarspplikt, vid behov återinför organisationen.

Beredskapspolisen lades ned den 1 oktober 2012, se regeringens förordning (2012:484) om upphävande av förordningen (2008:1097) om beredskapspolisen.

Sedan 2009 har Rikspolisstyrelsen i uppdrag av regeringen att *effektivera polisverksamheten* (Ju2009/9595/PO). Enligt uppdraget ska Rikspolisstyrelsen verka för att polismyndigheterna förbättrar sin organisation och ledningsstruktur, utveckla och förbättra Rikspolisstyrelsens utvärderingar av polisverksamheten samt utveckla Rikspolisstyrelsens tillsyn som en del av styrningen av polismyndigheterna. Enligt regleringsbrevet för 2012 ska Rikspolisstyrelsen följa upp och redovisa polismyndigheternas fortsatta arbete med de åtgärder som tidigare har redovisats till regeringen inom ramen för uppdraget. Redovisningen ska lämnas senast den 1 mars 2013.

I regleringsbrevet för 2011 fick Rikspolisstyrelsen och Brå som gemensamt uppdrag att beskriva *polisens strategiska brottsförebyggande arbete* och föreslå hur det kan utvecklas. I uppdraget ingick att analysera vilket kunskapsstöd som polisen behöver i det brottsförebyggande arbetet, bedöma polisens metodstöd samt se hur Brå kan möta dessa behov.

I myndigheternas åiterrapportering till regeringen, som redovisades i samband med årsredovisningen för 2011, beaktade myndigheterna bl.a. de synpunkter som Riksrevisionen lämnat på det brottsförebyggande arbetet i sin rapport *Polisens brottsförebyggande arbete – har ambitionerna uppnåtts?* (RiR 2010:23). Särskild vikt lades vid Riksrevisionens kritik av att polisens definition av brottsförebyggande arbete är alltför vid och diffus. En ny definition av polisens brottsförebyggande arbete utarbetades därför. Syftet med den nya definitionen är att den tydligt ska avgränsa den brottsförebyggande verksamheten från polisens övriga arbetsuppgifter. Den ska också vara operativt användbar, kunna försvaras teoretiskt samt ge goda förutsättningar för att kunna mäta och bedöma resultatet av arbetet.

Vid Rikspolisstyrelsen har det under 2012 inletts ett projekt som ska testa tillämpningen av den nya definitionen för polisens brottsförebyggande arbete. Den föreslagna definitionen är: ”Polisens brottsförebyggande arbete är sådana aktiviteter som polisen genomför eller aktivt deltar i med det primära syftet att förhindra att brott begås.” Enligt projektets tidsplan ska slutrapporten vara levererad och godkänd den 31 oktober 2014.

Inom EU inrättades det 2005 en europeisk polisakademi (Cepol) som ska förstärka samarbetet mellan de nationella utbildningsinstituten för brottsbekämpning och bidra till utbildning av högre tjänstemän. Varje år anordnar Cepol mellan 60 och 100 kurser, seminarier och konferenser. Evenemangen anordnas på medlemsländernas polishögskolor och omfattar en rad olika ämnen. Under 2011 anordnade Polishögskolan i Sverige en internationell Cepolkurs om brottsförebyggande arbete. Syftet med kursen var att utbyta kunskaper utifrån senaste forskning och väl beprövade erfarenheter när det gäller t.ex. brott i nära relationer, våld i offentlig miljö, bostadsinbrott och brott mot äldre.

Rikspolisstyrelsen gav 2008 ut en nationell *handlingsplan för samverkan mellan polis och kommun* (PoA-480-5788/06). Bakgrunden till initiativet var bl.a. att man ville betona vikten av en lokalt förankrad polis. Samma år som handlingsplanen gavs ut började Rikspolisstyrelsen, Statens

Kommuner och Landsting (SKL) och Brottsförebyggande rådet (Brå) följa samverkan mellan kommun och polis på fyra orter i landet. Syftet var att identifiera och konkretisera samverkansprocessens delmoment. Arbetet resulterade i handboken Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete som publicerades 2011. Sedan 2008 har antalet samverkansöverenskommelser ökat och 2011 fanns det överenskommelser i nästan alla kommuner.

I början av 2012 skickade Brå ut en enkät till samtliga kommuner och polismyndigheter med frågor om hur de tycker att arbetet med samverkansöverenskommelser har fungerat – problem som uppstått, hur man löst dessa, vilken hjälp man önskar och om det finns goda exempel som kan spridas. Brås studie om samverkansöverenskommelserna kommer att resultera i en rapport som publiceras i början av 2013.

Från Rikspolisstyrelsen har utskottet fått information om att det sedan 2011 pågår en särskild satsning på att anställa ”ny och mer kompetens” (dvs. civil personal med olika specialistkompetenser, t.ex. mängdbrottsutredare, analytiker och it-forensiker) inom polisen i hela landet.

När det gäller *polisutbildningen* föreslår Utredningen om den framtida polisutbildningen i betänkandet Framtidens polisutbildning (SOU 2008:39) att dagens grundutbildning till polis ersätts med en högskoleutbildning. Enligt utredningen bör polisutbildningen anordnas av universitet och högskolor. Utredningen anför att alternativet till en sådan lösning är att skapa en s.k. sektorshögskola, en typ av högskola som Försvarshögskolan är ett exempel på. Polisutbildningen bör enligt utredningen vara treårig och leda till en ny högskoleexamen, polisexamen.

Utskottet har från Regeringskansliet fått information om att utredningens förslag har remissbehandlats och att Rikspolisstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att beräkna kostnaderna för dagens polisutbildning och bedöma kostnaderna för polisen om grundutbildningen görs om till en högskoleutbildning utifrån utredningens förslag. Frågan om en reformerad polisutbildning har beretts inom Regeringskansliet, och regeringen avser att under 2012 lämna besked om eventuella förändringar av dagens polisutbildning.

Tidigare utskottsbehandling

Utskottet har nyligen föreslagit att riksdagen ska be regeringen att återkomma med en redovisning av de åtgärder som vidtas för att öka antalet civilanställda inom polisen (se bet. 2012/13:JuU2 s. 25). I det ärendet, som gällde effektiviteten i rättsväsendets hantering av brottmål, uttalade utskottet bl.a. att ett flertal av de arbetsuppgifter, t.ex. vissa administrativa uppgifter, som i dag utförs av poliser i stället bör utföras av civilanställda. Utskottet menade att det krävs fler civilanställda inom polisen än vad som finns i organisationen i dag för att polisen ska kunna utveckla sin verksamhet. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2012/13:28).

I förra årets budgetbetänkande (bet. 2011/12:JuU1 s. 44) behandlades och avstyrktes ett yrkande om att inrätta en permanent grupp mot barnsex-turism inom Rikskriminalpolisen. Utskottet konstaterade att Rikskriminal-polisens grupp mot barnsexturism skulle bli permanent från årsskiftet 2011/12 och att önskemålet i motionen därmed var tillgodosett. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

I samma betänkande (s. 44) behandlade och avstyrkte utskottet vidare ett motionsyrkande om personalhandledning inom polisen. Utskottet anförde att frågan om huruvida personalhandledning borde bli en obligato-risk del av polisens verksamhet borde vara en fråga för Rikspolisstyrelsen att besluta om. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

I förra årets budgetbetänkande (s. 44) behandlade och avstyrkte utskot-tet även flera motionsyrkanden med olika förslag om hur resurser ska fördelas mellan polismyndigheterna. Även dessa yrkanden avstyrktes av utskottet med hänvisning till att det var en angelägenhet för Rikspolissty-relsen att besluta om. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

Vidare behandlade och avstyrkte (s. 44) utskottet ett antal motioner om polisutbildningen. Utskottet anförde att frågan bereds inom Regeringskans-liet och att regeringens ställningstagande inte borde föregripas. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

Utskottets ställningstagande

Polisorganisationen står inför en stor och viktig förändring då Rikspolissty-relsen ska slås samman med de 21 polismyndigheterna till en enda polis-myndighet. Som framgår ovan kommer regeringen att inrätta en särskild organisation för det omfattande och komplexa arbetet med att genomföra sammanslagningen till den 1 januari 2015. Vidare kommer regeringen att återkomma till riksdagen med en proposition med förslag till de lagänd-ringar som krävs för sammanslagningen.

Riksdagen bör enligt utskottet inte föregripa den kommande stora föränd-ringen av polisorganisationen med tillkännagivanden om *polisens inre organisation* och närliggande frågor. Utskottet avstyrker därför förslagen om att inrätta en svensk motsvarighet till den brittiska myndigheten CEOP och en larmknapp på internet i motion 2012/13:Ju391 (SD) yrkandena 1 och 2. Utskottet avstyrker även förslaget om en nationell enhet mot s.k. ekoterrorism i motion 2012/13:Ju398 (SD) yrkandena 2 och 3.

När det gäller arbetet mot *den organiserade brottsligheten* vill utskottet framhålla att den myndighetsgemensamma satsningen mot grov organise-rad brottslighet som regeringen tog initiativ till 2007 har varit framgångs-rik. Som framgår ovan har myndigheterna nu lämnat startfasen i arbetet och övergått till en fas där samverkan utvecklas alltmer. Detta är enligt utskottet tillfredsställande. Utskottet kan inte ställa sig bakom de förslag till förändringar i arbetet mot organiserad brottslighet som lämnas i motion 2012/13:Ju288 (SD) yrkandena 3 och 4. Motionsyrkandena avstyrks.

Önskemålet om en permanent s.k. *barnsexturismgrupp* vid Rikskriminalpolisen är tillgodosett och utskottet avstyrker därför motion 2012/13:Ju240 (MP) yrkande 3.

Som framgår ovan finns det planer på att inom polisen inrätta en nationell resursgrupp för *hedersrelaterade* ärenden. Önskemålet i motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 79 måste därmed anses vara i vart fall delvis tillgodosett. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Som framgår ovan lades *beredskapspolisen* ned för bara två månader sedan. Utskottet delar bedömningen att det inte fanns tillräckliga skäl att upprätthålla beredskapspolisen, och utskottet ställer sig därför bakom regeringens beslut att lägga ned denna. Motion 2012/13:Fö245 (SD) yrkande 24 avstyrks.

När det gäller motionsförslagen om *polisens effektivitet* och närliggande frågor vill utskottet särskilt peka på Rikspolisstyrelsens pågående uppdrag av regeringen att effektivisera polisverksamheten. Till detta ska läggas den kommande stora omorganisationen av polisen. Utskottet anser inte att regeringens och myndigheternas arbete med detta bör föregripas. När det gäller polisens effektivitet vill utskottet även understryka vikten av en väl fungerande samverkan med åklagarna. Således är t.ex. ett nära samarbete mellan polisen och åklagarna en förutsättning för ett effektivt brottsutredande arbete. Åklagarmyndigheten och Rikspolisstyrelsen har mot bakgrund av olika samverkansuppdrag från regeringen utvecklat sitt samarbete, vilket givetvis är positivt. Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet motionerna 2012/13:Ju233 (M) yrkande 2, 2012/13:Ju249 (MP) yrkandena 2–4, 2012/13:Ju325 (M) och 2012/13:Ju402 (MP) yrkande 1.

Som framgår ovan har Rikspolisstyrelsen tillsammans med Brå på uppdrag av regeringen nyligen analyserat polisens *brottsförebyggande arbete*. Myndigheterna har bl.a. utarbetat en ny definition av brottsförebyggande arbete eftersom den tidigare definitionen ansågs vara alltför vid och diffus. Tillämpningen av den nya definitionen testas för närvarande i ett projekt vid Rikspolisstyrelsen. När det gäller det brottsförebyggande arbetet vill utskottet även framhålla vikten av en god samverkan mellan polis och kommun. Det finns nu samverkansöverenskommelser i nästan alla kommuner, vilket är positivt. Rikspolisstyrelsen, Statens Kommuner och Landsting och Brå har 2011 gett ut en handbok om samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete. Till detta kommer den nu pågående studien vid Brå om samverkansöverenskommelserna som redogörs för ovan. Utskottet anser mot denna bakgrund att det inte finns anledning för riksdagen att göra något tillkännagivande med anledning av motionerna 2012/13:Ju249 (MP) yrkandena 20 och 21 och 2012/13:Ju373 (S) yrkande 7. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Frågor om *rekrytering och arbetssätt* inom polisen bör det enligt utskottet vara Rikspolisstyrelsens sak att besluta om. Som framgår ovan pågår det också sedan 2011 en särskild satsning vid Rikspolisstyrelsen för att anställa ”ny och mer kompetens” inom polisen i hela landet. Enligt utskot-

tet bör myndigheterna inom polisväsendet även själva avgöra sådana frågor som rör polisens *samverkan med ideella aktörer*. Till detta kommer att riksdagen enligt utskottet inte heller i de nu nämnda avseendena bör föregripa regeringens arbete med den kommande sammanslagningen av polismyndigheterna. Med detta avstyrker utskottet motionerna 2012/13:Ju233 (M) yrkande 1, 2012/13:Ju249 (MP) yrkandena 8–11 och 29 samt 2012/13:Ju402 (MP) yrkande 3.

Utskottet vidhåller sin tidigare uttalade uppfattning att frågan om huruvida *personalhandledning* bör bli en obligatorisk del i polisens verksamhet bör vara en angelägenhet för Rikspolisstyrelsen att besluta om. Utskottet avstyrker motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 15.

Utskottet är inte heller berett att föreslå något tillkännagivande till regeringen om att polisen ska vara *närvarande, synlig och tillgänglig* i hela landet och i människors vardag. Som utskottet anför ovan (s. 43) är det viktigt med en lokalt förankrad polis. De lokala samverkansöverenskommelserna har stor betydelse i det sammanhanget. Som redan framgått pågår det vid Brå ett arbete med att utvärdera dessa samverkansöverenskommelser, vilket är positivt. Utskottet vidhåller sin tidigare uttalade uppfattning att frågor om hur resurser ska fördelas inom polisen bör vara en angelägenhet för Rikspolisstyrelsen att besluta om och avstyrker motionerna 2012/13:Ju221 (V) yrkande 8, 2012/13:Ju241 (S) yrkande 1, 2012/13:Ju249 (MP) yrkande 12, 2012/13:Ju373 (S) yrkande 10, 2012/13:Ju381 (C), 2012/13:Ju402 (MP) yrkande 4 och 2012/13:N272 (V) yrkande 4.

Frågan om en reformerad *polisutbildning* har beretts inom Regeringskansliet. Som framgår ovan avser regeringen att inom kort lämna besked om eventuella förändringar av dagens polisutbildning. Mot den bakgrunden avstyrker utskottet de förslag om antagningen till polisutbildningen som lämnas i motion 2012/13:Ju212 (SD) yrkandena 1–4 samt de förslag om att förlänga polisutbildningen och göra den till en högskoleutbildning som lämnas i motionerna 2012/13:Ju221 (V) yrkande 1, 2012/13:Ju249 (MP) yrkande 6 och motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 11. Vidare avstyrker utskottet motion 2012/13:Ju278 (M) yrkandena 1 och 2 om polisens, Tullverkets och Kustbevakningens utbildning. Utskottet avstyrker även samtliga motionsyrkanden med olika önskemål om geografisk placering av polisutbildningen, dvs. motionerna 2012/13:Ju236 (KD), 2012/13:Ju260 (FP), 2012/13:Ju290 (M), 2012/13:Ju319 (M), 2012/13:Ju320 (M), 2012/13:338 (S) yrkandena 1–3, 2012/13:Ju347 (C) och 2012/13:Ju400 (M).

Åklagarmyndigheten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om miljöbrottsutredarnas anställningsställe och en motion om att åklagartjänsterna i Skellefteå och Lycksele borde återbesättas.

Jämför reservation 15 (MP, V).

Propositionen

Regeringen framhåller (prop. 2012/13:1 utg.omr. 4 s. 12) att rättsväsendets förmåga att hantera det ökande antalet anmälda brott måste utvecklas. Regeringen understryker den stora vikten av att myndigheterna på olika sätt fortsätter att arbeta för en varaktigt högre brottsupplärning och lagföring.

Regeringen anför vidare (s. 13) att en ändamålsenlig användning av rättsväsendets resurser förutsätter att verksamheterna ständigt utvecklas. En viktig del av utvecklingsarbetet är att samarbetet mellan myndigheterna inom rättsväsendet fortsätter att stärkas. Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten har mot bakgrund av olika samverkansuppdrag från regeringen utvecklat sitt samarbete. Det är angeläget att detta arbete fortsätter och att samverkan stärks och utvecklas på alla nivåer i organisationerna.

Regeringen noterar (s. 28) att det under 2011 kom in drygt 210 000 ärenden till Åklagarmyndigheten, vilket är en marginell ökning jämfört med 2010. Av brottsmisstankarna som kom in var 59 procent av mer komplicerad karaktär där åklagare är förundersökningsledare. Åklagarmyndighetens totala ärendebalans fortsatte att minska under 2011. Även Åklagarmyndighetens genomströmningstider fortsatte att minska.

Enligt regeringen (s. 30–31) är verksamheten vid Åklagarmyndighetens tre utvecklingscentrum en viktig del i myndighetens kvalitetsarbete. Vid dessa utarbetas rättspromemorior och handböcker till stöd för den operativa åklagarverksamheten. Utvecklingscentrumen utövar också tillsyn och bedriver överprövningsverksamhet.

Regeringen konstaterar att åklagarrollen under de senaste åren har specialiserats alltmer. I dag arbetar åklagarna i allt större utsträckning i team med fokus på ett visst brottsområde. Det är t.ex. oftast specialiståklagare eller särskilt utpekade åklagare som hanterar vålds- och sexualbrott samt ungdomsbrott.

Inflödet av ärenden till rättsväsendet ökade under 2011, men det skedde endast små förändringar när det gäller brottsupplärning och lagföring. Enligt regeringen borde de stora satsningarna på rättsväsendets myndigheter ha fått ett större genomslag i myndigheternas kapacitet att klara upp brott. Inom bl.a. Åklagarmyndigheten har det skett omfattande rekryteringar de senaste åren. Regeringen förväntar sig att myndigheterna förstärker och utvecklar sina insatser för att uppnå en varaktigt högre brottsupplärning och lagföring.

Myndigheterna har vidtagit åtgärder för att minska ärendebalanserna och korta genomströmningstiderna. Regeringen noterar att detta märks i myndigheternas resultat och framhåller att det både ur brottsupplärings- och brottsofferperspektiv är angeläget att genomströmningstiderna hålls så korta som möjligt med bibehållen kvalitet i utredningsarbetet.

Regeringen framhåller även (s. 31) vikten av att myndigheternas systematiska utvecklingsarbete fortsätter. Enligt regeringen bör arbetet i ännu större utsträckning samordnas mellan myndigheterna. Det är också angeläget att utvecklingsarbetet även omfattar organisatoriska och strategiska frågor. Regeringen betonar särskilt vikten av att utvecklingsverksamheten ges en sådan inriktning att nedlagda resurser kommer myndigheternas kärnverksamhet till godo och att arbetet avspeglas i tydliga resultatförbättringar.

Motionerna

I partimotion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3 anfördes det att miljöbrottsutredare bör anställas direkt inom riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål. Motionärerna anför bl.a. att miljöbrottsutredarna inte sällan får utföra andra polisiära arbetsuppgifter, vilket medför att miljöbrottsutredningarna blir försenade.

I motion 2012/13:Ju256 av Katarina Köhler (S) begärs det att åklagar-tjänsterna i Skellefteå och Lycksele ska återbesättas. Den nuvarande ordningen är att åklagare måste resa ända från Umeå till förhandlingar i Skellefteå och Lycksele. Det är enligt motionären inte effektivt och rätts-säkert.

Bakgrund

Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål inrättades den 1 januari 2009 som en nationell operativ enhet inom Åklagarmyndigheten. Vid enheten handläggs ärenden om brott mot miljöbalken med tillhörande förordningar och föreskrifter, arbetsmiljöbrott och brott mot arbetsmiljölagen, brott mot lagen om åtgärder mot förorening från fartyg med tillhörande förordningar och föreskrifter, miljöbrottslighet som åtalas med stöd av annan primär lagstiftning (t.ex. brottsbalken) och grova jaktbrott avseende de fredade rovdjuren. Riksenheten bedriver verksamhet på sex ställen i landet: Malmö, Göteborg, Växjö, Jönköping, Stockholm och Östersund.

Rikspolischefen och riksåklagaren beslutade under 2010 en gemensam strategi för att skapa goda förutsättningar för att förebygga, upptäcka och utreda miljöbrott på ett effektivt sätt. I strategin anfördes det bl.a. att en nyckelfråga när det gäller en effektiv hantering av misstänkta miljöbrott är att tillräckliga utrednings- och åklagarresurser avsätts. Dessa resurser bör enligt strategin även vara fredade och uthålliga över tiden.

För närvarande genomför Rikspolisstyrelsen och riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål inspektioner av polismyndigheternas respektive åklagarnas hantering av ärenden om miljöbrott. Enligt Rikspolisstyrelsens direktiv

(dnr VLK-128-699/12) ska inspektionen bl.a. inriktas mot att undersöka hur långt polismyndigheterna har kommit i arbetet med att genomföra den gemensamma miljöbrottsstrategin. Det ska vidare bl.a. undersökas hur polismyndigheterna har organiserat miljöbrottsarbetet, vilka resurser som avsätts för arbetet och vilken miljöbrottskompetens som finns hos polismyndigheterna. Uppdraget ska vara slutfört senast den 17 december 2012.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att samarbetet mellan rättsväsendets myndigheter måste fortsätta att stärkas. Detta är en mycket viktig del i arbetet med att förbättra verksamhetsresultaten inom rättsväsendet.

Mot bakgrund av olika samverkansuppdrag från regeringen har Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten utvecklat sitt samarbete, vilket givetvis är positivt. Som framgår ovan pågår det vid dessa myndigheter bl.a. ett aktivt arbete för att effektivisera hanteringen av miljöbrott. Rikspolischefen och riksåklagaren har beslutat om en gemensam strategi för denna brottstyp, och det pågår för närvarande en inspektion för att undersöka hur långt polismyndigheterna kommit med att genomföra strategin. Detta är enligt utskottet tillfredsställande; det finns mot denna bakgrund inte anledning för riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av motion 2012/13: Ju221 (V) yrkande 3.

Åklagarmyndigheten ansvarar själv för sin verksamhet inom de ekonomiska ramarna som riksdagen och regeringen har bestämt. Det är således Åklagarmyndigheten som måste avgöra vilken organisationsmodell som är bäst lämpad för verksamheten på en viss ort. Det kan tilläggas att Åklagarmyndighetens beslut om inrättande, upphörande och placering av åklagarkammare ska föregås av samråd med Rikspolisstyrelsen och Domstolsverket (6 § förordningen [2007:971] med instruktion för Åklagarmyndigheten). Enligt utskottet bör inte riksdagen göra något tillkännagivande om åklagartjänsterna i Skellefteå och Lycksele, och utskottet avstyrker således motion 2012/13:Ju256 (S).

Sveriges Domstolar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden som bl.a. rör säkerheten och effektiviteten i de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Jämför reservationerna 16 (MP, V), 17 (S, MP, V), 18 (V) och 19 (V).

Propositionen

Regeringen konstaterar (prop. 2012/13:1 utg.omr. 4 s. 32) att väl fungerande och oberoende domstolar är en förutsättning för att förtroendet för rättsstaten ska upprätthållas.

Under 2011 vidtogs det en rad olika åtgärder för att minska handläggningstiderna samt mål- och ärendebalanserna vid Sveriges Domstolar. Som exempel nämner regeringen (s. 34) en förstärkningsstyrka med ett antal domare som har kunnat tas i anspråk vid frånvaro på grund av utbildning och långvarig sjukskrivning eller vid handläggning av större mål och balansarbetningar. För tingsrätternas del har det vidare funnits en särskild avarbetningsstyrka som har inriktat sig på äldre mål. Under 2012 vidareutvecklades denna typ av åtgärd genom uppbyggnad av en ny förstärkningsstyrka med ett utökat antal domare.

Regeringen konstaterar (s. 34) att fördelningen av migrationsmål mellan migrationsdomstolarna har visat sig vara ojämn. Måltillströmningen är större än förväntat. För att korta handläggningstiderna har regeringen gett Domstolsverket och Förvaltningsrätten i Luleå i uppdrag att inrätta en fjärde migrationsdomstol i Luleå. Målsättningen är att domstolen ska vara i funktion senast den 1 oktober 2013.

Regeringen anför (s. 34) att en utredare har fått i uppdrag att se över brottmålsprocessen och överväga åtgärder för att skapa ett mer ändamålsenligt brottmålsförfarande (dir. 2010:78). Utredaren ska bl.a. överväga åtgärder för att tydliggöra och utveckla ansvarsfördelningen mellan åklagare och domstol, skapa mer flexibla regler och alternativa former för handläggning och avgörande av mål i domstol samt minimera risken för inställda huvudförhandlingar. Uppdraget ska redovisas senast den 28 mars 2013.

Enligt regeringen (s. 35) behöver de allmänna förvaltningsdomstolarnas rättegångsregler ändras för att förvaltningsprocessen ska moderniseras och effektiviseras. Regeringen har nyligen lämnat förslag om detta i proposition 2012/13:45 En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess.

Regeringen avser vidare (s. 35) att tillsätta en utredning som ska överväga vilka ytterligare åtgärder som behövs för att göra förvaltningsprocessen mer modern, effektiv och rättssäker. En stor uppgift i uppdraget kommer att vara att se över om det finns behov av att stärka rättssäkerheten när det gäller skattemål ytterligare, framför allt genom specialisering av personalen i skattemål i domstol. Regeringen bedömer att utredningen ska kunna påbörja sitt arbete den 1 april 2013.

Vidare har regeringen gett en utredare i uppdrag att utvärdera reformen En modernare rättegång som trädde i kraft 2008. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2012 (dir. 2011:79 och 2012:45).

Regeringen anför (s. 35) att enligt domstolarna har även det inre utvecklingsarbetet med organisations- och arbetsformer förbättrat förutsättningarna för att nå verksamhetsmålen. För att ta till vara goda resultat av förändringsarbetet har regeringen gett Domstolsverket i uppdrag att doku-

mentera arbetet som har bedrivits i domstolarna på senare tid och skapa förutsättningar för ett regelbundet erfarenhetsutbyte mellan domstolarna i dessa frågor.

Den 2 maj 2011 bildades fem nya mark- och miljödomstolar genom en sammanläggning av fastighetsdomstolarna och miljödomstolarna. Regeringen anför (s. 53) att det behövs ytterligare medel för att den nya organisationen ska kunna fungera som tänkt och för att syftet med reformen ska uppnås. Som framgår ovan (s. 23) föreslår regeringen därför att anslaget till Sveriges Domstolar ökas. Detta kommer enligt regeringen att medge en effektivare hantering av t.ex. prövning av gruvnäring och täkter. Som också framgår ovan föreslår regeringen även att anslaget ökas för att förkorta handläggningstiderna för överklagade ärenden enligt plan- och bygglagen vid mark- och miljödomstolarna.

Motionerna

I partimotion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4 föreslås det att alla miljöbrottsärenden som nu handläggs vid tingsrätterna flyttas till mark- och miljödomstolarna. Motionärerna anför bl.a. att sannolikheten för att en tingsrättsdomare har någon erfarenhet av miljöbrott är liten, vilket innebär att domstolarna ofta är ”nybörjare” i sådana mål.

I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 32 och 34 anför att det finns ett behov av att öka säkerheten för såväl brottsutsatta och vittnen som personalen i domstolarna. Motionärerna anför bl.a. att ett brottsoffer inte ska tvingas att möta den tilltalade vare sig i eller utanför rättegångssalen.

I motion 2012/13:Ju372 av Mikael Jansson och David Lång (SD) föreslås det att en s.k. domarkappa för domare införs. Enligt motionärerna skulle detta bidra till att domarens person träder i bakgrunden till förmån för domarens uppgift och ämbete.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 55 föreslås det att riksdagen ska tillkännage för regeringen att antalet tingsrätter inte bör minska ytterligare. Motionärerna pekar på att Domstolsverket i en promemoria som inkom till Regeringskansliet i april 2011 föreslog nedläggning av fyra tingsrätter. Enligt motionen skulle detta leda till sämre tillgänglighet och service för medborgarna.

I kommittémotion 2012/13:N202 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 7 föreslås det att handläggningen av gruvärenden centraliseras till mark- och miljödomstolarna och att dessa ska förstärkas.

I motion 2012/13:T339 av Eliza Roszkowska Öberg (M) påpekas det att de långa handläggningstiderna vid prövning av överklagade beslut enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation skapar osäkerhet för aktörerna inom telekombranschen. Enligt motionen bör flera sådana måltyper än i dag hanteras med förtur i förvaltningsdomstolarna.

Bakgrund

I Sveriges Domstolars regleringsbrev för 2012 finns det ett återrapporteringskrav där Domstolsverket ska redovisa till regeringen vilka åtgärder som har vidtagits för att öka skyddet och säkerheten för de anställda i domstolen, för parter och andra som deltar i en rättegång samt för övriga personer som besöker domstolarna.

Domstolsverket har dessutom, tillsammans med Brottsoffermyndigheten, regeringens uppdrag att verka för att vittnesstödsverksamhet bedrivs vid samtliga tingsrätter och hovrätter (Ju2006/5404/KRIM).

Den 1 juli 2012 trädde en ny och enhetlig reglering av förutsättningarna för säkerhetskontroll i domstol i kraft (se prop. 2011/12:63, bet. 2011/12: JuU24 och rskr. 2011/12:234). Den nya regleringen innebär att uppdelningen mellan allmän och särskild säkerhetskontroll har tagits bort. Säkerhetskontroll i domstol får nu genomföras om sådan kontroll behövs för att begränsa risken för att det i en domstols lokaler eller i andra lokaler som används vid domstolsförhandling begås brott som innebär allvarlig fara för någons liv, hälsa eller frihet eller för omfattande förstörelse av egendom. Samtidigt som denna lagstiftning antogs av riksdagen tillkännagav riksdagen – på förslag av ett enigt justitieutskott – för regeringen att det borde genomföras en utvärdering av säkerheten i domstol för målsägande och vittnen.

Sedan 1999 har tingsrättsorganisationen varit föremål för omfattande förändringar. Under perioden 1999–februari 2011 minskade antalet tingsrätter från 96 till 48. I april 2000 överlämnade regeringen skrivelsen Reformeringen av domstolsväsendet – En handlingsplan (skr. 1999/2000:106) till riksdagen. I skrivelsen lämnade regeringen en redogörelse för inriktningen av det pågående utvecklingsarbetet inom domstolsväsendet. Skrivelsen behandlades i betänkande 1999/2000:JuU22 och lades därefter till handlingarna (rskr. 1999/2000:255). Regeringen har därefter i skrivelser och propositioner informerat riksdagen om planerade förändringar för tingsrättsorganisationen (se bl.a. skr. 2000/01:112, 2002/03:126, 2003/04:153, prop. 2006/07:35 och skr. 2007/08:117). Regeringen har även i bl.a. budgetpropositioner informerat om planerade förändringar.

I januari 2011 upprättade Domstolsverket en promemoria med förslag om att fyra av de tingsrätter som tidigare ansvarade för den fastighetsrättsliga inskrivningsverksamheten skulle läggas samman med andra domstolar. Med anledning av Domstolsverkets promemoria föreslog justitieutskottet i mars 2011, med begagnande av sin initiativrätt i 3 kap. 7 § riksdagsordningen, att riksdagen skulle tillkänna för regeringen att förändringar av tingsrättsorganisationen inte får innebära nedläggning av fler domstolar (bet. 2010/11:JuU27). Utskottet anförde bl.a. att Domstolsverkets förslag om nedläggning av fyra domstolar riskerar att leda till såväl sämre tillgänglighet som sämre service för medborgarna. Utskottet pekade också på den omständigheten att måltillströmningen ökar och anförde att detta talar

emot att minska antalet domstolar ytterligare. I betänkandet fanns en reservation med yrkande om att riksdagen skulle avslå utskottets förslag. Den 16 mars 2011 biföll kammaren reservationen (prot. 2010/11:73).

Regeringen uttalade i förra årets budgetproposition (prop. 2011/12:1 utg.omr. 4 s. 27) att Domstolsverkets promemoria med förslag till vissa förändringar av tingsrättsorganisationen inte gav anledning till något initiativ till förändringar från regeringens sida. I förra årets budgetbetänkande (bet. 2011/12:JuU1 s. 48) behandlade utskottet ett motionsförslag om att tillkännage för regeringen att fler tingsrätter inte borde läggas ned. Med hänvisning till regeringens uttalande i budgetpropositionen avstyrkte utskottet motionsförslaget. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

Justitieutskottet har fått följande information från Regeringskansliet. I mars 2008 tog regeringen ställning till samtliga då inneliggande förslag om förändringar av tingsrättsorganisationen. I samband därmed uttalade regeringen även en avsikt att ge tingsrättsorganisationen arbetsro. Regeringens uttalande i förra årets budgetproposition ska ses mot den bakgrunden. Regeringen har därefter i februari 2012 beslutat att inte ta några initiativ till förändringar i anledning av en framställan från Blekinge tingsrätt om att lägga ned tingsrättens kansli i Karlshamn. Inte heller några andra initiativ till att förändra tingsrättsorganisationen har tagits eller avses att tas.

För undersökning och bearbetning av fyndigheter av vissa mineraliska ämnen gäller minerallagen (1991:45). Med stöd av minerallagen kan det meddelas ett flertal olika typer av beslut. Olika typer av beslut överklagas till olika instanser. I 16 kap. 1 § minerallagen finns en förteckning över vilken instans olika beslut kan överklagas till. Vissa beslut, t.ex. beslut om undersökningstillstånd, överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut, t.ex. beslut om mineralersättning, överklagas till mark- och miljödomstol. Det finns även vissa typer av beslut enligt minerallagen som överklagas till regeringen och till länsstyrelsen.

Täktverksamhet är tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Som huvudregel prövas sådana ansökningar av mark- och miljödomstolarna (9 kap. 8 § miljöbalken).

Justitieutskottet har fått följande information från Regeringskansliet. Inom Näringsdepartementet pågår det ett arbete med att ta fram en mineralstrategi som syftar till att öka gruv- och mineralnäringens tillväxt och konkurrenskraft. Inom ramen för det arbetet har Innovationsrådet fått i uppdrag att initiera ett arbete för att utifrån ett helhetsperspektiv utveckla metoder, mätningar och samverkansformer i syfte att effektivisera miljöprövningen för bl.a. gruvverksamheten från samråd till tillståndsgivning. Med utgångspunkt i det utvecklingsarbete som initierats av Innovationsrådet har regeringen vidare nyligen gett länsstyrelsen i Västerbottens län i uppdrag att vidareutveckla och implementera Innovationsrådets metod för mätning och uppföljning av ledtider vid miljöprövningen för bl.a. gruvverksamhet i syfte att effektivisera denna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet, som delar motionärernas uppfattning att domstolarna ska vara säkra för både parter och anställda, noterar med tillfredsställelse regeringens återrapporteringskrav på Domstolsverket om att redovisa de åtgärder som har vidtagits för att öka skyddet och säkerheten för dessa. Till detta kommer den vittnesstödsverksamhet som bedrivs vid de allmänna domstolarna och den nyligen införda regleringen om säkerhetskontroll i domstol. Utskottet anser inte att riksdagen bör göra något tillkännagivande till regeringen om säkerheten i domstolarna, och utskottet avstyrker därför motion 2012/13:Ju249 (MP) yrkandena 32 och 34. I detta sammanhang kan det tilläggas att utskottet ser fram emot regeringens kommande redovisning av de åtgärder som vidtas med anledning av riksdagens tillkännagivande om att säkerheten i domstol för målsägande och vittnen borde utvärderas.

Som framgår ovan bildades de fem mark- och miljödomstolarna den 2 maj 2011. Verksamheten i den nya organisationen har således pågått endast under en relativt kort period och utskottet är inte nu berett att föreslå något tillkännagivande om att mark- och miljödomstolarna ska tilldelas nya måltyper. Utskottet avstyrker därför motionerna 2012/13:Ju221 (V) yrkande 4 och 2012/13:N202 (V) yrkande 7. När det gäller hanteringen av gruvärendena vill utskottet även tillägga att det, som framgår ovan, redan pågår ett arbete för att effektivisera miljöprövningen för bl.a. gruvverksamheten. Vidare har regeringen föreslagit en anslagsökning till Sveriges Domstolar för att åstadkomma en effektivare hantering av t.ex. prövning av gruvnäring och täkter. Detta är tillfredsställande.

Utskottet är inte berett att ställa sig bakom förslaget om att införa en s.k. domarkappa för domare och avstyrker därför motion 2012/13:Ju372 (SD).

Som framgår ovan har regeringen inte för avsikt att ta initiativ till att förändra tingsrättsorganisationen. Något tillkännagivande avseende tingsrättsorganisationen är därför inte aktuellt. Utskottet avstyrker motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 55.

Som framgår av propositionen har det vidtagits en rad åtgärder för att minska handläggningstiderna och ärendebalanserna vid Sveriges Domstolar. Domstolarna har bl.a. arbetat med organisations- och arbetsformer, vilket har förbättrat domstolarnas förutsättningar att nå verksamhetsmålen. Utskottet noterar vidare med tillfredsställelse att regeringen nyligen har föreslagit förändrade rättegångsregler för att modernisera och effektivisera förvaltningsprocessen och att regeringen även avser att tillsätta en utredning för att överväga ytterligare åtgärder för att effektivisera förvaltningsprocessen. Utskottet anser inte att riksdagen bör göra något tillkännagivande med anledning av motion 2012/13:T339 (M) om kortare handläggningstider vid förvaltningsdomstolarna i vissa mål. Motionen avstyrks.

Kriminalvården

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller Kriminalvårdens effektivitet, tillsynen över Kriminalvården, ett förslag om att sälja anstaltsplatser till andra länder och ett antal förslag om geografisk placering av häkten.

Jämför reservationerna 20 (S, MP, V), 21 (S, V), 22 (S, V) och 23 (S, MP, V).

Propositionen

Regeringen anför (prop. 2012/13:1 utg.omr. 4 s. 37) att Kriminalvården under 2011 har inlett ett omfattande arbete med att identifiera risker och skapa förutsättningar och en långsiktig plan för en god intern styrning och kontroll. Myndighetens strategiska styrning behöver enligt regeringen fortsätta utvecklas och åtgärder måste vidtas för att förstärka den interna styrningen och kontrollen.

Regeringen noterar (s. 38) att Kriminalvården har vidtagit en rad åtgärder i syfte att öka flexibiliteten och effektiviteten i användningen av anstaltsbeståndet. Enligt regeringen ska Kriminalvårdens anstalts- och häktesbestånd utformas så att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt i fråga om säkerhet och beläggning samt främjar ett effektivt samarbete med rättsväsendets övriga myndigheter. Klienttillströmningen varierar erfarenhetsmässigt över tid och Kriminalvården måste därför, inom befintlig ram, kunna hantera förändringar i klienttillströmningen både på kort och på lång sikt.

Regeringen anför vidare (s. 37) att Kriminalvården efter den mycket allvarliga händelsen i oktober 2011 då en kriminalvårdare utsattes för dödligt våld av en intagen har sett över sina rutiner för informationsöverföring om bl.a. säkerhetsbedömningar av klienter. Regeringen ser det som angeläget att Kriminalvården tar till vara kunskapen på området och utvecklar rutiner som förebygger liknande situationer. Personalens kunskap om klienterna och kontakten i den dagliga arbetssituationen är enligt regeringen av avgörande betydelse för hur Kriminalvården ska klara sitt uppdrag. Personalen i alla delar av verksamheten ska ha tillräcklig utbildning för sitt uppdrag och en trygg och säker arbetsmiljö.

Regeringen framhåller (s. 38) att det är positivt att rapporteringsbenägenheten om incidenter bedöms ha ökat så att Kriminalvården har möjlighet att ge en rättvisande bild av den faktiska situationen inom myndigheten. Det är viktigt att följa utvecklingen av antalet rapporterade incidenter i syfte att vidta relevanta åtgärder.

Enligt Brottsförebyggande rådets statistik återfaller omkring 40 procent av dem som har lagförts för brott i ny brottslighet inom tre år. Regeringen anser (s. 38) att återfallen måste minska. Kriminalvården har en central

roll i det arbetet. Samtidigt konstaterar regeringen att Kriminalvården endast under en begränsad tid har möjlighet att initiera insatser för klienterna. Ansvar för det återfallsförebyggande arbetet kan därför inte ensidigt vara Kriminalvårdens. Regeringen konstaterar att ett framgångsrikt återfallsförebyggande arbete förutsätter att Kriminalvården samverkar med andra myndigheter, organisationer i den ideella sektorn, näringsliv och andra aktörer i det omgivande samhället såväl regionalt som kommunalt.

När det gäller det återfallsförebyggande arbetet framhåller regeringen även vikten av att Kriminalvården säkerställer att det redan vid verkställighetens början upprättas en individuell verkställighetsplan av hög kvalitet för varje klient. För den klientgrupp som verkställer kortare fängelsestraff är det enligt regeringen särskilt viktigt att verkställighetsplaneringen inleds skyndsamt för att möjliggöra ett återfallsförebyggande arbete i samverkan med andra aktörer. Regeringen konstaterar att andelen intagna med verkställighetsplan ökar, vilket är positivt.

Det är enligt regeringen angeläget att Kriminalvården fortsätter arbetet med att följa upp och åtgärda de brister i kvalitet, dokumentation och uppföljning av verkställighetsplanerna som Riksrevisionen framfört i rapporten Kriminalvårdens arbete med att förebygga återfall i brott (RiR 2009:27).

Regeringen understryker vidare (s. 39) betydelsen av att Kriminalvården vidtar åtgärder för att öka andelen intagna som blir föremål för frigivningsförberedelser. Användningen av utslussningsåtgärder minskar från år till år, vilket inte är tillfredsställande. Kommuner, landsting, arbetsförmedling m.fl. måste i samverkan med Kriminalvården ansvara för att insatser initieras och fullföljs under och efter verkställigheten. Enligt regeringen bör ett ökat inslag av privata vårdgivare övervägas i det sammanhanget.

Regeringen pekar även (s. 38) på vikten av att kvalificerade metoder används för att mäta resultatet av genomförda insatser. Goda och effektiva arbets- och behandlingsmetoder måste få spridning i organisationen. Regeringen har gett Kriminalvården i uppdrag att analysera hur befintlig kunskap av betydelse för det återfallsförebyggande arbetet omsätts i myndighetens konkreta verksamhetsutveckling. Detta ger förutsättningar för att integrera sådan kunskap i myndighetens ordinarie styrning och ledning.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 59 begärs det att regeringen ska återkomma till riksdagen med en redogörelse för om Kriminalvårdens resurser används effektivt och är tillräckliga för att bedriva en fungerande verksamhet. I yrkande 60 i samma motion begärs det en utredning av möjligheten att inrätta en tillsynsmyndighet för Kriminalvården. Enligt motionärerna är Justitieombudsmannens (JO) tillsyn över kriminalvården inte tillräcklig. I yrkande 62 i samma motion framhålls vikten av en god bemanning på anstalter och häkten.

I motion 2012/13:Ju252 av Clas-Göran Carlsson m.fl. (S) anføres det att ett sätt att lösa problemet med outnyttjade platser vid Kriminalvårdens säkerhetsenheter skulle kunna vara att Sverige erbjuder andra länder att köpa de aktuella platserna.

I flera motioner framförs att det finns ett behov av häkten på olika ställen i landet. I motion 2012/13:Ju239 av Hans Hoff (S) begärs det således en lösning på häktessituationen i Halmstad. Enligt motionären är situationen där ohållbar för de rättsvårdande myndigheterna sedan häktet i Halmstad lades ned. I motion 2012/13:Ju297 av Stefan Käll (FP) anføres det att det behövs ett häkte i Eskilstuna. Motionären framhåller bl.a. att transporterna till och från häktet i Nyköping är resurskrävande. I motion 2012/13:Ju312 av Marie Nordén och Gunnar Sandberg (båda S) anføres att nedläggningen av häktet i Östersund har lett till oacceptabla kostnader för samhället och att det är angeläget att lösa häktessituationen i Östersund. I motion 2012/13:Ju390 av Lars Gustafsson m.fl. (KD, M, FP, C) begärs det en översyn av möjligheten att inrätta ett häkte i Halland. I kommittémotion 2012/13:Ju403 av Agneta Börjesson m.fl. (MP) framhålls behovet av häkten i Halmstad och Östersund. Motionärerna anför bl.a. att avsaknaden av häkten i dessa städer har lett till provisoriska lösningar som tar mycket tid i anspråk för åklagare, advokater och anhöriga.

Bakgrund

I Kriminalvårdens regleringsbrev för 2011 fick myndigheten i uppdrag att säkerställa att den interna styrningen och kontrollen fungerar i enlighet med myndighetsförordningen (2007:515), förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll, internrevisionsförordningen (2006:1228) samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Kriminalvården skulle bl.a. redovisa en fördjupad analys av behovet av åtgärder för att förstärka den interna styrningen och kontrollen. Av redovisningen skulle bl.a. framgå vilka åtgärder som redan vidtagits med anledning av analysen och vilka som återstår att vidta samt en tidsplan för dessa. Vidare skulle myndigheten bl.a. redovisa åtgärder för att integrera den interna styrningen och kontrollen i verksamhetsstyrningen, åtgärder som vidtagits för att säkerställa förmågan att planera verksamheten inom tilldelad ekonomisk ram samt åtgärder som vidtagits med anledning av Utredningen om Kriminalvårdens effektivitet (SOU 2008:71, SOU 2009:13 och SOU 2009:80).

När det gäller myndighetens interna styrning och kontroll har Kriminalvården i regleringsbrevet för 2012 fått i uppdrag att redovisa dels en bedömning av resultatet av de åtgärder som vidtagits för att säkerställa att den interna styrningen och kontrollen fungerar, dels en redovisning av behovet av fortsatta åtgärder samt en tidsplan för dessa. Myndigheten ska också redovisa bl.a. de åtgärder som vidtagits för att säkerställa att den

information och statistik som görs tillgänglig håller en hög kvalitet och de åtgärder som vidtagits för att säkerställa att verksamheten planeras inom tilldelad ekonomisk ram.

Regeringen gav i februari 2012 Polisorganisationskommittén (Ju 2010:09) i uppdrag att utreda behovet av ett fristående organ som ska granska bl.a. Kriminalvårdens verksamhet. I direktiven anför regeringen bl.a. att behovet av en fristående granskningsverksamhet för Kriminalvården har påtalats av flera utredningar, senast i betänkandet Kriminalvården – Ledning och styrning (SOU 2009:80), och att även JO har uppmärksammat riksdagen på att Kriminalvården saknar en reguljär tillsyn. Uppdraget ska redovisas senast den 16 december 2013 (dir. 2012:13).

Utskottet behandlade i förra årets budgetbetänkande (bet. 2011/12:JuU1 s. 50) ett motionsyrkande med en begäran om en redogörelse från regeringen för om Kriminalvårdens resurser används effektivt och är tillräckliga för att bedriva en fungerande verksamhet. Efter att ha redogjort för vissa återrapporteringskrav som regeringen uppställt på myndigheten utgick utskottet från att regeringen noga följer frågan om Kriminalvårdens resurser och effektivitet. Motionsyrkandet avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

Justitieutskottet har fått följande information från Kriminalvården. Häktet Östersund drivs i dag som ett provisorium med ett fåtal häktesplatser. Kriminalvårdens generaldirektör har för avsikt att ge regionchefen i region Nord, som tillträder den 26 november 2012, i uppdrag att tillsammans med Polismyndigheten i Jämtlands län ta fram ett beslutsunderlag för en permanent lösning med fler häktesplatser. I Halmstad finns det i dag inte något häkte. Kriminalvårdens inriktning är att inrätta en tillfällig verksamhet som liknar det som just nu bedrivs i Östersund, dvs. att bedriva verksamheten för gripna, anhållna och häktade personer i polisens arrestlokaler. Regionchefen i region Väst har ett uppdrag att tillsammans med Polismyndigheten i Hallands län förhandla om kostnader och former för en tillfällig verksamhet. Ett avtalsförslag ska presenteras före årsskiftet 2012/13 för vidare beslut i frågan.

Utskottet har tidigare behandlat och avstyrkt motioner med förslag på var kriminalvårdsverksamhet bör lokaliseras, senast i förra årets budgetbetänkande (s. 50). Utskottet vidhöll då sin tidigare uttalade uppfattning att frågor om var kriminalvårdsverksamhet bör lokaliseras är angelägenheter för Kriminalvården att avgöra utifrån de krav som ställs på verksamheten. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:95).

Utskottets ställningstagande

Kriminalvården har under en rad år tillförts stora resurstillskott och det finns därför anledning att ha höga förväntningar på myndighetens resultat. För att säkerställa att Kriminalvården upprätthåller kvalitet, effektivitet och säkerhet inom givna ekonomiska ramar har styrningen av myndigheten utvecklings under senare år. Detta är enligt utskottet positivt.

Som framgår ovan har regeringen även i regleringsbrevet för 2012 uppställt vissa återrapporteringskrav på Kriminalvården. Myndigheten ska bl.a. redovisa åtgärder för att säkerställa den interna styrningen och kontrollen samt åtgärder för att säkerställa att verksamheten planeras inom tilldelad ekonomisk ram. Utskottet anser sig därför fortfarande kunna utgå från att regeringen noga följer frågan om Kriminalvårdens resurser och effektivitet. Vidare noterar utskottet med tillfredsställelse att Kriminalvården har vidtagit en rad åtgärder för att öka flexibiliteten och effektiviteten i användningen av anstaltsbeståndet.

Utskottet finner mot denna bakgrund inte skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om uthyrning av platser vid säkerhetsenheter eller om vikten av en god bemanning på anstalter och häkten. Inte heller finns det enligt utskottet skäl att begära en redogörelse från regeringen om huruvida Kriminalvårdens resurser används effektivt. Utskottet avstyrker motionerna 2012/13:Ju252 (S) och 2012/13:Ju373 (S) yrkandena 59 och 62.

Som framgår ovan utreder Polisorganisationskommittén för närvarande behovet av ett fristående organ som ska granska bl.a. Kriminalvården. Riksdagen bör inte föregripa utredningens arbete, och utskottet avstyrker därför motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 60.

Utskottet vidhåller alltjämt att frågor om var kriminalvårdsverksamhet bör lokaliseras är angelägenheter för Kriminalvården att avgöra utifrån de krav som ställs på verksamheten. Till detta kommer att Kriminalvården, som framgår ovan, har för avsikt att inrätta ett permanent häkte i Östersund. För Halmstad planeras en tillfällig verksamhet där häktade personer kan förvaras i polisens arrestlokaler. I vart fall motionsyrkandena om häkte i Östersund måste därför anses vara tillgodosedda. Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden med önskemål om häkten på olika ställen i landet, dvs. motionerna 2012/13:Ju239 (S), 2012/13:Ju297 (FP), 2012/13:Ju312 (S), 2012/13:Ju390 (KD, M, FP, C) och 2012/13:Ju403 (MP).

Brottsförebyggande rådet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår sex motionsyrkanden som berör Brottsförebyggande rådets verksamhet.

Jämför reservationerna 24 (MP), 25 (SD), 26 (SD), 27 (MP, V) och 28 (SD).

Propositionen

För att effektivisera rättsväsendet ser regeringen ett behov av att stärka det kunskapsbaserade stödet. Syftet med en sådan förstärkning är att möta det ökade behovet av såväl uppföljning och utvärdering som stöd till olika former av verksamhetsutveckling. Regeringen anser därför att Brottsförebyggande rådets roll som rättsväsendets kunskapscentrum behöver förstärkas. Med en sådan utveckling kommer regeringens och rättsväsendets behov av analyser och underlag för åtgärder inom hela rättskedjan att kunna tillgodoses i större utsträckning än i dag. Regeringen föreslår därför en betydande förstärkning av Brottsförebyggande rådet.

Motionerna

I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 19 anförs att det behövs bättre statistik om var brott begås.

I motion 2012/13:Ju337 av Johan Hultberg (M) yrkande 1 anförs det att det borde övervägas att bättre kartlägga den brottslighet som är kopplad till djurrättsaktivism. Ett liknande yrkande finns i motion 2012/13:Ju398 av Josef Fransson och Mikael Jansson (båda SD) yrkande 1, där det föreslås att organisationer och individer som systematiskt bedriver terrorliknande verksamhet mot företagare ska kartläggas och eventuellt också terroristklassas.

I motion 2012/13:Ju395 av Erik Almqvist (SD) begärs det att Brottsförebyggande rådet ska ta fram mer omfattande statistik om misstänkta och dömdas bakgrund avseende ursprungsland samt föräldrars och far- och morföräldrars ursprungsländer.

I kommittémotion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 9 föreslås det att det ska utredas i vilken mån islamofobi och anti-muslimism har lett till systemhotande brottslighet i Sverige.

I motion 2012/13:Kr335 av Kent Ekeröth och Mattias Karlsson (båda SD) yrkande 4 föreslås det att fornminnesbrott ska få en egen brottskod.

Bakgrund

Brottsförebyggande rådet (Brå) ansvarar för den officiella kriminalstatistiken i Sverige. Utöver detta ansvarar Brå dessutom för statistiken över anmälda hatbrott och för den nationella trygghetsundersökningen (NTU).

Kriminalstatistiken indelas i statistikområden:

- brott
- personer lagförda för brott
- kriminalvård
- återfall i brott.

Statistikområdet brott är vidare indelat i de tre delområdena anmälda brott, upplarade brott och misstänkta personer. Någon särredovisning av vad de dömda och misstänkta har för ursprung förekommer inte.

Brottsförebyggande rådet presenterade 2005 rapporten *Brottslighet bland personer födda i Sverige och i utlandet* (2005:17). Rapporten var en uppföljning av rapporten *Invandrare och invandrares barns brottslighet – en statistisk analys* som Brå publicerat (Brå-rapport 1996:2).

Kriminalstatistiken redovisas förutom för hela riket, länsvis, kommunvis och vad gäller de tre storstäderna även uppdelat på stadsdelar.

Enligt information från Brå planeras det för närvarande inte någon kartläggning av brottslighet kopplad till djurrättsaktivism.

Regeringen lämnade i december 2011 i en skrivelse till riksdagen (2011/12:44) ett förslag till handlingsplan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. I handlingsplanen redovisas åtgärder som regeringen vidtagit och avser att vidta för att stärka medvetenheten om demokratin och värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Handlingsplanen innehåller bl.a. åtgärder för att öka kunskapen om våldsbejakande extremism, för att förebygga att individer ansluter sig till våldsbejakande extremistgrupper och för att underlätta avhopp för dem som redan anslutit sig till sådana grupper. Vidare innehåller handlingsplanen åtgärder för att stärka strukturer för samverkan och åtgärder för att motverka grogrunderna för det ideologiskt motiverade våldet. Handlingsplanen behandlades av konstitutionsutskottet (se bet. 2011/12:KU18), som föreslog att skrivelsen skulle läggas till handlingarna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2011/12:199).

Arbetet för att förebygga våldsbejakande extremism måste enligt regeringen bli effektivare. En särskild utredare har därför den 31 maj 2012 fått i uppdrag (dir. 2012:57) att

- ta fram utbildningsmaterial om förebyggande metoder mot våldsbejakande extremism
- främja samverkan och kunskapsutbyte inom det förebyggande arbetet mellan kommuner, myndigheter och organisationer inom det civila samhället

- verka för att det förebyggande arbetet breddas för att kunna bemöta olika former av extremism
- lämna förslag till hur ett fortsatt förebyggande arbete kan utvecklas och organiseras på lokal nivå.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 13 december 2013.

Brå gör årligen eller vid behov, i samråd med Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket, översyner av brottskoderna. Enligt information från Brå har inte fornminnesbrott (2 kap. 21 § lagen [1988:950] om kulturminnen) någon egen brottskod, och det är för närvarande inte aktuellt att införa en sådan kod.

Utskottets ställningstagande

Kriminalstatistiken är, som beskrivits ovan, redovisad för hela riket, länsvis och kommunvis. Vad gäller de tre storstäderna är statistiken även uppdelad på stadsdelar. Utskottet anser att detta får anses vara en tillräckligt detaljerad statistik varför motion 2012/13:Ju249 (MP) yrkande 19 bör avslås.

Utskottet, som anser att den brottslighet som är kopplad till s.k. djurrättsaktivism är allvarlig, har förståelse för de synpunkter som framförs i motionerna 2012/13:Ju337 (M) och 2012/13:Ju398 (SD) yrkande 1. Något tillkännagivande av denna innebörd till regeringen är dock inte nödvändigt. Motionsyrkandena bör därför avslås.

En motion med likalydande innehåll som motion 2012/13:Ju395 (SD) om misstänkta och dömdas bakgrund behandlades i förra årets budgetbetänkande. Utskottet vidhåller att det inte är berett att ställa sig bakom vad som anförs i motionen. Motionen bör därför avslås.

En handlingsplan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism antogs under det förra riksmötet. Vidare har en särskild utredare fått i uppdrag att bl.a. ta fram utredningsmaterial om förebyggande metoder mot våldsbejakande extremism. Utskottet anser att det mot denna bakgrund inte är nödvändigt med ett tillkännagivande till regeringen om att det bör utredas i vilken mån islamofobi och antimuslimism har lett till systemhotande brottslighet i Sverige. Motion 2012/13:Ju402 (MP) yrkande 9 bör därför avslås.

Brå gör årligen, eller vid behov, i samråd med Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket översyner av brottskoderna. Utskottet ser allvarligt på fornminnesbrott men anser det inte nödvändigt med något initiativ från riksdagens sida för att brottet ska få en egen brottskod. Motion 2012/13:Kr335 (SD) yrkande 4 bör därför avslås.

Prioritering av olika slags brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett flertal motionsyrkanden om prioritering av olika slags brott.

Jämför reservationerna 29 (MP, V), 30 (S), 31 (S, V), 32 (S, V), 33 (S, V) och 34 (SD).

Propositionen

Regeringen anför i budgetpropositionen (prop. 2012/13:1 utg.omr. 4 s. 11) att utvecklingen av rättsväsendet fortsätter. Sedan regeringen tillträdde har den genomfört den största satsningen på rättsväsendet i modern tid. Myndigheterna i hela rättskedjan, från polis till kriminalvård, har förstärkts kraftigt. Sverige har fler poliser, åklagare och domare än någonsin tidigare. Antalet poliser har exempelvis ökat från knappt 17 500 år 2006 till drygt 20 000. Det förstärkta resursläget innebär att rättsväsendets förutsättningar att bekämpa brottsligheten och öka tryggheten har stärkts väsentligt. Vidare anför regeringen (s. 12) att rättsväsendets förmåga att hantera det ökande antalet anmälda brott måste utvecklas. Att nå framsteg i detta är en central utmaning som rättsväsendet behöver prioritera framöver. Under 2010 och 2011 har det sammantaget endast skett små förändringar när det gäller brottsuppläkning och lagföring. Regeringen understryker den stora vikten av att myndigheterna på olika sätt fortsätter arbeta för en varaktigt högre brottsuppläkning och lagföring.

I propositionen framhåller regeringen arbetet mot vissa brottstyper som särskilt angeläget.

Enligt regeringen (s. 12) är en av de största utmaningarna i brottsbekämpningen att förmå unga personer vars liv är på väg att utvecklas i negativ riktning att välja en annan väg i livet. Det finns i dag alldeles för många ungdomar som ser kriminalitet som ett sätt att ta sig vidare i livet. Rättsväsendets insatser gentemot unga lagöverträdare behöver både komma tidigt och vara tydliga för att ha förutsättningar att bryta negativa utvecklingsmönster innan de har gått för långt.

För ungdomar vars negativa utveckling har gått så långt att de bedöms ha en allvarlig risk för fortsatt kriminalitet behöver enligt regeringen (s. 17) samhället agera med kraft. Ett enda misslyckande innebär stort mänskligt lidande och stora kostnader för samhället. Det är också bland dessa ungdomar som den organiserade brottsligheten har sin rekryteringsbas. I syfte att förstärka insatserna kring denna grupp har regeringen inrättat en pilotverksamhet med sociala insatsgrupper. Dessa finns för närvarande på tolv orter runt om i landet. Arbetet går ut på att stärka och samordna hela det sociala skyddsnetet kring den unge i skolan, på arbetet och under fritiden.

När ungdomar är inblandade i brott är det särskilt viktigt med en snabb reaktion från samhället. Kopplingen mellan brottet och påföljden måste vara tydlig. En snabb handläggning har också betydelse för möjligheten att klara upp brotten. Även om rättsväsendets handläggning av ungdomsären- den har snabbats upp under senare år krävs det fortsatta förbättringar. Regeringen gör nu en satsning för att ge myndigheterna goda möjligheter till förbättringar på området. Ett uppdrag planeras för att se över de lag- stadgade tidsfrister som gäller när barn och unga är misstänkta eller målsägande.

Vidare avser regeringen att låta utvärdera de ändringar i lagen om unga lagöverträdare som trädde i kraft den 1 juli 2010 och som rör utredningar av brott begångna av barn under 15 år. En sådan utvärdering kan bl.a. ge en bild av om ändringarna har lett till att fler brott utreds, om tillämp- ningen av reglerna blivit mer enhetlig samt om det finns anledning att utreda fler brott.

Regeringen anför (s. 30) att polisen och Åklagarmyndigheten under 2011 har fortsatt sitt arbete för att utveckla *mängdbrotts hanteringen*. Inom ramen för det arbetet har rutiner skapats för att säkerställa en fungerande central och lokal samverkan mellan myndigheterna. Åklagarmyndigheten har dessutom, i syfte att få en mer enhetlig och effektiv hantering av mängd- brottsärenden inom myndigheten, fattat beslut om att på försök under ett år koncentrera handläggningen av vissa enklare bötesärenden till två orter i landet och att handläggningen av merparten av mängdbrottsärendena i Stockholms län koncentreras till en kammare i länet. Den nationella resurs som tillsatts inom polisen för att förbättra bekämpningen av mängdbrott av seriekaraktär ska arbeta mer fokuserat med denna typ av brottslighet. Sats- ningen leds av en nationell operativ ledningsgrupp som bestämmer var och när resurser ska sättas in.

När det gäller den *grova organiserade brottsligheten* anför regeringen (s. 16) att dess initiativ till en nationell mobilisering mot denna typ av brottslighet har inneburit ett mer omfattande och uthålligt arbete än tidi- gare. Den nationella mobiliseringen berör inte bara rättsväsendets myndig- heter utan även Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten, Kustbevak- ningen, Skatteverket och Tullverket. De nya arbetsformerna har bidragit till snabbare kommunikationsvägar och ett utökat informationsutbyte mel- lan myndigheterna. Det är av stor vikt att samverkan mellan olika myndig- heter och regioner i landet fortsätter att förstärkas så att den nationella ansatsen mot den grova organiserade brottsligheten får fullt genomslag.

Regeringens ambition är att bekämpningen av denna typ av brottslighet ska intensifieras ytterligare. Eftersom ekonomisk vinning är en av de star- kaste drivkrafterna bakom grov organiserad brottslighet är det angeläget att arbetet med att minska de kriminella vinsterna fortsätter att utvecklas. De skärpningar som har gjorts i lagstiftningen om förverkande har ökat rätts- väsendets möjligheter att komma åt kriminellas brottsvinster. Regeringen avser att utvärdera i vilken utsträckning dessa möjligheter har utnyttjats.

Det finns också behov av att fortsatt stärka brottsutbytesarbetet. Regeringen kommer därför att ställa krav på att myndigheternas ambitionsnivå i detta arbete höjs ytterligare och föreslår även ökade resurser för ändamålet. Bland annat skulle en bättre helhetsbild av de belopp som statliga myndigheter i samverkan lyckas återföra från brottslig verksamhet vara av värde för det fortsatta arbetet.

Regeringen anför dessutom att det inte är rimligt att förverkanden kan undvikas genom att ekonomiska tillgångar och egendom flyttas till andra länder. Regeringen avser därför även att inom kort lägga förslag som gör det möjligt att verkställa beslut om utvidgat förverkande inom hela EU.

Regeringen anför vidare (s. 20) att personer som drabbas av *hatbrott* är en sårbar grupp som kräver särskild uppmärksamhet och kompetens. Inom såväl polisen som Åklagarmyndigheten hanteras hatbrott därför i stor utsträckning av personer med särskild kompetens för detta.

Regeringen framhåller vidare (s. 12) att rättsväsendet har en viktig roll i att motverka det våld som sker i nära relationer. Detta våld skapar stort mänskligt lidande och otrygghet. Varje dag drabbas hundratals personer av sådant våld och varje år dör i genomsnitt 17 kvinnor till följd av våld från en man de har eller har haft en nära relation med. Detta är naturligtvis helt oacceptabelt. Regeringen fortsätter därför att förstärka insatserna mot våld i nära relationer. En nationell samordnare har fått i uppdrag att åstadkomma en kraftsamling på detta område. Samordnaren ska bl.a. samla och stödja berörda myndigheter, kommuner, landsting och organisationer för att öka effektiviteten, kvaliteten och långsiktigheten i arbetet. Inom ramen för uppdraget ska samordnaren särskilt överväga hur förebyggande insatser mot detta våld kan utvecklas och genomföras.

Motionerna

Frågor om prioritering av olika slags brottslighet behandlas i ett flertal motioner.

I motionerna 2012/13:Ju240 av Jan Lindholm och Mats Pertoft (båda MP) yrkande 2 och 2012/13:Ju375 av Fredrik Lundh Sammeli och Hannah Bergstedt (S) yrkande 1 begärs att arbetet mot barnsexturism ska prioriteras hos Rikskriminalpolisen.

I motion 2012/13:Ju354 av Mikael Oscarson (KD) anföras att polismyndigheterna bör ges i uppdrag att avdela resurser för att dels höja specialkompetensen, dels kunna rycka ut vid anmälan om misstanke om brott kopplat till människohandel.

I motion 2012/13:Ju336 av Anna Steele (FP) yrkandena 1 och 2 anföras att samtliga polismyndigheter måste dels återrapportera, dels hantera hatbrottslighet på ett likvärdigt sätt.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 29 efterfrågas en handlingsplan mot grov organiserad brottslighet och ekonomisk brottslighet.

I motion 2012/13:Ju241 av Börje Vestlund och Meeri Wasberg (båda S) yrkandena 2 och 3 framhålls kampen mot ungdomsbrottsligheten. Enligt motionärerna måste bl.a. nyrekryteringen till ungdomsgång vara en prioriterad fråga.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 12 anförs att polisen måste bli effektivare när det gäller att klara upp vardagsbrott. Enligt motionärerna skrivs många anmälningar av direkt utan åtgärd eller blir liggande. Vidare är handläggningstiderna orimligt långa.

I motion 2012/13:Ju233 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 3 efterfrågas att polisen ska prioritera arbetet med mängdbrott.

I motion 2012/13:Ju293 av Krister Örnfjäder (S) efterfrågas åtgärder för att minska antalet stölder på landsbygden.

Ett antal motioner rör aktiviteter av s.k. djurrättsaktivister. I motionerna 2012/13:Ju326 av Gustav Nilsson (M) yrkandena 2 och 3, 2012/13:Ju399 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 2 och 3 samt 2012/13:Ju231 av Lars-Arne Staxäng (M) begär motionärerna att bekämpandet av brott som begåtts av djurrättsaktivister ska prioriteras. I motion 2012/13:Ju337 av Johan Hultberg (M) yrkande 2 anförs att arbetet med att förebygga och beivra brottslighet kopplad till djurrättsaktivism bör utvecklas och ges högre prioritet.

I motion 2012/13:So581 av Josef Fransson och Erik Almqvist (båda SD) yrkande 1 begärs att polisen ska prioritera arbetet med att förhindra försäljning av tobak till minderåriga.

I motion 2012/13:Sk290 av Anita Brodén och Christer Winbäck (båda FP) yrkande 4 påtalas vikten av tillräckliga resurser till bl.a. polisen för att den illegala försäljningen av alkohol ska kunna stoppas.

När det gäller trafikkontroller begärs i motion 2012/13:Ju332 av Lars Beckman (M) fler kontroller med synliga poliser efter vägarna samt fler kontroller av körkort och trafikbeteende.

I motion 2012/13:Ju255 av Stefan Caplan (M) efterfrågas en översyn av möjliga åtgärder för att komma till rätta med bensinstölderna på bensinstationer.

I motion 2012/13:N363 av Andreas Norlén m.fl. (M) yrkande 3 anförs att polis och åklagare bör avsätta särskilda resurser för att utreda patentintrång.

I motion 2012/13:Ju355 av Mikael Oscarson (KD) anförs att det, med tanke på den ökande förekomsten av övergrepp i rättssak, är angeläget att polisen ges tydliga direktiv om att prioritera detta brott.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot det som regeringen anför i propositionen om olika brottstyper och betydelsen av att de nämnda brotten på olika sätt uppmärksammas särskilt. Regeringen har bl.a. tillsatt en nationell resurs för att förbättra hanteringen av mängdbrott av seriekaraktär. Regeringen avser vidare att fortsätta arbetet med att förstärka insatserna mot våld i nära relationer. Regeringen framhåller vidare att insatserna mot grov organiserad brottslighet kommer att intensifieras och att arbetet mot ungdomsbrottslighet fortsätter. Detta är brottstyper som förs fram i flera av motionerna. I likhet med motionärerna i motionerna 2012/13:Ju240 (MP) yrkande 2 och 2012/13:Ju375 (S) anser utskottet att kampen mot sexuell exploatering av barn i samband med resor och turism är ytterst angelägen. Den 17 december trädde Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (direktivet) i kraft. Utskottet kan med tillfredsställelse konstatera att direktivet innehåller effektivare och mer ändamålsenliga bestämmelser i kampen mot sexuella övergrepp mot och sexuell exploatering av barn. Direktivet ska vara genomfört i svensk rätt senast den 18 december 2013. Regeringen (Justitiedepartementet) har i en departementspromemoria (Ds 2012:45) lämnat förslag till de författningsändringar på lag- och förordningsnivå som bedöms nödvändiga för att genomföra direktivet.

Utskottet har förståelse för önskemålen i motionerna 2012/13:Ju231 (M), 2012/13:Ju337 (M) yrkande 2, 2012/13:Ju326 (M) yrkandena 2 och 3 samt 2012/13:Ju 399 (M) yrkandena 2 och 3 om bättre skydd för näringsidkare som arbetar med djurhållning och som utsätts för hot och annan brottslighet av s.k. djurrättsaktivister. Det är en organiserad brottslighet som hotar en hel näringsgren och därför måste tas på största allvar.

Att vissa brottstyper ska ägnas särskild uppmärksamhet innebär inte att arbetet mot annan brottslighet ska läggas åt sidan. Vilken sorts insatser som ska göras mot olika typer av brottslighet bör enligt utskottet avgöras lokalt vid polismyndigheterna och vid Åklagarmyndigheten inom ramen för statsmaktens prioriteringar. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att det följer av 3 kap. 1 § polisförordningen (1998:1558) att polisstyrelserna ska se till att polisarbetet bedrivs i enlighet med de prioriteringar och riktlinjer som riksdagen och regeringen har lagt fast för polisverksamheten. Utskottet föreslår sammanfattningsvis att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden som behandlas i detta avsnitt.

Kompetens och bemötande

Utskottets förslag i korthet

Med bifall respektive delvis bifall till två motionsyrkanden tillkännager riksdagen för regeringen som sin mening vad utskottet anför om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redovisning av de åtgärder som vidtas för att förbättra rättsväsendets bemötande av och stöd till brottsoffer.

Riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om bemötandefrågor och olika kompetenshöjande insatser inom rättsväsendets myndigheter.

Jämför reservationerna 35 (S, MP, V), 36 (S), 37 (V), 38 (S, V), 39 (MP, V), 40 (MP, V), 41 (MP), 42 (MP, V), 43 (S, MP, V), 44 (MP, V), 45 (V), 46 (SD), 47 (S, V), 48 (S, V), 49 (SD) och 50 (MP, V).

Propositionen

Regeringen anför (prop. 2012/13:1 utg.omr. 4 s. 13) att, för att användningen av rättsväsendets resurser ska bli så ändamålsenlig som möjligt, måste verksamheterna ständigt utvecklas. En viktig del i detta utvecklingsarbete är att samarbetet mellan myndigheterna inom rättsväsendet fortsätter att stärkas. På så sätt kan viktiga effektivitetsvinster uppnås. Det ömsesidiga beroendet mellan rättskedjans myndigheter ställer enligt regeringen stora krav på en väl utvecklad samordning och på att myndigheterna tillsammans strävar efter gemensamma mål. Exempelvis är ansvarsfördelningen och samarbetet mellan polis och åklagare av stor betydelse för att resurserna och kompetensen ska användas på bästa sätt i den brottsutredande verksamheten. Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten har mot bakgrund av olika samverkansuppdrag från regeringen utvecklat sitt samarbete. Regeringen anser att det är angeläget att detta arbete fortsätter och att samverkan stärks och utvecklas på alla nivåer i organisationerna.

Regeringen anför vidare att rättsväsendets myndigheter också behöver stärka samverkan med myndigheter och aktörer utanför rättsväsendet, liksom med kommuner och landsting. Det gäller inte minst i arbetet med unga som är på väg att utvecklas i negativ riktning. Samhället behöver både tydligt markera mot brott och samtidigt stödja och hjälpa dessa unga att vända den negativa utvecklingen. För att insatserna ska bli tidiga, tydliga, heltäckande och konsekventa ställs det stora krav på samordning mellan olika aktörer. En utvecklad samverkan är även nödvändig i arbetet med att stödja brottsoffer och i det brottsförebyggande arbetet.

Regeringen pekar även på att regelbunden verksamhets- och resultatuppföljning förbättrar möjligheten till en aktiv styrning av verksamheterna och bidrar till att uppmärksamma framgångsrika metoder som kan spridas runt

om i landet. De förbättringar som pågår i rättsväsendets informationsförsörjning kommer att innebära utvecklade möjligheter till uppföljning framöver. Det är viktigt att dessa möjligheter tas till vara.

Regeringen betonar vidare (s. 20) att rättsväsendets myndigheter måste ha en medvetenhet om brottsdrabbades behov och reaktioner samt utifrån detta kunna bemöta de drabbade med medkännande och professionalism, detta för att brottsdrabbade ska kunna känna sig trygga i att berätta vad de har varit med om. Regeringen pekar på att många initiativ under senare år har tagits från både regeringens och rättsväsendets myndigheters sida och att mycket arbete pågår i syfte att förbättra bemötandet av brottsoffer. Som en del i den strävan har Brottsoffermyndigheten fått i uppdrag att vidareutveckla och genomföra ett utbildningsprogram för bättre bemötande av sexualbrottsoffer i samband med polisanmälan, förundersökning och rättegång. Utbildningsprogrammet ska specifikt fokusera på barnens och ungdomarnas särskilda utsatthet och behov vid dessa brott, rättskedjeperspektivet samt på samverkan i sexualbrottsmål. Personer som har anmält att de har blivit utsatta för brott behöver också få information om hur det egna ärendet utvecklas. Polisen arbetar för närvarande med att förbättra rutinerna för hur sådan information ges.

Regeringen framhåller (s. 43) att rättsväsendets myndigheter fortlöpande arbetar med kompetensutvecklingsfrågor och att de har bedrivit ett aktivt arbete inom flera utvecklingsområden. För att systematisera och leda det strategiska förändringsarbetet har, som exempel på åtgärder, kompetensutvecklingsråd inrättats. Metoder för planering och analys har också tagits fram. Omfattande utbildningsinsatser har genomförts för att behålla och öka kompetensen hos de anställda, exempelvis via kompetensportaler på intranätet. Regeringen framhåller vidare att ett långsiktigt arbete har bedrivits för att främja jämställdhet, mångfald och likabehandling och för att motverka diskriminering. För att tydliggöra frågornas betydelse för den dagliga verksamheten ingår mångfaldsfrågor i vid bemärkelse i chefsutbildningar.

Motionerna

Frågor om åtgärder för att öka kompetensen på olika områden inom rättsväsendets myndigheter och för att myndigheternas företrädare bättre ska kunna bemöta och lämna information till dem som i olika sammanhang kommer i kontakt med myndigheterna lyfts fram i ett antal motioner.

När det gäller sexualbrott mot barn framhålls i motion 2012/13:Ju228 av Hans Hoff (S) vikten av en samlad strategi för att öka kompetensen i rättsväsendet och förstärka prioriteringarna. I motion 2012/13:Ju360 av Åsa Lindestam m.fl. (S) efterfrågas en handlingsplan för att höja statusen för poliser och domare som arbetar med brott som berör barn. I motion 2012/13:C243 av Marianne Berg m.fl. (V) yrkande 3 anförs att det bör finnas domare (familjedomare) med speciell kompetens när det gäller vård-

nads- och umgängesrättstvister vid varje domstol. I motion 2012/13:C430 av Anneli Enochson och Yvonne Andersson (båda KD) yrkande 4 anförs att det bör finnas specialkompetens i domstolarna för handläggning av mål som rör egenmäktighet med barn.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 44 anförs att rättsväsendet måste förbättra sitt arbete med bemötandefrågor gentemot brottsoffer. I motion 2012/13:So542 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP) yrkande 10 efterfrågas polisens stöd till dem som inte vill medverka i en brottsutredning som rör skam- eller hedersrelaterat våld och förtryck. Enligt motionärerna bör polisen alltid samtala med den som gjort anmälan och erbjuda sitt stöd och inte släppa kontakten direkt.

Enligt motion 2012/13:Ju295 av Hillevi Larsson (S) bör polisen och det övriga rättsväsendet utbildas för att bekämpa negativa attityder och myter om våldtäktsoffer.

Utbildningsinsatser om hbtq-personer efterfrågas för rättsväsendets personal i kommittémotion 2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 12. Enligt samma motions yrkande 14 föreligger det ett behov av ökad öppenhet om våld i samkönade relationer vilket innefattar mer information både inom hbtq-samhället och till berörda myndigheter.

I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 7 anförs att alla anställda inom polisen med utredande uppgifter bör ha rätt till individuell kompetensutveckling och karriärvägledning. Enligt motion 2012/13:Ju306 av Mikael Cederbratt och Finn Bengtsson (M) bör satsningar göras på vidareutbildning av poliser i beteendevetenskap och psykiatri.

I partimotion 2012/13:A393 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 21 efterfrågas ett aktivt arbete inom rättsväsendet för att öka mångfalden och säkerställa allas likhet inför lagen. I yrkande 22 i samma motion föreslås att regeringen tillsätter en utredning som har i uppgift att bedöma hur vanligt förekommande det är att människor diskrimineras inom rättsväsendet. I kommittémotion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 22 anförs det att samtliga myndigheter inom rättsväsendet som en del i sitt värdegrundsarbete ska arbeta med frågor om antidiskriminering och allas lika rätt. Enligt samma motions yrkande 23 bör samtliga myndigheter inom rättsväsendet tillsammans med DO ta fram handlingsplaner för hur diskriminering inom myndigheten ska bekämpas. I yrkande 24 i motionen anförs vidare att samtliga myndigheter inom rättsväsendet ska upprätta servicefunktioner som tar emot klagomål på felaktigt bemötande.

Frågan om utbildning för nämndemän behandlas i kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 52. Motionärerna efterfrågar en obligatorisk och likartad utbildning för hela landet.

Enligt partimotion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2 bör det finnas kompetens för att utreda arbetsmiljörelaterade brott i hela landet. I samma motions yrkande 6 framförs att det vid samtliga polismyndigheter, endera lokalt eller genom samverkan mellan distrikt, bör finnas

poliser som är särskilt utbildade för att arbeta med djurskyddsrelaterade ärenden. Enligt motion 2012/13:Ju223 av Richard Jomshof och Mattias Karlsson (båda SD) bör det inrättas en nationell djurskyddspolis.

I motion 2012/13:Ju292 av Pia Nilsson (S) framhålls behovet av en samordnad utbildning i Sala för kriminalvårdare och skötare inom rättspsykiatrin.

I kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2 påtalas behovet av samverkan mellan flera aktörer i det brottsförebyggande arbetet. Således föreslås ett införande av obligatoriska samverkansavtal mellan polisen, kommuner och hälso- och sjukvården.

Behovet av ett förbättrat vittnesskyddsprogram framhålls i kommittémotion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 22. I partimotion 2012/13:Ju288 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 12 efterfrågas ett förbättrat vittnes- och brottsofferskydd. Även i motionerna 2011/12:Ju300 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M) yrkande 6, 2012/13:Ju268 av Billy Gustafsson (S) och 2012/13:Ju294 av Hillevi Larsson (S) efterfrågas ett förstärkt skydd för vittnen i rättegångar. I kommittémotion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 23 påtalas att inriktningen i säkerhetsarbetet vid domstolarna bör vara att införa permanenta säkerhetskontroller.

I partimotion 2012/13:A393 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 16 efterfrågas en förbättring av tolkars villkor och organisering. Enligt motionärerna bör resurserna i första hand satsas på att skapa en bättre balans mellan utbud och efterfrågan när det gäller de vanligaste språken. Tolkarbetet behöver vidare integreras på ett bättre sätt och utvärderas inom ramen för rättsväsendets verksamhet.

I motion 2012/13:Ju301 av Christer Akej (M) påtalas behovet av en översyn av polisens utryckningstider. Enligt motionären bör regeringen överväga en översyn av polisens arbete i syfte att förbättra utryckningstiden för att säkerställa att polisen har samma generella responstid över hela landet.

Bakgrund

Inom rättsväsendets myndigheter har det under de senaste åren vidtagits ett flertal åtgärder för att bl.a. höja kompetensen inom olika områden och förbättra bemötandet av brottsoffer och andra som kommer i kontakt med myndigheterna.

Målutredningen har i sitt betänkande Mål och medel – särskilda åtgärder för vissa måltyper i domstol (SOU 2010:44) ställt upp ett antal principer för när det kan finnas behov av att vidta åtgärder för att uppnå särskild skyndsamhet eller särskild kompetens samt redovisat de verktyg och metoder som bedöms ändamålsenliga för att uppnå sådan skyndsamhet eller kompetens. Enligt Målutredningen bör särskilda åtgärder användas

restriktivt och den minst ingripande åtgärden som kan uppfylla behovet bör väljas. Betänkandet har remitterats. Betänkandet bereds vidare inom Justitiedepartementet.

I Sveriges Domstolars årsredovisning för 2011 framgår (s. 93) att Domstolsakademin erbjuder specialiseringskurser i olika ämnen, t.ex. familjerätt och ungdomsmål.

Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket har sedan 2006 regeringens uppdrag att verka för att vittnesstödverksamhet bedrivs vid landets samtliga tingsrätter och hovrätter. Av regleringsbrevet för Sveriges Domstolar för 2012 framgår att Domstolsverket ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka skyddet och säkerheten för de anställda i domstolen, för parter och andra som deltar i en rättegång samt för övriga personer som besöker domstolarna. Domstolsverket ska vidare redovisa i vilken omfattning domstolarna under året beslutat om säkerhetskontroll i domstol och de kostnader domstolarna haft med anledning av detta. Av regleringsbrevet framgår vidare att regeringen givit Domstolsverket i uppdrag att kartlägga hur ordningen i och utanför rättsalarna upprätthålls samt att, vid behov, lämna förslag på åtgärder som kan bidra till en bättre ordningssituation. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2012.

Av regleringsbrevet för Rikspolisstyrelsen och övriga myndigheter inom polisorganisationen för 2012 framgår att Rikspolisstyrelsen ska redovisa vilka insatser som har gjorts för att verksamheten ska bedrivas med hög och jämn kvalitet i hela landet. Av regleringsbrevet för Rikspolisstyrelsen och övriga myndigheter inom polisorganisationen för 2012 framgår även att Rikspolisstyrelsen ska följa upp och redovisa resultatet av de åtgärder som vidtas under 2012 och 2013 gällande bemötandet av brottsoffer. Redovisningen ska särskilt fokusera på åtgärder som vidtas i syfte att förbättra informationen till brottsoffer och öka deras möjlighet att få sina skadeståndskrav tillgodosedda. Redovisningen ska lämnas senast den 31 oktober 2013.

Av regleringsbrevet för Åklagarmyndigheten för 2012 framgår att Åklagarmyndigheten ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att vidareutveckla åklagarnas kompetens i frågor som rör kontakten med brottsoffer. Av redovisningen ska särskilt framgå hur myndigheten arbetar för att förbättra åklagarnas handläggning av enskilda anspråk i brottmålsprocessen.

Under 2010 har polisen infört en policy och nationella riktlinjer för hur diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling ska förebyggas och hanteras. En nationell mångfaldspolicy har fastställts under 2010.

Av regleringsbrevet för Rikspolisstyrelsen och övriga myndigheter inom polisorganisationen för 2012 framgår att polisens brottsförebyggande arbete ska vara planlagt, proaktivt och problemorienterat. Det ska utföras på eget initiativ och i samverkan med andra samhällsaktörer.

Regeringen gav den 31 maj 2012 (dir. 2012:51) en särskild utredare i uppdrag att genomföra en översyn av nämndemannasystemet. Utredaren ska överväga åtgärder för att skapa ett modernt nämndemannasystem som

även i framtiden kan bidra till att upprätthålla allmänhetens förtroende för domstolarna. I uppdraget ingår att överväga åtgärder bl.a. för att förbättra informationen till och grundutbildningen av nämndemän. Uppdraget ska redovisas senast den 28 juni 2013.

Av Brottsförebyggande rådets webbplats framgår att Sveriges Domstolar för närvarande arbetar med en bemötandestrategi. Bemötandet av olika parter under en rättegång kan ha betydelse för såväl rättssäkerhet som effektivitet. I samarbete med Domstolsverket planerar Brottsförebyggande rådet en studie som dels ska ge kunskap om hur domstolarna uppfattas av olika parter (målsägande, tilltalade, vittnen), dels ge kunskap om betydelsen av bemötande för rättssäkerhet och effektivitet. Utifrån bl.a. intervjuer och forskningsgenomgångar ska studien resultera i förslag till åtgärder som kan förbättra bemötandet av parter och vittnen i samband med rättegångar.

Utredningen om tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden har i juli 2012 lämnat betänkandet *Tolkning och översättning vid straffrättsliga förfaranden* (SOU 2012:49). Betänkandet, som avser genomförandet av EU:s tolknings- och översättningsdirektiv, berör bl.a. frågan om tolkningens och översättningens kvalitet. Av betänkandet framgår (s. 96) att utredningen bedömer att det redan i dagsläget finns vissa utbildningsinsatser gällande den särskilda situation som råder vid tolkning för personal i rättsväsendet. För att helt tillgodose direktivets krav bör, enligt utredningen, frågan emellertid uppmärksammas i regeringens styrning av de berörda myndigheterna. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Rättsväsendets bemötande av brottsoffer

Utskottet vill understryka vikten av att myndigheterna inom rättsväsendet kontinuerligt arbetar med bemötandefrågor gentemot brottsoffer. Det handlar om hur polis, åklagare och domstolar uppträder mot och ger stöd till brottsutsatta. En viktig del i att stärka stödet för den som utsatts för ett brott är att ge information om vad som händer efter anmälan.

Regeringen redogör i propositionen för att ett visst arbete pågår inom rättsväsendet med dessa frågor. Enligt utskottet behöver dock ytterligare åtgärder vidtas för att förbättra bemötandet av brottsoffer. Utskottet vill i sammanhanget särskilt framhålla att de ideella föreningar och organisationer som arbetar med att stödja och hjälpa brottsutsatta, t.ex. brottsofferjourer och kvinnojourer, gör ett ovärderligt arbete. Utskottet anser att deras möjligheter att arbeta med dessa frågor bör stärkas ytterligare. Utskottet föreslår därför att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redovisning av vilka åtgärder som vidtas för att förbättra rättsväsendets bemötande av och stöd till brottsoffer. Därmed föreslår utskottet bifall till motion 2012/13:Ju373 (S) yrkande 44 och delvis bifall till motion 2012/13:So542 (MP) yrkande 10.

Övriga frågor om kompetens och bemötande

Utskottet har flera gånger tidigare uttalat sig om liknande motionsyrkanden om kompetens och bemötande inom rättsväsendets myndigheter, senast i förra årets budgetbetänkande (2011/12:JuU1 s. 57 f.). Utskottet betonade då återigen den centrala betydelsen av hög kompetens och professionellt bemötande och konstaterade bl.a. att det inom rättsväsendets olika myndigheter kontinuerligt vidtas åtgärder för att öka kompetensen inom olika områden och förbättra bemötandet. Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga då aktuella motionsyrkanden.

I många av motionerna om kompetens och bemötande framhålls vikten av att de anställda inom rättsväsendets olika myndigheter har hög kompetens inom olika områden. Utskottet instämmer i detta. Vidare ser utskottet det som självklart att de människor som kommer i kontakt med myndigheterna, t.ex. brottsoffer och vittnen, får ett professionellt bemötande från myndighetsföreträdare. Frågorna om kompetens och bemötande är av central betydelse för att rättsväsendets myndigheter ska kunna fullgöra den viktiga uppgiften att värna den enskildes rättstrygghet och rättssäkerhet.

Utskottet ser vidare mycket positivt på en stärkt samverkan såväl mellan rättsväsendets myndigheter som mellan dessa myndigheter och andra aktörer. Därigenom kan viktig kunskap och erfarenhet tas till vara vilket är av stor betydelse för såväl det brottsutredande som det brottsförebyggande arbetet. Vidare vill utskottet peka på vikten av en regelbunden uppföljning och utvärdering av myndigheternas verksamheter och resultat. Ett omfattande arbete pågår för att öka kompetensen inom rättsväsendets myndigheter och för att se till att de som kommer i kontakt med myndigheterna bemöts professionellt och kan känna sig trygga och säkra.

Utskottet finner mot denna bakgrund inte någon anledning för riksdagen att göra något ytterligare tillkännagivande när det gäller kompetens- och bemötandefrågor. Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden som behandlas i detta avsnitt.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Rikskriminalpolisens arbete mot organiserad brottslighet, punkt 5 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju288 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Jag anser att Rikskriminalpolisen bör få ett nationellt ansvar och resurser för att bekämpa den organiserade brottsligheten i hela landet. För att tydliggöra denna särställning bör Rikskriminalpolisen även få ett eget anslag inom utgiftsområdet. I kampen mot den organiserade brottsligheten bör Rikskriminalpolisen vidare få utökade befogenheter som sedan ska kunna delegeras till lokala polismyndigheter. Den sekretess som kan finnas mellan myndigheter ska inte gälla när Rikskriminalpolisen efterfrågar information i ärenden som har samband med organiserad brottslighet.

2. Nationell resurs för hedersrelaterad brottslighet, punkt 6 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 79.

Ställningstagande

När en person känner sig hotad och det samtidigt finns en bakomliggande hedersproblematik, är det viktigt med bra hot- och riskanalyser. Sådana analyser görs av både socialtjänsten och polisen. Det förekommer att analyserna skiljer sig åt, vilket kan leda till att fel insatser görs. I värsta fall råkar den hotade personen illa ut. Vi menar att det behövs en bättre samordning mellan myndigheterna när det gäller både hot- och riskanalyserna och de efterföljande insatserna. I likhet med Brottsförebyggande rådet anser vi att det hos polisen bör inrättas en nationell resurs för hedersrelaterad brottslighet.

3. Skydd för barn mot sexuell exploatering, punkt 7 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju391 av Mattias Karlsson och Kent Ekeröth (båda SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Det är viktigt att kontinuerligt arbeta för att förbättra metoderna för att skydda barn mot sexuell exploatering. Inom ramen för polisen i Storbritannien inrättades 2006 myndigheten Child Exploitation and Online Protection Centre (CEOP). Myndigheten arbetar med att förebygga och beivra sexualbrott mot barn som begås över internet. Vid myndigheten finns både experter från olika sektorer och poliser med erfarenhet av sexualbrottsutredningar. Verksamheten vid CEOP har sedan starten 2006 resulterat i drygt 1 000 gripanden, och fler än 250 sexualförbrytarnätverk har brutits upp. I likhet med t.ex. svenska Ecpat anser vi att regeringen snarast borde låta utreda möjligheten att inrätta en svensk motsvarighet till CEOP.

Ett av CEOP:s viktigaste verktyg är en s.k. larmknapp på internet. I Storbritannien har stora sajter som t.ex. Facebook och MSN infört en sådan larmknapp som är direkt kopplad till både CEOP och polisen. Tröskeln för barn och unga att larma på det sättet är betydligt lägre än att ta upp telefonen och ringa till larmcentralen. Ett liknande system skulle snabbt kunna införas i Sverige och frågan borde därför snabbt utredas vid sidan av utredningen om att införa en svensk motsvarighet till CEOP.

4. Incitamentsstruktur inom polisen, punkt 10 (MP)

av Maria Ferm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 2–4 och

2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Polisorganisationen har under en lång tid fått stora anslagsökningar utan att förbättra sina resultat. Det bör därför utvecklas modeller för att tydligare styra medels- och resursanvändningen inom polisorganisationen. Inom andra utgiftsområden förekommer det redan modeller där myndigheter beviljas anslag efter utförd prestation. Jag anser att detta bör kunna införas även i polisorganisationen, så att polisen får mer betalt ju effektivare arbetet bedrivs. En polismyndighet som effektivt förhindrar, upptäcker och lagför brott får då mer pengar än de myndigheter som inte lyckas med detta. Ett införande av en sådan modell förutsätter att det finns bra metoder för att mäta och värdera polisens resultat när det gäller att förhindra, upptäcka och utreda brott.

Eftersom polischeferna är nyckelpersoner för att åstadkomma en effektiv polisorganisation bör de polischefer som lyckas effektivisera verksamheten befordras, och deras arbete ska tjäna som vägledning för andra. Även medarbetarnas vilja att delta i verksamhetsutvecklingen ska uppmuntras.

5. Styrning av polisiära resurser, punkt 11 (MP)

av Maria Ferm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 20 och 21.

Ställningstagande

Alla i Sverige har rätt att känna sig trygga i och utanför hemmet, på arbetet och på fritiden. Bostaden och dess omgivning samt hur det offentliga rummet används har en stor betydelse för detta. Det finns ibland en upp-

fattning att ett visst område är mer brottsutsatt än vad som faktiskt är fallet. På samma sätt finns det felaktiga uppfattningar om att vissa områden är tryggare än vad de faktiskt är. Detta kan leda till felaktiga beslut av enskilda, men även av olika offentliga beslutsfattare. Det är därför viktigt med korrekt information om var brott statistiskt sett begås så att de polisiära resurserna kan styras till dessa områden. Polisen bör tillsammans med Brottsförebyggande rådet utveckla verktyg för myndigheternas beslutsfattande om säkerhetshöjande åtgärder.

6. Tydliga och mätbara mål för polisens arbete, punkt 13 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 7.

Ställningstagande

Ett systematiskt och väl utvecklat brottsförebyggande arbete leder till minskad kriminalitet, vilket i sin tur minskar det lidande och de samhällskostnader som brott medför.

Riksrevisionen har kritiserat regeringens och polisens brottsförebyggande arbete. Av den planerade brottsförebyggande verksamheten genomförs mindre än hälften. När det gäller de åtgärder som väl genomförs är effekterna oklara. Enligt Riksrevisionen har regeringen inte gett polisen tillräckligt goda förutsättningar i form av specifika, mätbara och relevanta mål för en viss period. Sådana mål är enligt vår mening av avgörande betydelse för ett fungerande brottsförebyggande arbete.

Polisen måste få tydliga och mätbara mål för den brottsförebyggande verksamheten. Vi anser därför att Brottsförebyggande rådet bör få i uppdrag att samla kunskapen om det brottsförebyggande arbetet och anpassa de metoder som visat sig fungera till praktiskt polisarbete. Detta bör ske i samverkan med kommuner och andra myndigheter.

7. Karriärvägar inom polisen, punkt 14 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 8 och 11.

Ställningstagande

Karriärvägarna för poliser är idag inte utformade vare sig för att få rätt person på rätt plats eller för att nå bästa möjliga resultat. Vi anser inte att alla som utbildas till polis ska behöva inleda karriären inom ordningspolisen för att sedan befordras till kontorsarbete. Karriärvägarna för de polisutbildade borde i stället syfta till att öka effektiviteten i polisarbetet och till att de anställda ska känna tillfredsställelse med det egna arbetet. Det måste skapas fler vägar in i det brottsutredande arbetet. Polisorganisationen måste även arbeta aktivt med kompetensutveckling och karriärutveckling.

8. Ökad specialistkompetens inom polisen, punkt 15 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 9 och 10.

Ställningstagande

Antalet polisutbildade inom polisen har under senare år ökat väsentligt. Antalet icke-polisutbildade personer med utredande uppgifter har dock inte ökat i samma grad. Det är väl känt att ökningen av antalet poliser inte har lett till en ökad effektivitet. Detta kan tolkas som att det krävs annan kompetens än poliser för att förhindra och utreda brott. Vi anser att det borde anställas fler specialiserade akademiker som utredare inom polisen. Det kan handla om psykologer, naturvetare, jurister och ekonomer. Samtidigt

ska det framhållas att detta inte behöver innebära att specialister ersätter polisutbildad personal. Grupperna kan komplettera varandra, särskilt om de arbetar i team.

9. Samverkan mellan rättsväsendet och den ideella sektorn, punkt 17 (MP)

av Maria Ferm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 29 och 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

När människor är engagerade i föreningslivet och deltar i samhällsdebatten eller engagerar sig på andra sätt skapas det sammanhållning i samhället. Den som utsätts för brott känner omgivningens stöd och vågar anmäla. Den som får möjlighet till politisk påverkan eller deltar i en förening behöver inte söka bekräftelse, samhörighet och identifikation genom att begå brott.

När myndigheter samverkar med ideella föreningar skapas det mervärdet. Myndigheterna når ut till människor som de annars inte skulle möta och får en ökad kunskap om deras vardag. Socialtjänsten hittar de hemlösa och barn i riskzonen hittar någon de litar på och vågar prata med.

Det behöver utredas hur samarbetet med den ideella sektorn inom rättsväsendet kan utvecklas och bättre tas till vara. Polismyndigheterna bör dessutom få ett särskilt uppdrag att i varje kommun inleda samarbete med ideella föreningar om brottsförebyggande lokalt arbete med inriktning på barn i riskzonen.

10. Obligatorisk personalhandledning, punkt 18 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 15.

Ställningstagande

Att arbeta inom polisen innebär många gånger en utsatthet. Som polis möter man människor i kris och hamnar även själv i situationer med starka upplevelser. Som exempel kan nämnas barnpornografiutredningar och grova våldsbrott. Inte minst utifrån ett arbetsmiljöperspektiv är det viktigt att handledning finns tillgänglig för poliser och andra anställda inom polisen. Vi menar därför att personalhandledning snarast bör bli en obligatorisk del av polisens verksamhet.

11. Tillgänglig polis i hela landet, punkt 19 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8,

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 10 och

2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Polisen är en del av den grundläggande samhällsservice som var och en kan kräva i ett civiliserat samhälle. Polisen måste därför vara tillgänglig även i mindre orter och i glesbygden. Det handlar inte bara om att förebygga och utreda brott, utan också om den service som polisen ska ge. Polisen handlägger t.ex. passansökningar och ansökningar om olika tillstånd.

Trots det ökade antalet poliser är polisens tillgänglighet fortfarande dålig på många ställen. Det är anmärkningsvärt att det går att ordna mobila poliskontor i Stockholm men att samma service inte kan tillhandahållas utanför storstäderna. Utredningen *Se medborgarna* (SOU 2009:92) innehåller många exempel på hur man kan utveckla och förbättra servicen till människor på landsbygden.

Problemet är akut och regeringen måste omgående vidta åtgärder som gör att även personer på landsbygden känner att de har tillgång till polisen. Vi vill dessutom underlätta för gränsöverskridande samverkan mellan polisen i de nordiska länderna.

12. Närvarande polis i vardagen, punkt 20 (MP)

av Maria Ferm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 12 och

2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 4 och

bifaller delvis motion

2012/13:Ju381 av Per Lodenius och Kerstin Lundgren (båda C).

Ställningstagande

Polisens närvaro i människors vardag behöver öka. Genom ett långsiktigt förtroendebyggande lokalt arbete måste polisen visa att den finns där för medborgarna, oavsett när brotten anmäls eller av vem. Det har visat sig att i områden med en starkt förankrad polis kan brott utredas enklare och snabbare. Där finns också en ökad tilltro till polisen.

De ungdomar som får möta polisen i sin vardag – i skolan, på fotbolls-
träningen eller fritidsgården – kommer att känna en större tilltro till polisen än de ungdomar som enbart möter polisen i samband med förhör. Den som ser vad skattepengarna används till får en bättre känsla för vad samhället kan göra. Det är särskilt viktigt att arbeta förtroendeskapande i förhållande till småföretagargruppen. Småföretagarna har ofta stora belopp i kontanter och är utsatta för brott som rån, skadegörelse och olaga hot.

13. Antagningen till polisutbildningen, punkt 22 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju212 av Kent Ekeröth (SD) yrkandena 1–4.

Ställningstagande

Rikspolisstyrelsen har gång på gång vidtagit olika åtgärder för att göra poliskårens sammansättning mer ”politiskt korrekt”. Man har bl.a. förändrat antagningskraven till polisutbildningen till det sämre. De fysiska kra-

ven har således sänkts för båda könen till kvinnornas nivå. Vidare har man tagit bort både språkprovet i svenska och kravet på att ha skrivit högskoleprovet.

Den svenska polisutbildningen har nu de lägsta antagningskraven i Norden. Dagens högkvalificerade poliskår sänks därmed till en lägre nivå. Ytterst är detta ett självmål i spelet mot de grova brottslingarna. Det är också ett slag i ansiktet på alla duktiga poliser, vilkas yrke nu får sänkt status.

Kampen mot brottsligheten och arbetet för samhällstryggheten måste vara det främsta målet vid rekryteringen av nya poliser. Det är därför viktigt att inte tumma på fysiska och språkliga kvalifikationer. Även kvinnliga sökande och sökande med invandrabakgrund kan komma in på en polisutbildning med kvalitetssäkrande krav om de verkligen är lämpliga för yrket. Jag anser därför att de fysiska kraven för båda könen ska höjas till den nivå som tidigare gällde för manliga sökande. Jag anser också att språkprovet i svenska och kravet på att ha skrivit högskoleprovet ska återinföras. Polisen ska inte heller få bedriva positiv särbehandling genom att anta personer till utbildningen som är mindre kvalificerade än andra sökande, men som är av ett visst kön eller har invandrabakgrund.

Rekryteringen till polisen ska vara både rättvis och kvalitetssäkrande.

14. En ny polisutbildning, punkt 23 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 1,
2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 6,
2012/13:Ju338 av Annelie Karlsson m.fl. (S) yrkande 2 och
2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 11.

Ställningstagande

Polisen har en avgörande roll i brottsbekämpningen. Därför är det viktigt med en modern, attraktiv och adekvat polisutbildning som är knuten till högskolan. Ett sådant förslag lämnades också för mer än fyra år sedan i utredningen Framtidens polisutbildning (SOU 2008:39). Att regeringen ännu inte har förverkligat förslagen i denna utredning är ett bakslag för studenterna och för polisens framtida utveckling.

Polisens arbete blir alltmer internationaliserat, och samarbetet i rättskedjan blir alltmer komplext. En utbildning på akademisk nivå är därför ett måste. För att främja polisutbildningens utveckling, säkra kvaliteten och engagera de studerande i deras utbildning bör de polisstuderande få samma rätt till insyn och inflytande över sin utbildning som övriga högskolestudenter. Om polisutbildningen blir akademisk skapas också bättre förutsättningar för forskning inom området, vilket i sin tur kan bidra till att effektivisera polisen. En högskolekoppling tillför också andra värden. Polisstudenterna skulle komma i kontakt med studenter från andra utbildningar. Detta anser vi är viktigt eftersom vi vill se polisen som en integrerad del av samhället i övrigt.

Vi vill att polisutbildningen förlängs till tre år och att det blir fler utbildningsorter. Detta bör kunna leda till en bred rekrytering och öka förutsättningarna för en större etnisk mångfald inom poliskåren.

15. Anställning av miljöbrottsutredare, punkt 26 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 3.

Ställningstagande

I dag arbetar miljöbrottsutredarna under två chefer. De har dels en chef inom polisorganisationen som fördelar deras arbetsuppgifter, dels en åklagare som leder utredningsarbetet. Inte sällan får miljöbrottsutredarna arbeta med annat än miljöbrott, vilket leder till att miljöbrottsutredningarna blir försenade. Miljöbrottsutredarna bör därför inte vara anställda av polisen utan direkt av Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål inom Åklagarmyndigheten.

16. Säkerheten i domstolarna, punkt 28 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 32 och 34.

Ställningstagande

Den som har utsatts för brott ska inte åter behöva bli kränkt av gärningsmannen inför den kommande rättegången. Brottsoffer ska inte tvingas möta gärningsmännen utanför rättegångssalen. Det krävs särskilda insatser för att erbjuda alla brottsoffer skydd. Domstolarna ska vara utformade för maximal säkerhet för de brottsutsatta, och även personalens säkerhet ska uppmärksammas.

17. Tingsrättsorganisationen, punkt 30 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 55.

Ställningstagande

Under de senaste tio åren har Sveriges domstolar minskat i antal med ungefär hälften. Domstolsverket föreslog i april 2011 att ytterligare fyra tingsrätter ska läggas ned. Om det sker försämrats tillgängligheten och servicen för medborgarna. Det skulle även innebära ett hot mot rättssäkerheten med tanke på det redan hårda trycket på domstolarna. Det är viktigt att medborgarna känner förtroende för landets rättsskipande verksamhet. Vi menar att det är av stor betydelse att tingsrättsorganisationen inte förändras på så sätt att fler domstolar läggs ned.

18. Miljöbrotten till mark- och miljödomstolarna, punkt 31 (V)

av Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Miljöbrotten avgörs i dag av tingsrätterna. Sannolikheten för att en tingsrättsdomare ska ha någon erfarenhet av miljöbrott är emellertid mycket liten och tingsrätterna är således nybörjade i de flesta miljöbrottmål. Jag anser därför att mark- och miljödomstolarna bör få ta över ansvaret för miljöbrotten. Regeringen bör låta se över detta och återkomma med förslag.

19. Centralisering av gruvärenden till förstärkta mark- och miljödomstolar, punkt 32 (V)

av Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:N202 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 7.

Ställningstagande

Gruvindustrin är strategiskt viktig för Sverige. Tack vare den globala efterfrågan på svenska mineraler och metaller är gruvnäringen på väg att återta en betydelsefull roll för hela den svenska ekonomin.

För att skydda människor och natur mot rovdrift och exploatering behöver gruvnäringen tydliga lagar. Det är viktigt ur både ett globalt och ett nationellt perspektiv att myndigheterna är effektiva och hanterar företagens olika ärenden på ett rättssäkert sätt. Myndigheterna bör också samarbeta så att inte ett enskilt företag måste lämna samma uppgifter till flera olika myndigheter. Hanteringen av gruvärenden bör därför centraliseras till mark- och miljödomstolarna. Vidare bör dessa domstolar förstärkas för detta ändamål.

20. Kriminalvårdens resurser, punkt 34 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 59.

Ställningstagande

Satsningarna på polisorganisationen har ökat trycket på resten av rättskedjan. Antalet klienter inom kriminalvården ökar. De har inte sällan komplexa problembilder. Denna utveckling ställer stora krav på kriminalvårdens utveckling och innehåll. Bristande resurser skapar en ineffektiv kriminalvård som riskerar att motverka de intagnas rehabilitering och försämrar arbetsmiljön inom kriminalvården. Fackförbundet Seko har tidigare rapporterat om kraftig överbeläggning och ett hårdare klimat inom anstalterna. Det är trångt både på anstalter och på häkten runt om i landet. Det förekommer att häktade transporteras långa sträckor, vilket är ineffektivt och resursslukande. Det är viktigt att personalstyrkan och lokalerna är anpassade efter de behov som finns för att skapa en väl fungerande kriminalvård. Vi anser därför att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för om kriminalvårdens resurser används effektivt och är tillräckliga för att bedriva en fungerande verksamhet.

21. Tillsyn över Kriminalvården, punkt 35 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 60.

Ställningstagande

En väl fungerande tillsyn är central för den slutna verksamhet som kriminalvården utgör. Justitieombudsmannens (JO) tillsyn över Kriminalvården är inte kontinuerlig och inte heller fullständig. Det är inte tillfredsställande att myndigheten själv ansvarar för den övervägande delen av tillsynen. En modern kriminalvård ska stå under tillsyn av ett utomstående organ. Vi vill därför att det snarast inrättas en oberoende instans som ska sköta tillsynen över Kriminalvården.

22. Bemanningen på häkten och anstalter, punkt 36 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 36 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 62.

Ställningstagande

Kriminalvården har under flera år utvecklats radikalt på säkerhetssidan. Anstalterna med högst säkerhetsnivå har byggts ut och säkerheten har höjts över lag. Detta har varit nödvändigt. Men en ökad säkerhet kan också skapa frustration hos de intagna. Det är därför viktigt att bemanningen på anstalter och häkten är så pass god att det finns möjlighet till en personlig kontakt med de intagna.

23. Häkten i Halmstad och Östersund, punkt 38 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 38 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2012/13:Ju239 av Hans Hoff (S), 2012/13:Ju312 av Marie Nordén och Gunnar Sandberg (båda S), 2012/13:Ju390 av Lars Gustafsson m.fl. (KD, M, FP, C) och 2012/13:Ju403 av Agneta Börjesson m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Halland är det enda län som inte har något häkte. Varje år häktas emellertid mer än 200 personer i Halland, och vid varje häktning måste polisen ringa runt i hela södra Sverige för att hitta en ledig plats och sedan köra den häktade personen dit. Stora delar av polisens resurser i Halland används alltså för att transportera häktade personer till och från andra län.

Poliserna är frustrerade över att de måste ägna en stor del av sin arbetstid åt häktestransporter i stället för att arbeta med att förebygga och utreda brott. Situationen är ohållbar.

I Östersund hyr Kriminalvården i dag några arrestplatser av polisen i en tillfällig lösning. Det närmaste riktiga häktet finns i Härnösand, dvs. 23 mil bort. Detta leder inte bara till oacceptabla transportkostnader utan det försvårar även polisens och åklagarens utredningsarbete. Det är inte möjligt att på ett flexibelt och smidigt sätt förhöra och bygga upp en relation med den misstänkte när varje förhör innebär en sammanlagd resväg på 46 mil. Det är inte heller rimligt att ett enstaka förhör ska ta en hel arbetsdag i anspråk.

Regeringen måste se till att det inrättas riktiga häkten i både Halmstad och Östersund. Att Kriminalvården provisoriskt hyr några arrestplatser av polisen löser inte problemen varaktigt, och det är därför inte en tillräcklig åtgärd.

24. Ökad information om var brott begås, punkt 40 (MP)

av Maria Ferm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 19.

Ställningstagande

Människor som vistas i vårt land har rätt att känna sig trygga i och utanför den egna bostaden, på arbetet och på fritiden. Här spelar bostaden och dess omgivning stor roll, liksom hur de vägar den enskilde går eller färdas på är utformade och hur det offentliga rummet används. Det finns uppfattningar hos enskilda om att vissa områden eller delar av områden är mer brottsutsatta än de är, samtidigt som det finns felaktiga uppfattningar om att områden är tryggare än de är. Detta riskerar att leda till felaktiga beslut av enskilda individer men också av olika beslutsfattare. Ett sätt för såväl den enskilde som offentliga beslutsfattare att kunna fatta rationella beslut om hur han eller hon ska utforma sitt liv är att ha tillgång till statistik om var brotten finns. Jag anser därför att det finns ett behov av ökad information om var brott begås.

25. Kartläggning av djurrättsaktivism, punkt 41 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 41 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju398 av Josef Fransson och Mikael Jansson (båda SD) yrkande 1 och

bifaller delvis motion

2012/13:Ju337 av Johan Hultberg (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Olaga intrång, skadegörelse, olaga hot och ofredande är exempel på brott som i dag i stor utsträckning begås av s.k. djurrättsaktivister. Trenden tycks vara att brott kopplade till djurrättsaktivism blir allt vanligare, något som bl.a. bekräftas av Svenska Jägareförbundet och Sveriges Pälsdjursuppfödarens Riksförbund. Dessutom tycks djurrättsrelaterad brottslighet ur ett internationellt perspektiv vara särskilt utmärkande för Sverige. Exakt hur vanlig denna typ av politiskt motiverad brottslighet är i Sverige vet dock ingen. Varken Säkerhetspolisen (Säpo), Rikskriminalpolisen, Brottsförebyggande rådet (Brå) eller Sveriges största polismyndighet, dvs. Polismyndigheten i Stockholms län, kan säga hur många brott som anmäls varje år.

Att polisen inte särskilt registrerar brott kopplade till djurrättsaktivism, trots att de är uttryck för politisk extremism, tyder på att de rättsvårdande myndigheterna tar alltför lätt på denna typ av kriminalitet. Att ingen inom polisen, enligt Rikskriminalpolisen, arbetar övergripande med brott kopplade till djurrättsaktivism signalerar även det att dessa brott inte tas på tillräckligt stort allvar. Jag anser att det är märkligt att detta arbete ses som lokala polisfrågor, trots att brotten ofta begås av personer som är organiserade och som begår systematiska brott mot såväl enskilda näringsidkare som hela branscher.

26. Bättre statistik om misstänkta och dömdas bakgrund, punkt 42 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju395 av Erik Almqvist (SD).

Ställningstagande

För att få en tydligare bild av generella mönster för kriminella anser jag att Brottsförebyggande rådet bör särredovisa brottsdömdas samt brottsmiss-tänkta bakgrund avseende ursprungsland samt deras föräldrars och far- och morföräldrars ursprungsländer i sin statistik.

27. Utredning om systemhotande verksamhet, punkt 43 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 43 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 9.

Ställningstagande

Brottsförebyggande rådet har i sin årliga statistik över utvecklingen av hatbrotten i Sverige för 2010 (rapport 2011:8) redovisat att ungefär 270 anmälda brott baserades på islamofobi, vilket var en ökning jämfört med år 2009 och följer en uppåtgående trend sedan mätningarna startade 2006. Det är inte klart i vilken grad islamofobi och antimuslimska åsikter funnits med som skäl för personer att begå terrorhandlingar. Det är vidare inte klarlagt på vilket sätt och i vilken omfattning islamofobi och antimuslimism leder till utövandet av systemhotande brottslighet i Sverige. Vi anser att detta bör klarläggas. Vidare bör förslag redovisas på åtgärder för att minska såväl förekomsten av islamofobim och antimuslimism i Sverige som islamofobi och antimuslimism som skäl för terrorism.

28. Egen brottskod för fornminnesbrott, punkt 44 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 44 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Kr335 av Kent Ekeröth och Mattias Karlsson (båda SD) yrkande 4.

Ställningstagande

Jag anser att fornminnesbrott i enlighet med Brottsförebyggande rådets rekommendation bör få en egen brottskod. På så sätt kan statens tillsyn över den anmälda fornminnesbrottsligheten förenklas genom bättre kriminalstatistik, så att alla fornminnesbrott samlas på ett ställe och trender kommer att kunna utläsas. I nuläget finns ingen sådan statistik utan många fornminnesbrott hänförs ofta till och blandas in i brottskod 4013 Övriga brott enligt speciallagstiftningen för vilka fängelse ingår i straffskalan.

29. Hatbrott, punkt 47 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 47 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju336 av Anna Steele (FP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vid Polismyndigheten i Stockholm finns en hatbrottsgrupp. Vi anser att även övriga polismyndigheter bör inrätta specifika hatbrottsgrupper. Den grupp som nu finns i Stockholm har fått både telefonsamtal och e-post från personer som har varit utsatta för hatbrott i övriga delar av landet men som inte har fått den hjälp de förväntat sig. Ett led i etablerandet av hatbrottsgrupper måste rimligen vara en kunskapshöjning om hatbrott, inte bara hos dem som ska arbeta i hatbrottsgrupper utan generellt bland polisens personal.

30. Handlingsplan mot grov organiserad brottslighet m.m., punkt 48 (S)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S) och Arhe Hamednaca (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 48 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 29.

Ställningstagande

Den socialdemokratiska regeringen presenterade en handlingsplan mot den ekonomiska brottsligheten 2004. Det arbetet har den borgerliga regeringen dessvärre valt att inte fullfölja. Vi menar att det är dags att presentera en ny handlingsplan med ett bredare grepp där både grov organiserad brottslighet och ekonomisk brottslighet ingår.

31. Ungdomsbrottslighet m.m., punkt 49 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 49 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju241 av Börje Vestlund och Meeri Wasberg (båda S) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Kampen mot ungdomsbrottsligheten borde stå högre på den politiska dagordningen. Nyrekryteringen till ungdomsgång måste vara en prioriterad fråga. För att minska ungdomsbrottsligheten är det avgörande att samhället kan erbjuda tydliga alternativa livsvägar, och i detta arbete har skolan, föreningslivet och idrottsrörelsen en central roll.

För att öka tryggheten i bostadsområden och förortskommuner behövs det fler aktiva föräldrar och föreningar som deltar i nattvandringar. Kommunerna behöver öka sitt ansvar för att skapa mötesplatser, ge möjlighet till fritidsverksamhet i form av traditionella fritidsgårdar och ett bra föreningsliv. Vidare behövs insatser från kommunerna i form av fältassistenter som rör sig bland ungdomarna och som på ett tidigt stadium kan upptäcka t.ex. gängbildningar. Samhället behöver stimulera kommuner och föreningar att delta och göra mer för att öka tryggheten i lokalsamhället.

32. Vardagsbrott och mängdbrott, punkt 50 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 50 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 12 och bifaller delvis motion

2012/13:Ju233 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att alla ska kunna känna sig trygga i vardagen. Men så är det inte alltid – inte i alla miljöer och situationer. Inbrottet i lägenheten eller i sommarstugan, misshandeln i krogkön, den stulna plånboken i gymmet, bilstölden på parkeringsplatsen eller cykelstölden vid jobbet är alla exempel på vardagsbrott som påverkar vår syn på samhället. Många blir upprörda över att de inte får den hjälp de förväntar sig eller på att reaktionerna från polisens sida uteblir.

Polisen är över lag ganska bra på att klara upp grova brott, t.ex. mord. Men när det gäller vardagsbrottsligheten är det betydligt färre brott som klaras upp, endast några procent. Här måste polisen bli effektivare. Många blir upprörda över att de inte får den hjälp de förväntar sig, anmälningar avskrivs direkt utan åtgärd eller blir liggande. Dessutom är ofta handläggningstiderna orimligt långa. Polisen måste bli bättre på att lösa dessa brott och återkoppla vad som händer till dem som drabbas.

Många brott sker på helger, kvällar och nätter. En modern poliskår måste organisera sig på ett sätt som både främjar brottsförebyggande arbete och brottsbekämpande arbete genom att arbeta på de tider där de behövs som bäst. Vidare bör modern teknik användas så att fler poliser befinner sig i yttre tjänst. Det behövs även en bättre samverkan inom polisen så att ärenden inte faller mellan stolarna. Det är inte ovanligt att vardagsbrott är så kallade seriebrott, där de kriminella rör sig över stora landsdelar för att begå t.ex. inbrott.

Vi anser dessutom att poliskåren måste gå mot en ökad professionalisering om polisen framgångsrikt ska kunna förebygga och klara upp dagens och framtidens brottslighet. Det innebär bl.a. att polisens arbete ska bygga på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Det behövs även större användning av moderna utredningsmetoder även när det gäller vardagsbrott, t.ex. användning av dna-tester i samband med bostadsinbrott.

33. Stölder på landsbygden, punkt 51 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 51 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju293 av Krister Örnfjäder (S).

Ställningstagande

Under de senaste åren har antalet stölder kraftigt ökat på landsbygden. Mest stöldbegärligt tycks diesel vara som är lätt att tillgripa från traktorer och skogsmaskiner. Sedan ett år tillbaka har stölderna intensifierats. Boende på landsbygden tror att brotten är organiserade och att de utförs av professionella ligor. Samtidigt anser många på landsbygden att det inte är lönt att polisanmäla då anmälningarna läggs ner omgående i brist på bevis. Dessa reaktioner och denna utveckling är mycket oroande. I ett rätts-samhälle som Sverige är det nödvändigt att allmänheten har ett stort förtroende för de rättsvårdande myndigheterna. Samtidigt är myndigheterna beroende av en aktiv medverkan från allmänheten för att kunna lösa brott. Vi anser att en negativ utveckling av det slag som beskrivs här måste få ett slut. Därför är det nödvändigt att man från myndigheternas och regeringens sida vidtar åtgärder som möjliggör en sådan förändring.

34. Olovlig tobaksförsäljning, punkt 53 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 53 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:So581 av Josef Fransson och Erik Almqvist (båda SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Åldersgränsen 18 år för att få köpa tobak är tänkt som ett led i att minska tobaksbruket och förhindra att unga fastnar i tobaksberoende. Tillgången på tobak för unga är dock fortfarande god, inte minst då många tobakshandlare högst medvetet säljer till unga under 18 år. För att komma till rätta med detta problem bör polisen få tydliga direktiv för att visa att staten tar

försäljning av tobak till minderåriga på allvar. Ett kraftfullt instrument i sammanhanget torde vara att polisen beivrar olaglig tobaksförsäljning samtidigt som kommunerna använder sig av möjligheten att förbjuda fortsatt försäljning av tobak.

35. Ökad kompetens gällande sexuella övergrepp mot barn, punkt 55 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 55 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju228 av Hans Hoff (S).

Ställningstagande

Antalet polisanmälningar om sexuella övergrepp mot barn har ökat sedan lagstiftningen om sexuellt våld mot barn förstärktes 2005. Ett problem som blir ännu mer påtagligt när antalet anmälningar ökar är att det inom rättsväsendet inte finns tillräcklig kompetens för att ta emot och hantera anmälningarna. Även om kompetensen har ökat inom rättsväsendet, bl.a. genom utbildningsinsatser från Brottsoffermyndigheten och utvecklingen av s.k. barnahus, så finns det fortfarande brister. Barnombudsmannen (BO) har exempelvis påpekat att försvarsadvokater inte ingick i den utbildningsstämning som Brottsoffermyndigheten genomfört.

Många sexuellt utnyttjade barn far illa under rättsprocessen och har svårt att få rättvisa. Brister i polisens och åklagarens hantering av utredningar gör att många förövare sannolikt går fria och att barnen aldrig får upprättelse för de kränkningar som de utsatts för. Både socialtjänsten, barnpsykiatrien och rättsväsendet måste bli mycket bättre på att möta barnens speciella behov. Utbildning i att bemöta barn som varit utsatta för sexuella övergrepp bör bli obligatorisk för alla som har att göra med barnet genom den juridiska processen. Särskild utbildning behövs om ärendet gäller barn med funktionsnedsättning och kommunikationssvårigheter. Rättsprocessen måste "barnanpassas" så att hänsyn tas till barns speciella sätt att hantera och vittna om sexuella övergrepp. Utbildningsinsatser om övergrepp mot barn bör genomföras redan på polihögskolorna, speciellt om barns utsatthet på internet.

Vi anser att regeringen snarast bör ta ett samlat grepp kring barns rätts-säkerhet i samhället.

36. Barnkompetens inom rättsväsendet, punkt 56 (S)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S) och Arhe Hamednaca (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 56 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju360 av Åsa Lindestam m.fl. (S).

Ställningstagande

Det finns inga särskilda domstolar för barn, utan barn behandlas på samma sätt som vuxna. Det är svårt för domare att döma rätt då barn inte alltid kan förklara så domaren förstår. Barn är vidare oftast inte lika verbala som vuxna och kan därför inte på samma sätt berätta vad de varit utsatta för. Det behövs därför utbildning för personer inom de yrkeskategorier som arbetar med barn. Under 2004 startades Familjevårdsroteln för att höja statusen på de yrken som kommer i kontakt med brott som berör barn. Den berörda personalen fick högskoleutbildning för att tillägna sig ytterligare kompetens. Tidigare kallades de ”barnutredare”, men med utbildningens stöd ändrades detta. I utredningen Barns boende, vårdnad och umgänge var en av slutsatserna att utbildningsnivån på de berörda rättsinstanserna måste höjas när det gäller barnfrågor. En handlingsplan bör upprättas med syfte att höja statusen för polis och domare som arbetar med brott som rör barn.

37. Kompetens inom familjerätt m.m., punkt 57 (V)

av Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 57 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:C243 av Marianne Berg m.fl. (V) yrkande 3 och bifaller delvis motion 2012/13:C430 av Annelie Enochson och Yvonne Andersson (båda KD) yrkande 4.

Ställningstagande

I flera domstolar har man börjat handlägga vissa vårdnads- och umgänges- tvister efter en modell kallad Konflikt och försoning. Modellen kommer från Norge. Som det nu är har svenska domstolar dock inte uttryckligt stöd för denna metod i föräldrabalken. När det gäller mål om vårdnad och umgänge anser jag att det på sikt är önskvärt att det finns specialdomare (familjedomare) med erfarenhet och kompetens vid varje domstol.

38. Utbildning om våldtäktsoffer inom rättsväsendet, punkt 59 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 59 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju295 av Hillevi Larsson (S).

Ställningstagande

Enligt Brottsförebyggande rådet begås ca 30 000 våldtäkter varje år i Sverige på personer över 15 år. Cirka en tiondel av fallen anmäls. Mindre än en femtedel av anmälningarna leder till åtal.

Många flickor och kvinnor som låter bli att anmäla gör det av rädsla för att inte bli trodda. Tyvärr visar statistiken också att chansen att få upprättelse är låg.

Det finns myter om våldtäktsoffer, t.ex. att man får skylla sig själv om man är berusad och att utmanande klädsel som kort kjol, urringning e.d. inbjuder till övergrepp. Dessa myter florerar inte bara bland ungdomar utan i hela samhället och förekommer även inom rättsväsendet.

För många kvinnor som går igenom en rättegång efter att ha utsatts för sexuellt våld kan processen vara ytterst svår och smärtsam. Därför är det av största betydelse att åklagare, försvarare, biträde och domare har kunskap om hur en våldtagen person reagerar psykiskt på det sexuella våldet och om hur traditionella könsrollsmönster och myter påverkar vår syn på sexualitet. Ett dåligt bemötande, t.ex. genom irrelevanta frågor om klädsel eller dylikt, under förundersökning och rättegång kan innebära att den målsägande upplever situationen som oerhört traumatisk och som ytterligare en kränkning.

39. Utbildning om hbtq-frågor inom rättsväsendet, punkt 60 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 60 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 12.

Ställningstagande

Att människor vågar anmäla hatbrott förutsätter att det finns en tilltro till att bli väl bemött av polisen. Trots att utbildningsinsatser har gjorts och att utbildning om hatbrott numera ingår i polisutbildningen är hbtq-personer långt ifrån säkra på att få ett självklart bra bemötande när de vänder sig till polisen. Samtliga polisers kompetens behöver öka kring hatbrott, och Rikspolisstyrelsen behöver få detta uppdrag tydligt i regleringsbrev. Detta är också helt centralt för att man verkligen ska uppmärksamma vilka brott som är hatbrott. Inställningen hos åklagare, jurister och domare är lika viktig, och hbtq-kunskap behöver finnas hos var och en i dessa grupper. Vi är inte där i dag och mer utbildningsinsatser behövs därför.

40. Våld i samkönade relationer, punkt 61 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 61 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 14.

Ställningstagande

Det är oerhört viktigt att våld som förekommer mellan samkönade par får lika mycket uppmärksamhet som mäns våld mot kvinnor eller kvinnors våld mot män. En svensk omfångsundersökning med fokus på samkönat våld visar att runt 25 procent utsatts för någon typ av psykiskt, sexuellt och/eller fysiskt övergrepp från nuvarande eller tidigare partner. Resultatet är likartat med vad som framkommer om kvinnors utsatthet i heterosexuella relationer.

Partnermisshandel har stora likheter med mäns våld mot kvinnor. Det är samma process av nedbrytning, förödmjukelse och sexuellt, fysiskt och psykiskt våld. Särskilda inslag kan handla om att den ena partnern hotar att avslöja den andras läggning, i det fall den andra partnern inte lever öppet, något som också kan leda till exempelvis internaliserad homofobi. Samhällets syn på våldet är dock annorlunda. Även om all misshandel är olaglig ses våldet ofta inte som lika allvarligt. Det faktum att partnern är av samma kön misstolkas som att de är jämbördiga.

Många hbtq-personer drar sig för att anmäla våld inom förhållandet, bl.a. på grund av rädsla för att inte bli trodda eftersom misshandel bara anses vara ett heterosexuellt problem. Det kan även vara så att man känner ett slags solidaritet med hbtq-samhället. Det finns också en berättigad oro inför bemötandet hos polisen och det övriga rättsväsendet. Ännu svårare är det för den som inte är öppen med sin sexualitet. Att anmäla innebär då att man både kommer ut som misshandlad och hbtq-person.

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) har tagit fram utbildningsmaterial som fått spridning. De utbildar andra som utbildar, och riktar sig även till dem som i sin yrkesutövning kommer i kontakt med människor som kan vara utsatta för våld i samkönade relationer.

41. Kompetensutveckling för poliser, punkt 62 (MP)

av Maria Ferm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 62 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkande 7.

Ställningstagande

När det gäller polisutbildningen anser jag att studenterna inom såväl den teoretiska utbildningen som den praktiska utbildningen ska ges möjlighet till specialisering. Vid antagning till den praktiska påbyggnadsdelen kan särskilda antagningsprov äga rum. Därefter kan den som genomgått antingen bara den teoretiska delen eller båda delarna av utbildningen söka till olika tjänster inom polisen beroende på förkunskapskrav. Detta bör kombineras med ett aktivt arbete för kompetensutveckling och karriärutveckling för anställda inom polisen.

42. Diskriminering inom rättsväsendet, punkt 63 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 63 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP) yrkandena 22–24 och

2012/13:A393 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkandena 21 och 22.

Ställningstagande

Vi anser att samtliga myndigheter inom rättsväsendet som en del i sitt värdegrundsarbete ska arbeta med frågor om antidiskriminering och allas lika rätt. Dessa myndigheter bör vidare tillsammans med Diskrimineringsombudsmannen (DO) ta fram handlingsplaner för hur diskriminering inom myndigheterna ska bekämpas. Dessutom bör samtliga myndigheter inom rättsväsendet upprätta servicefunktioner som tar emot klagomål på felaktigt bemötande.

Vi anser inte bara att rättsväsendets anställda ska utbildas i korrekt bemötande och ett icke-diskriminerande förhållningssätt, myndigheterna själva ska också aktivt informera enskilda om deras rätt att anmäla eventuella felaktigheter i bemötandet och upprätta handlingsplaner för anmälningar som bedöms ha grund för sig. Såväl DO som olika ideella organisationer som t.ex. DHR (f.d. De Handikappades Riksförbund, numera Delaktighet – Handlingskraft – Rörelsefrihet), Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO), Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL), Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU) m.fl., kan spela en stor roll i att bidra till myndigheternas ökade kunskap om förekomsten av diskriminering och vilka åtgärder som behöver vidtas för att bekämpa diskriminering.

De rättsvårdande myndigheterna tillhör de myndigheter som har lägst andel anställda med utländsk bakgrund. Det behövs en mer aktiv rekrytering för att öka mångfalden inom dessa myndigheter. Om så skedde skulle sannolikt förståelsen öka för olika kulturella skillnader och likheter liksom tryggheten för målsägande, tilltalade och vittnen i hela rättsprocessen.

Brottsförebyggande rådets rapport om diskriminering i rättsprocessen (rapport 2008:4) har fokus på att visa hur diskrimineringen inom rättsprocesserna ser ut, men innehåller dessvärre inga uppgifter om i hur stor utsträckning diskriminering förekommer. Sådan information är viktig för att kunna förändra situationen. Likhet inför lagen och ett rättsväsende fritt från diskriminering är en viktig och prioriterad fråga. Vi anser därför att regeringen bör tillsätta en utredning som har till uppgift att bedöma hur vanligt förekommande det är att människor diskrimineras inom rättsväsendet.

43. Utbildning av nämndemän, punkt 64 (S, MP, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 64 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 52.

Ställningstagande

Nämndemannainstitutet är viktigt och har ett starkt berättigande. Nämndemännens medverkan i våra domstolar bidrar till att tillgodose medborgarnas intresse av insyn i den dömande verksamheten och innebär en garanti för att verksamheten i domstolarna ligger i linje med allmänna värderingar i samhället. Nämndemännens medverkan bidrar också till att medborgarnas förtroende för domstolarnas verksamhet upprätthålls. Tanken bakom nämndemannainstitutet är att det ska vara människor från det omgivande samhället som kan bidra i dömandet med erfarenhet från samhällets olika delar. Förtroendet för våra nämndemän är beroende av att systemet fungerar på ett tillfredsställande sätt. En av förutsättningarna för att nämndemännen ska fungera är att de får utbildning. För närvarande pågår det utbildning av nämndemän vid varje enskild domstol. Vi menar att det vore bra om utbildningen blev obligatorisk och likartad för hela landet. Alla nämndemän bör gå igenom en sådan utbildning innan de börjar döma.

44. Ökad kunskap inom polisen om arbetsmiljörelaterade brott, punkt 66 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 66 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen under flera år har nedmonterat arbetsmiljötillsynen samtidigt som arbetsmarknadens villkor har försämrats och antalet olyckor ökat. Vi vill se en upprustning av arbetsmiljötillsynen. För att förebygga

olyckor är det också oerhört viktigt att misstankar om brott som begåtts på arbetsplatser utreds på ett adekvat sätt. Polisen måste även på detta område ha specialkompetens. Polisens lokala myndigheter bör ges i uppdrag att se till att denna kompetens finns i hela landet.

45. Tillgång till djurskyddspolis i hela landet, punkt 67 (V)

av Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 67 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6.

Ställningstagande

Djurskydd är viktigt i sig, bl.a. för att djur inte kan föra sin egen talan. Brott mot djur kan också vara del av annan brottslighet. Det kan t.ex. handla om smuggling eller om brott mot artskyddsförordningen. I bl.a. Stockholm har man i dag särskilda djurskyddspoliser som arbetar enbart med brott mot djur i nära samarbete med länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet. Landets samtliga polismyndigheter bör ha tillgång till särskilda djurskyddspoliser endera lokalt eller genom samverkan mellan distrikt.

46. Nationell djurskyddspolis, punkt 68 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 68 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju223 av Richard Jomshof och Mattias Karlsson (båda SD).

Ställningstagande

Djur som far illa väcker starka känslor, och attacker mot djur kan med fog tolkas som ett tecken på ett alltmer avhumaniserat samhälle. Det finns forskning som visar på starka samband mellan våld mot djur och annat våld i samhället. Mot denna bakgrund är det viktigt att arbete med djur och hanterande av brott mot djurskyddslagen sköts på ett korrekt och effektivt sätt. Att arbeta med djur och hantera brott mot djurskyddslagen kräver ofta både resurser och en särskild kompetens som dessvärre ofta saknas

inom den ordinarie polisorganisationen i dag. För att effektivisera arbetet med denna typ av brottslighet anser jag att en nationell djurskyddspolis bör inrättas.

47. Samverkan, punkt 69 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 69 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

För att främja samverkan inom det brottsförebyggande arbetet skulle det behövas bättre samordning. Vi vill inrätta en nationell samordnare när det gäller det brottsförebyggande arbetet. Denne skulle bl.a. få i uppdrag att driva på och koordinera det brottsförebyggande arbetet lokalt, regionalt och nationellt. Det finns stor kunskap om vilka insatser som krävs för detta, både i kommuner, organisationer och hos många myndigheter, inte minst hos Brottsförebyggande rådet (Brå). Men det behövs någon som kan se över myndighetsgränserna, utvärdera och föreslå förbättringar i hur det brottsförebyggande arbetet genomförs. Det kan handla om resurstillskott eller att verka för att strukturer och lagstiftning som hindrar eller försvårar samverkan motverkas. Det skulle även kunna tas fram nationella styrande och mätbara mål som tar sikte på en rad variabler som har betydelse för ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete.

48. Vittneskydd, punkt 70 (S, V)

av Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 70 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2012/13:Ju268 av Billy Gustafsson (S) och 2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 22 och 23 samt

bifaller delvis motionerna

2011/12:Ju300 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M) yrkande 6,

2012/13:Ju288 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 12 och

2012/13:Ju294 av Hillevi Larsson (S).

Ställningstagande

Utvecklingen med fler våldsbrott och ett ökat inslag av grov organiserad brottslighet i samhället innebär ett betydligt hårdare samhällsklimat än tidigare. Att det finns en rättstrygghet är grundläggande för att rättssystemet ska fungera. Under ett antal år har vi kunnat se att antalet anmälda övergrepp i rättsak ökat kraftigt. Många av dem som arbetar inom rättsväsendet drabbas av hot och trakasserier och allt fler känner otrygghet och osäkerhet vid domstolsförhandlingar. Varje år förekommer det incidenter vid domstolar, och farliga föremål tas kontinuerligt i beslag. Polisen vittnar om att det är svårt att få vittnen att vittna. För att öka skyddet för dem som vittnar behövs även ett förbättrat vittnesskyddsprogram. Här skulle ett ökat nordiskt samarbete kunna hjälpa till. Vi anser även att det finns ett starkt behov av att förbättra säkerheten vid domstolarna. Inriktningen i säkerhetsarbetet på domstolarna bör vara att gå mot permanenta säkerhetskontroller. Säkrare rättegångar och bättre vittnesskydd är viktigt för att öka rättstryggheten.

49. Vittnesskydd, punkt 70 (SD)

av Richard Jomshof (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 70 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:Ju288 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 12 och

bifaller delvis motionerna

2011/12:Ju300 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M) yrkande 6,

2012/13:Ju268 av Billy Gustafsson (S),

2012/13:Ju294 av Hillevi Larsson (S) och

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 22 och 23.

Ställningstagande

Det finns en utbredd vilja inom rättsväsendet att kraftigt förbättra omhändertagandet av vittnen och offer. Detta är av särskild vikt i fall där man ska bekämpa organiserad brottslighet, eftersom ett vittne i sådana fall är ännu mer utsatt. För att bättre komma till rätta med de brister som bl.a. Advokatsamfundet gett uttryck för bör Rikskriminalpolisen få ansvar för uppgiften att hantera hela processen för vittnen rörande DIKO-fall (en före-

slagen ny lag som bör införas och som kriminaliserar delaktighet i organiserad brottslighet, kriminellt nätverk eller organisation; deltagande i kriminell organisation [DIKO]). Detta bör innefatta personskydd, transport till och från rättegång, vittnesskyddsprogram och bemötande i allmänhet. Det bör då bli Rikskriminalpolisens uppgift att ta hand om vittnet under hela processen och också, i de fall det behövs, efter avslutad rättegång.

50. Tolkars villkor, punkt 71 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 71 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:A393 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 16.

Ställningstagande

Mångfalden av språk som används i Sverige i dag har inneburit att tolkuppdraget försumrats i fråga om resursanvändning och villkor när det borde vara tvärtom, nämligen att tolkarnas status behöver höjas i ett mångkulturellt samhälle. Självklart ska tolkar arbeta under goda arbetsvillkor och till en skälig lön. Vi delar den bedömning som har gjorts av Statskontoret, som har utrett frågan om auktorisation och åtgärder för fler tolkar, nämligen att den enskilda åtgärd som på kort sikt kan öka antalet formellt kompetenta tolkar mest är bättre möjligheter att ge tolkar utan formell utbildning möjlighet att validera och få ett intyg på sin kompetens. Ett hinder mot att fler auktoriserar sig är att det i många fall saknas möjligheter, och att det är glest mellan proven. Tolkutbildningen behöver bli bättre så att fler fullföljer den. Resurserna bör i första hand satsas på att skapa en bättre balans mellan utbud och efterfrågan när det gäller de vanligaste språken. Tolkarbetet behöver vidare integreras på ett bättre sätt och utvärderas inom ramen för rättsväsendets verksamhet.

Särskilda yttranden

1. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (S)

Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S) och Arhe Hamednaca (S) anför:

Riksdagen beslutade den 21 november 2012 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I motion 2012/13: Fi302 presenteras Socialdemokraternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverige är unikt och svenskarna är kunniga, kreativa och öppna för omvärlden. Socialdemokraterna vill bygga ett framgångsrikt, jämlikt, jämställt och hållbart samhälle. För att nå dit behöver Sverige emellertid bli mycket bättre på en central punkt: jobbskapandet. Utanförskapet består, och den höga arbetslösheten begränsar utrymmet för nya ekonomiska reformer. Sverige behöver därför en ny politik för full sysselsättning. Sverige behöver en ny affärsplan för att skapa jobb och stärka vår konkurrenskraft. Sverige behöver en ny färdriktning.

Riksdagsmajoriteten har ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av statens inkomster som föreslås där. Socialdemokraternas budgetförslag ska ses som en sammanhållen helhet där inte någon del kan brytas ut och behandlas isolerat. Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den vi önskat avstår vi från att delta i beslutet om anslag inom utgiftsområde 4. I stället redovisar vi i detta yttrande den anslagsfördelning som Socialdemokraterna föreslår i motion 2012/13:Ju382.

En av de viktigaste frågorna framöver kommer att vara att bekämpa den grova organiserade brottsligheten. Den organiserade brottsligheten omsätter enorma belopp i världen och även i Sverige handlar det om stora belopp varje år. Brottslingarna ägnar sig åt all verksamhet som kan ge vinning och exploaterar olika marknader. Det finns även kopplingar mellan den grova organiserade brottsligheten och terrorism, som inte sällan finansieras genom grova brott.

Den organiserade brottsligheten syns och påverkar vardagen för många människor. Uppgörelser i den undre världen med vapen eller sprängmedel tycks ha blivit vanligare. Rena avrättningar på offentliga platser och skottlossningar har förekommit i centrala delar av storstäderna. Detta har skapat en otrygghet i samhället som vi inte haft tidigare.

Kampen mot den organiserade brottsligheten måste därför prioriteras. Socialdemokraterna anser att arbetet mot den grova organiserade brottsligheten behöver förstärkas centralt, och vi vill därför se en nationell spjutspetsorganisation för detta ändamål. För detta ändamål anslår vi till polisen 70 miljoner kronor mer än regeringen. Dessa resurser ska förstärka Rikskriminalpolisen, som idag har 30 specialister på organiserad brottslig-

het. Med Socialdemokraternas satsning kan antalet tjänster med specialistkompetens öka till 100. Detta skapar bättre förutsättningar för ett effektivt och uthålligt arbete mot den organiserade brottsligheten.

Den ekonomiska brottsligheten tar sig nya och alltmer förslagna uttryck. För några år sedan uppskattade Skatteverket summan av uteblivna skatter på grund av fel och brott till 130 miljarder kronor. Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) kostar den ekonomiska brottsligheten samhället långt mer pengar än den traditionella brottsligheten.

Ekonomiska brott drabbar sällan någon enskild, och det är ofta slumpmässigt om ett brott upptäcks eller inte. Mörkertalet för den ekonomiska brottsligheten är därför större än för andra brott. Hur stor del av brotten som kan upptäckas beror på hur stora resurser samhället lägger på tillsyn och kontroll av berörda områden.

Enligt Ekobrottsmyndigheten växer kopplingen mellan den organiserade brottsligheten och den allvarliga ekonomiska brottsligheten. Den svarta sektorn har tydliga inslag av grov organiserad brottslighet. Ekonomisk brottslighet skadar konkurrensen i berörda branscher, göder svartjobb och drabbar hederliga företagare hårt. Ansträngningarna för att bekämpa den ekonomiska brottsligheten måste stärkas.

Ekobrottsmyndigheten kommer att få ett nationellt ansvar för ekobrotten. Myndigheten ska också bygga upp en nationell kriminalunderrättelse-tjänst. För de nya uppdragen anslår regeringen 47 miljoner kronor till Ekobrottsmyndigheten. Myndigheten får dock endast en mindre summa för att utveckla grundverksamheten. Regeringens satsning är enligt vår mening inte tillräcklig. I Socialdemokraternas budgetförslag ökas Ekobrottsmyndighetens anslag därför med 20 miljoner kronor utöver regeringens anslag. Detta ökar Ekobrottsmyndighetens möjligheter att återföra brottsvinster, förstärka it-stödet, förbättra det brottsförebyggande arbetet och förstärka arbetet mot den allra grövsta ekonomiska brottsligheten.

Vi vill inrätta en nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet. Samordnaren ska bl.a. få i uppdrag att driva på och koordinera det brottsförebyggande arbetet lokalt, regionalt och nationellt. I kommuner, organisationer och många myndigheter, inte minst hos Brå, finns det en stor kunskap om vilka insatser som krävs för det brottsförebyggande arbetet. Det behövs emellertid någon som kan se över myndighetsgränserna, utvärdera och föreslå förbättringar i detta arbete. Det kan handla om resurstillskott eller om att upptäcka och motverka strukturer och lagstiftning som hindrar eller försvårar samverkan. Det skulle även kunna tas fram nationella styrande och mätbara mål som tar sikte på en rad variabler med betydelse för det brottsförebyggande arbetet. I Socialdemokraternas budgetförslag anslås det därför 10 miljoner kronor för att inrätta en nationell samordnare för det brottsförebyggande arbetet.

Riksdagen har nyligen, med anledning av motioner från Socialdemokraterna, tillkännagett för regeringen att det är ett stort problem att det finns för få civilanställda inom polisen (bet. 2012/13:JuU2 s. 25 och rskr. 2012/13:

28). Alltför få av de poliser som har tillkommit under de senaste åren ägnar sig åt utryckningsverksamhet. Många tvingas i stället att utföra uppgifter som tidigare sköttes av civilanställda. I Socialdemokraternas budgetförslag öronmärks därför 30 miljoner kronor för att anställa fler civilanställda inom polisorganisationen, så att poliserna kan arbeta ute där de behövs.

Bland dem som tas in i anstalt är fler än hälften narkotikamissbrukare. De flesta saknar arbete efter frigivningen och många saknar bostad. Risker att återfalla i brott är därför höga. Det är viktigt att kommunerna har en god beredskap att erbjuda bostad, utbildning, stöd och vård som behövs efter frigivandet. För att underlätta kommunernas möjlighet till detta menar vi att de resurser som finns inom missbruksvården, socialtjänsten, Arbetsförmedlingen osv. ska samordnas på ett bättre sätt. Vi föreslår att varje individ i samband med frigivningen ska få ett relevant stöd med ett s.k. utslussningsavtal. Stödet ska vara individuellt, och insatserna ska avse t.ex. fortsatt missbruksvård, arbetspraktik, utbildning och boende. Insatserna ska vara dokumenterade i en handlingsplan som skrivs under av den enskilde, Kriminalvården och kommunen. Kriminalvården ska vara huvudansvarig för att en handlingsplan upprättas. Socialdemokraterna vill starta upp ett pilotprojekt för en sådan samverkan mellan berörda aktörer och ett system med utslussningsavtal. Kriminalvården ska vara den myndighet som ansvarar för utbetalning av de ekonomiska medlen (utslussningsavtalet). Projektet ska främst inriktas mot yngre intagna i ålderskategorin 20–30 år. I Socialdemokraternas budgetförslag öronmärks 20 miljoner kronor av Kriminalvårdens anslag för detta ändamål. Samtidigt ska en utredning följa projektet och utveckla utslussningsavtalet.

2. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (MP)

Maria Ferm (MP) anför:

Riksdagen beslutade den 21 november 2012 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I motion 2012/13: Fi303 presenteras Miljöpartiet de grönas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverige står inför stora utmaningar där vi samtidigt måste möta problem med hög arbetslöshet, ett förändrat klimat och en ekonomiskt orolig omvärld. Miljöpartiet menar därför att Sverige behöver satsningar på nya jobb och en ekonomisk politik som gynnar en långsiktigt hållbar grön omställning. Företagens villkor behöver förbättras genom sänkta kostnader för att anställa personal och minskat krångel med sjuklöneansvar. Unga människors möjligheter att få jobb och utbildning behöver underlättas så att deras chanser på arbetsmarknaden stärks.

Riksdagsmajoriteten har ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av statens inkomster som föreslås där. Miljöpartiets budgetförslag ska ses som en sammanhållen helhet där inte någon del kan brytas ut och behandlas isolerat. Eftersom riksdagsmajorite-

ten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag önskat avstår jag från att delta i beslutet om anslag inom utgiftsområde 4. I stället redovisar jag i detta yttrande den anslagsfördelning som Miljöpartiet föreslår i motion 2012/13:Ju402.

Utgifterna för den polisiära verksamheten har ökat med nästan 30 procent på fem år. Som Miljöpartiet återkommande har kritiserat har regeringen inte styrt polisorganisationen tillräckligt hårt mot ökad effektivitet. Det visar sig nu att fler poliser inte leder till en högre brottsupplösning. Miljöpartiet ställer sig bakom de förslag för en effektivisering av polisorganisationen som föreslogs i betänkandet Polisverksamhet i förändring (SOU 2009:70). Effektiviseringarna, som måste påbörjas skyndsamt, skulle kunna frigöra upp till 500 årsarbetskrafter inom polisorganisationen. Vidare kan stora resurser frigöras bl.a. genom en renodling av polisverksamheten och genom att andra myndigheter i vissa fall får disponera polisorganisationens anslagsmedel. De resurser som sparas på detta sätt överförs i Miljöpartiets budget till Kriminalvården och Brottsoffermyndigheten.

Åklagarmyndighetens, Rikspolisstyrelsens och polismyndigheternas arbete för att bekämpa miljö- och djurskyddsbrott har under en längre tid fungerat mindre väl. Djurskyddsbrott kräver en särskild kompetens som inte alltid är självklar bland poliser och åklagare. Miljöpartiet vill ge polisen och åklagarna i uppdrag att förstärka djurskyddskompetensen. Miljöpartiet menar att en effektiv styrning av arbetet för att bekämpa miljö- och djurskyddsbrott kan uppnås utan resursförstärkningar. I stället ska befintliga resurser inom polisen användas på ett effektivare sätt. Resurser kan frigöras bl.a. genom att polisiära tillståndsuppgifter överläts till andra myndigheter och genom att fler civilanställda anställs. Vidare kan resurserna i sig användas på ett effektivare sätt än i dag. För att åstadkomma detta vill Miljöpartiet från polisorganisationens anslag specialdestinera 70 miljoner kronor som ska få användas av Åklagarmyndigheten för bekämpning av miljö- och djurskyddsbrott. Åklagarmyndigheten ska alltså styra hur resurserna används men polisen ska vara fortsatt arbetsgivare.

I mål om vårdnad, boende och umgänge anser Miljöpartiet att barnet ska ha rätt till ett eget offentligt biträde. Biträdet ska säkerställa att barnet kommer till tals i tvisten och ta till vara barnets intressen. För att finansiera detta ökar Miljöpartiet anslaget till rättsliga biträden m.m. med 70 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

Kriminalvårdens verksamhet har enligt Miljöpartiet en förbättringspotential som måste tas till vara. Myndigheten har bl.a. brustit i den viktiga uppgiften att utforma individuella utslussningsplaner med reellt innehåll för de intagna. Kriminalvården måste, i samverkan med bl.a. polisen och åklagarna, inleda ett förändringsarbete för att förbättra den verksamheten. I Miljöpartiets budgetförslag anslås 65 miljoner kronor för detta.

I dag saknas det häkten i Halmstad och Östersund, vilket leder till långa resor för häktade och övriga berörda personer. Som en enig kommunstyrelse i Östersund har påpekat är situationen allvarlig. Miljöpartiet anslår i sitt budgetförslag 100 miljoner kronor till Kriminalvården för att ett häkte ska kunna byggas i Östersund redan nästa år.

Trots att ett antal olika åtgärder har vidtagits under åren 2000–2010 för att öka kvinnors trygghet och minska våldet mot dem har detta våld ökat under perioden. Det är tydligt att mer återstår att göra. Det finns lyckade behandlingsmetoder, och enligt Miljöpartiet borde det bli obligatoriskt inom kriminalvården att erbjuda vård och behandling till män som har dömts för våld i nära relationer eller för sexualbrott. För detta ändamål anslås i Miljöpartiets budgetförslag 5 miljoner kronor till Kriminalvården.

Miljöpartiet föreslår dessutom att 52 miljoner kronor av Kriminalvårdens anslag ska avsättas för särskilda insatser för unga personer som har begått brott och är i riskzonen när det gäller att hamna i grövre brottslighet. Insatserna ska genomföras på prov i de kommuner som så önskar.

Kriminalvården bör vidare få i uppdrag att på försök samarbeta med kvinnojourer, som ska hålla stödsamtal med intagna kvinnor. Om resultatet av detta blir lyckat bör metoden genomföras i Kriminalvårdens verksamhet. I Miljöpartiets budgetförslag avsätts 8 miljoner kronor för detta ändamål.

Enligt Miljöpartiet bör erfarenheterna från olika frivilligorganisationer för f.d. intagna tas till vara när det gäller rehabilitering. Stödet till sådana frivilligorganisationer bör ökas. Samtidigt ska stödet förenas med tydliga krav på motprestation och resultat. Miljöpartiet föreslår en ökning av detta stöd med 10 miljoner kronor inom ramen för Kriminalvårdens anslag.

Sammantaget satsar Miljöpartiet drygt 249 miljoner kronor mer än regeringen på Kriminalvården.

Ytterligare 5 miljoner kronor avsätts till Åklagarmyndigheten och Sveriges Domstolar vardera för utbildning om mäns våld mot kvinnor. Även utbildningsbehovet inom åklagarväsendet och domstolsväsendet när det gäller hatbrott bedöms uppgå till 5 miljoner kronor vardera.

I Sverige registreras och övervakas enskilda i allt större utsträckning av både offentliga och privata aktörer. Frågor som gäller skyddet av enskildas privatliv hanteras av ett antal olika myndigheter, bl.a. Datainspektionen och Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. Till detta kommer Justitiekanslern, som utövar tillsyn över den offentliga verksamheten, samt organ som Pressens opinionsnämnd och den kontroll som görs i domstolarna. I Integritetsskyddskommitténs betänkande Skyddet för den personliga integriteten – kartläggning och analys (SOU 2007:22) konstaterades bl.a. att det saknas ett systemtänkande och en helhetssyn, vilket leder till ett svåröverskådligt regelverk. Delvis samma slutsatser redovisades i betänkandet En ny kameraövervakningslag (SOU 2008:87). Därefter har Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens tillsynsuppgifter utvidgats och det finns förslag om ytterligare utvidgningar. Miljöpartiet föreslår att en ny integritetsskydds-

myndighet inrättas, med ett samlat ansvar för skyddet av enskildas integritet. I Miljöpartiets budgetförslag anslås det ca 74 miljoner kronor för en sådan myndighet.

Miljöpartiet anser vidare att Sverige bör införa en fristående myndighet för utredning av brottsmisstankar mot polis och åklagare. Den internutredningsverksamhet som i dag finns hos polis- och åklagarväsendet bör alltså brytas ut till en självständig särskild utredningsmyndighet. Enligt Miljöpartiet väger allmänhetens förtroende för rättsväsendet tyngre än de nackdelar som kan tänkas uppstå med en sådan myndighet. I Miljöpartiets budgetförslag avsätts det 50 miljoner kronor för detta ändamål.

3. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (SD)

Richard Jomshof (SD) anför:

Riksdagen beslutade den 21 november 2012 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I motion 2012/13:Fi219 presenteras Sverigedemokraternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med en nationalistisk grundsyn som betraktar värdekonservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande, och ambitionen är att kombinera de bästa elementen från de traditionella höger- och vänsterideologierna. Målet är ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför, lagen. Alla medborgare ska också garanteras en hög grundläggande nivå av ekonomisk och social trygghet. Genom att basera vår politik på dessa strävanden hoppas vi kunna skapa ett folkhem som präglas av trygghet, välbefinnande, demokrati och en stark inre solidaritet.

I Sverigedemokraternas budgetförslag visar vi att det inte måste finnas en motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

Riksdagsmajoriteten har ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av statens inkomster som föreslås där. Sverigedemokraternas budgetförslag ska ses som en sammanhållen helhet där inte någon del kan brytas ut och behandlas isolerat. Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag önskat avstår jag från att delta i beslutet om anslag inom utgiftsområde 4. I stället redovisar jag i detta yttrande den anslagsfördelning som Sverigedemokraterna föreslår i motionerna 2012/13:Ju350 och 2012/13:Fi219.

Det är statens kärnuppgift att garantera medborgarnas fysiska trygghet. För att värna de laglydiga medborgarnas trygghet föreslår Sverigedemokraterna en omfattande satsning på det kriminalpolitiska området. I Sverigedemokraternas budgetförslag satsar vi därför kraftigt på rättsväsendet.

Anslagsökningarna fokuseras på bl.a. Kriminalvården, som tillförs ca 166 miljoner kronor mer än enligt regeringens förslag. Den satsningen görs för att möta den ökade belastningen med anledning av de straffskärpningar som vi förespråkar. Dessutom ska Kriminalvården ta ett större ansvar för förvar av bl.a. av- och utvisade invandrare samt invandrare som uppehåller sig illegalt i landet.

I Sverigedemokraternas budgetförslag föreslås det även kraftiga satsningar på polisorganisationen, Åklagarmyndigheten och domstolsväsendet. Dessa myndigheter tillförs 776 miljoner kronor, 323 miljoner kronor respektive 472 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Vidare ökar Sverigedemokraterna anslaget för ersättning för skador på grund av brott med drygt 114 miljoner kronor.

För att skydda samhället mot återfallsförbrytare och grova brottslingar vill Sverigedemokraterna bl.a. införa en kraftig straffskärpning och verkliga livstidsstraff utan möjlighet till tidsbestämning eller benådning. Vi vill också se ett omedelbart avskaffande av domstolarnas nuvarande praxis som ger återfalls- och serieförbrytare mängdrabatter på brott. Vi kommer även att verka för snabbare domstolsbehandlingar, skärpt vittnesskydd och ett nytt och mer rättssäkert system för utbetalning av skadestånd till brottsoffer.

4. Anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (V)

Lena Olsson (V) anför:

Riksdagen beslutade den 21 november 2012 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I motion 2012/13:Fi250 presenteras Vänsterpartiets budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverige behöver en förändrad politik för en bättre framtid. För Vänsterpartiet är full sysselsättning det överordnade målet för den ekonomiska politiken. Genom en rad satsningar på flera olika områden skapar Vänsterpartiets budgetförslag många nya jobb och utbildningsplatser.

Målsättningen med Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden, öka jämlikheten och jämställdheten samt skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Detta kräver större skatteintäkter än i dag. I motsättning till regeringens ensidiga skattesänkarpolitik går Vänsterpartiets budgetförslag mot ett skattesystem enligt principen skatt efter bärkraft och likformighet.

Riksdagsmajoriteten har ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av statens inkomster som föreslås där. Vänsterpartiets budgetförslag ska ses som en sammanhållen helhet där inte någon del kan brytas ut och behandlas isolerat. Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag önskat avstår jag från att delta i beslutet om anslag inom utgiftsområde 4. I stället redovisar jag i detta yttrande den anslagsfördelning som Vänsterpartiet föreslår i motion 2012/13:Ju384.

Brottsanklagelser mot poliser och åklagare bör inte utredas av dem själva. Polisen har våldsmonopol och är därför mer beroende av allmänhetens förtroende än någon annan statlig verksamhet. Blotta misstanken om att polisens utredningar av kolleger inom rättsväsendet påverkas av kåranda räcker för att motivera en nyordning. Det måste därför inrättas en fristående myndighet för att hantera de anmälningar mot poliser som i dag handläggs vid rixsenheten för polismål. I Vänsterpartiets budgetförslag anslås det 5 miljoner kronor för en sådan myndighet.

Regeringen föreslår att Säkerhetspolisens anslag ökas med 42 miljoner kronor. Enligt Vänsterpartiet kan dock myndighetens behov tillgodoses med drygt hälften av den föreslagna anslagsökningen.

Vänsterpartiet har länge drivit frågan om återinförande av halvtidsfrigivning för förstagångsdömda. Enligt riksdagens utredningstjänst skulle en sådan reform minska Kriminalvårdens kostnader med 630 miljoner kronor per helår. Vänsterpartiets budget för Kriminalvården bygger på en kostnadsminskning med 315 miljoner kronor för halva året 2013. Av de minskade utgifterna anslår vi för 2013 års budget 100 miljoner kronor för att bl.a. förbättra utbildningsverksamheten inom Kriminalvården. Vidare anslår vi 50 miljoner kronor av de minskade utgifterna till en försöksverksamhet för förbättrad samverkan kring de intagna vid frigivningen, s.k. inlussningspeng. Det finns därmed utrymme att minska Kriminalvårdens anslag för 2013 med 165 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

Det finns en mängd internationella konventioner som reglerar förhållandena på fängelser och häkten samt skyddet för de intagnas mänskliga rättigheter. Många gånger är det svårt att avgöra om det finns skäl att inskränka de intagnas rättigheter med hänsyn till säkerheten. Vänsterpartiet anser därför att det måste finnas en kontinuerlig tillsyn över dessa frågor. Det är inte rimligt att enbart förlita sig på Justitieombudsmannens (JO) tillsyn och frivilligorganisationernas arbete med detta. Vänsterpartiet menar att det måste vara samhällets ansvar att inrätta en fångombudsman som fristående och oberoende verkar för att ta till vara de intagnas rättigheter. I Vänsterpartiets budgetförslag anslås det därför 5 miljoner kronor för en sådan.

Vänsterpartiet föreslår vidare att det ska inrättas en ny Integritetsskyddsmyndighet. Det innebär att Datainspektionen, Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, delar av Justitiekanslerns och andra myndigheters tillsynsverksamhet slås samman för en bättre samordning av dessa frågor. I Vänsterpartiets budgetförslag anslås det 5 miljoner kronor för en sådan myndighet.

5. Sammanslagning av polismyndigheterna, punkt 3 (S)

Morgan Johansson (S), Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S) och Arhe Hamednaca (S) anför:

En viktig del i att effektivisera rättsväsendet är att skapa ändamålsenliga myndighetsorganisationer som svarar mot kraven på ett modernt arbetssätt och den tekniska utvecklingen. Som ett led i detta effektiviseringsarbete reformerades Kriminalvårdsmyndigheten och Åklagarmyndigheten till sammanhållna s.k. enmyndigheter under den förra socialdemokratiska regeringen. Vi socialdemokrater har därefter återkommande under flera år drivit frågan att en motsvarande reform borde genomföras inom polisorganisationen.

Socialdemokraterna föreslog således redan i partimotion 2008/09:Ju379 yrkande 24 att en sådan reform av polisen borde utredas. I motionen framhölls det bl.a. att en organisationsförändring inom polisen skulle kunna ge fördelar när det gäller resursfördelning och styrning av verksamheten.

Inte förrän 2010 tillsatte regeringen den parlamentariska Polisorganisationskommittén, vars utredning har lett fram till det förslag som riksdagen ska ta ställning till i detta ärende. Det förslag som vi har lagt fram återkommande under flera år ska alltså nu förverkligas. Mot den angivna bakgrunden tillstyrker vi givetvis förslaget, och vi avstår från att reservera oss till förmån för vår motion 2012/13:Ju373 yrkande 9.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:1 Budgetpropositionen för 2013 utgiftsområde 4:

1. Riksdagen godkänner att Rikspolisstyrelsen och de 21 polismyndigheterna ombildas till en myndighet den 1 januari 2015 (avsnitt 2.6).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om förvärv av aktier eller andelar i och om kapitaltillskott till företag för att skydda de personer eller den verksamhet som bedrivs vid Säkerhetspolisen och Försvarsmakten inom ramen för en särskilt beslutad skyddsidentitet enligt lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter samt att besluta om försäljning eller avveckling av företag som har förvärvats i motsvarande syften (avsnitt 2.6).
3. Riksdagen anvisar för budgetåret 2013 anslagen under utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt uppställning i propositionen.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2011

2011/12:Ju300 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökat skydd för vittnen.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:Sk290 av Anita Brodén och Christer Winbäck (båda FP):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att tull och polis har tillräckliga resurser för att kunna stoppa den illegala försäljningen av alkohol.

2012/13:Ju212 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de fysiska kraven vid antagning till polisutbildningen ska höjas för båda könen till männens tidigare nivå.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det tidigare provet i svenska vid antagning till polisutbildningen ska återinföras.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det tidigare kravet på skrivet högskoleprov vid antagning till polisutbildningen ska återinföras.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att mindre kvalificerade aldrig får antas till polisutbildningen endast för att de är av ett visst kön eller av invandrarbakgrund.

2012/13:Ju221 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

1. Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer med förslag om en ny polisutbildning i enlighet med vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör finnas kompetens för att utreda arbetsmiljörelaterade brott i hela landet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att miljöbrottsutredare bör anställas direkt inom riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål (REMA).
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över och återkomma med förslag som innebär att mark- och miljödomstolarna får ansvar för alla miljöbrott.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att polismyndigheter i hela landet bör ha tillgång till djurskyddspoliser.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en fristående myndighet för utredning av poliser som misstänks för brott.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att polisens tillgänglighet för och service till personer som bor på landsbygden måste förbättras.

2012/13:Ju223 av Richard Jomshof och Mattias Karlsson (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en nationell djurskyddspolis.

2012/13:Ju228 av Hans Hoff (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en samlad strategi för att öka kompetensen i rättsväsendet och förstärka prioriteringarna när det gäller sexualbrott mot barn.

2012/13:Ju231 av Lars-Arne Staxäng (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att prioritera bekämpandet av s.k. djurrättsaktivism.

2012/13:Ju233 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten för polisen att utveckla rekryteringen av externa experter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten till en effektivare polis och poliser med lokalkännedom.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten till att polisen prioriterar mängdbrott, arbetar med mer förebyggande brottsbekämpning och om att en översyn av straffskalorna för mängdbrotten bör göras.

2012/13:Ju236 av Annika Eclund (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Skaraborg som en lämplig region för en ny polisutbildning.

2012/13:Ju239 av Hans Hoff (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om häktet i Halmstad.

2012/13:Ju240 av Jan Lindholm och Mats Pertoft (båda MP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetet mot barnsexturism även fortsättningsvis bör prioriteras hos Rikskriminalpolisen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det hos Rikskriminalpolisen ska finnas en permanent barnsexturismgrupp.

2012/13:Ju241 av Börje Vestlund och Meeri Wasberg (båda S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler synliga poliser och lokala poliskontor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insatser mot ungdomsbrottsligheten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stimulera kommuners och föreningsars engagemang för att öka tryggheten i lokalsamhället.

2012/13:Ju246 av Kent Ekeröth (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fasta och tidsmässigt permanenta inpasseringskontroller med larmbågar, av den typ som används på flygplatser, installeras vid Sveriges domstolar.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utvidga antalet säkerhetspersonal, i form av synliga uniformerade vakter, för att ge ökad upplevd och faktiskt trygghet i Sveriges domstolar.

2012/13:Ju249 av Maria Ferm m.fl. (MP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att metoder för att mäta effektivitet i polisiärt arbete ska utvecklas som kan ligga till grund för anslagstilldelningen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de polismyndigheter som bäst når regeringens uppdrag ska få mer i ersättning än de som misslyckas.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att framgångsrika polischefer ska belönas.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att specialistmyndigheter i vissa fall ska ges rätt att disponera polismyndighetens anslag för att leda bekämpandet av viss brottslighet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ny polisutbildning inom ramen för det vanliga högskoleväsendet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla anställda inom polisen med utredande uppgifter ska ha rätt till individuell kompetensutveckling och karriärvägledning.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fler vägar in i det brottsutredande arbetet ska skapas.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fler specialister ska rekryteras till polisen för att kunna arbeta med att förhindra och utreda brott.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att metoder för att i ökad grad knyta specialistkompetens till förundersökningar ska tas fram.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över polisens karriärvägar.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om polisiär närvaro i människors vardag.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om information om var brott begås.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att polisiära resurser ska styras till de geografiska områden där brott typiskt sett begås.

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att polismyndigheten tillsammans med Brå ska utveckla verktyg för civila myndigheter som kan bilda underlag för ett smartare beslutsfattande om säkerhetshöjande åtgärder.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtliga myndigheter inom rättsväsendet som en del i sitt värdegrundsarbete ska arbeta med frågor om anti-diskriminering och allas lika rätt.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtliga myndigheter inom rättsväsendet tillsammans med DO ska ta fram handlingsplaner för hur diskriminering inom myndigheten ska bekämpas.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtliga myndigheter inom rättsväsendet ska upprätta servicefunktioner som tar emot klagomål på felaktigt bemötande.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den ideella sektorns aktörer inom ramen för överenskommelser med polis, kriminalvård och kommuner.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behov av ökad säkerhet i domstolar för brottsutsatta och vittnen.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad säkerhet för domstolars anställda.

2012/13:Ju252 av Clas-Göran Carlsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om säkerhetsenheter inom Kriminalvården.

2012/13:Ju255 av Stefan Caplan (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av möjliga åtgärder för att komma till rätta med bensinstölder.

2012/13:Ju256 av Katarina Köhler (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinrätta åklagartjänster i Skellefteå och Lycksele.

2012/13:Ju260 av Christer Winbäck (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att etablera en ny polisutbildning i Skaraborg.

2012/13:Ju268 av Billy Gustafsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förstärkt skydd för vittnen i en rättegång.

2012/13:Ju278 av Anders Hansson m.fl. (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en gemensam grundutbildning för polisens, Tullverkets och Kustbevakningens brottsbekämpande personal.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i det fall att polisutbildningen blir högskoleutbildning bör riksdagen överväga möjligheten att även tull- och kustbevakningsutbildningarna jämföras med högskoleutbildning.

2012/13:Ju288 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Rikskriminalpolisen bör få huvudansvaret för att bekämpa organiserad brottslighet nationellt sett samt möjlighet att delegera sina befogenheter till lokala polismyndigheter eller motsvarande.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Rikskriminalpolisen bör få ett eget anslag under utgiftsområde 4 i statsbudgeten.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbättrat vittnes- och brottsofferskydd.

2012/13:Ju290 av Olof Lavesson m.fl. (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en polishögskola i Malmö.

2012/13:Ju292 av Pia Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om samordnad utbildning för kriminalvårdare och skötare inom rättspsykiatri i Sala.

2012/13:Ju293 av Krister Örnjäder (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minska antalet stölder på landsbygden.

2012/13:Ju294 av Hillevi Larsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skydd för hotade vittnen och brottsoffer.

2012/13:Ju295 av Hillevi Larsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning inom polis och rättsväsende för att bekämpa negativa attityder och myter om våldtäktsoffer.

2012/13:Ju297 av Stefan Käll (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om häkte i Eskilstuna.

2012/13:Ju301 av Christer Akej (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över polisens utryckningstid.

2012/13:Ju306 av Mikael Cederbratt och Finn Bengtsson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vidareutbildning av poliser i beteendevetenskap och psykiatri.

2012/13:Ju312 av Marie Nordén och Gunnar Sandberg (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett häkte i Östersund.

2012/13:Ju319 av Cecilie Tenfjord-Toftby och Cecilia Magnusson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att placera en framtida polishögskola i Borås.

2012/13:Ju320 av Margareta B Kjellin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att återinrätta en polisutbildning på distans i Söderhamn.

2012/13:Ju325 av Staffan Anger (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten till en effektivisering av polisorganisationen.

2012/13:Ju326 av Gustav Nilsson (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att utveckla samhällets skydd för näringsidkare som arbetar med djurhållning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att utveckla samhällets skydd för forskare som arbetar med djurförsök och deras forskningsresultat.

2012/13:Ju329 av Lena Olsson m.fl. (V):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en s.k. inklusionspeng.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en fångombudsman.

2012/13:Ju332 av Lars Beckman (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om synliga poliser vid hastighetskontroller.

2012/13:Ju336 av Anna Steele (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hatbrott måste återrapporteras av samtliga polismyndigheter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att hatbrott ska hanteras på ett likvärdigt sätt i samtliga polismyndigheter.

2012/13:Ju337 av Johan Hultberg (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga att bättre kartlägga den brottslighet som är kopplad till djurrättsaktivism.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga att utveckla såväl den brottsförebyggande som den brottsbekämpande verksamheten avseende brott kopplade till djurrättsaktivism, inte minst genom en ökad samverkan mellan ansvariga myndigheter.

2012/13:Ju338 av Annelie Karlsson m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en polisutbildning i Skåne.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att poliskåren bättre ska spegla befolkningen vad gäller etnisk mångfald.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öppna för ett utbyte mellan de danska och svenska polisutbildningarna.

2012/13:Ju347 av Ulrika Carlsson i Skövde (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att etablera en ny polisutbildning i Skaraborg.

2012/13:Ju350 av Kent Ekeröth m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2012/13:Ju354 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att beivra människohandel och uppmärksamma de utsatta människorna.

2012/13:Ju355 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna kring vittnesskydd och informationsarbete rörande övergrepp i rättssak.

2012/13:Ju360 av Åsa Lindestam m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en handlingsplan för att höja statusen för polis och domare som arbetar med brott som berör barn.

2012/13:Ju372 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa domarkappor.

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om obligatoriska samverkansavtal.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en nationell samordnare i det brottsförebyggande arbetet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla tydliga och mätbara mål för polisens arbete.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slå ihop dagens polismyndigheter till en central myndighet.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa polisen närvaro i hela landet.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra om polisutbildningen till en högskoleutbildning.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka uppkläringen av s.k. vardagsbrott.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om polisens handledning.

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell spjutspetsorganisation för ett effektivare arbete mot den organiserade brottsligheten.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vittnesskydd.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om permanenta säkerhetskontroller vid domstolar.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en handlingsplan mot grov organiserad brottslighet och ekonomisk brottslighet.
44. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra rättsväsendets arbete med bemötandefrågor gentemot brottsoffer.
52. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning för nämndemän.
55. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att inte minska antalet domstolar ytterligare.
59. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för om Kriminalvårdens resurser används effektivt och är tillräckliga för att bedriva en fungerande verksamhet.
60. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda en oberoende tillsyn av Kriminalvården.
62. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bemanning på anstalter och häkten.
79. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell resurs vid polisen som arbetar med hedersrelaterade brott.

2012/13:Ju375 av Fredrik Lundh Sammeli och Hannah Bergstedt (båda S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbetet mot barnsexturism bör få en högre prioritet hos Rikskriminalpolisen.

2012/13:Ju381 av Per Lodenius och Kerstin Lundgren (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en mer synlig poliskår samt om att arbeta med att bredda basen av sökande till polisutbildningen.

2012/13:Ju382 av Morgan Johansson m.fl. (S):

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade anslag till polisen för att bekämpa den organiserade brottsligheten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade anslag till Ekobrottsmyndigheten.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en nationell samordnare i det brottsförebyggande arbetet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öronmärka särskilda medel för att anställa civilanställda inom polisen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om öronmärkning av resurser till ett pilotprojekt för att förbättra samverkan vid utslussning genom utslussningsavtal.

2012/13:Ju384 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2012/13:Ju390 av Lars Gustafsson m.fl. (KD, M, FP, C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att inrätta ett häkte i Halland.

2012/13:Ju391 av Mattias Karlsson och Kent Ekeröth (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att inrätta en svensk version av den brittiska myndigheten CEOP.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyndsamt utreda möjligheten att införa ett system med larmknapp på nätet.

2012/13:Ju395 av Erik Almqvist (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Brottsförebyggande rådet ska ta fram mer omfattande statistik om misstänkta och dömda bakgrund.

2012/13:Ju398 av Josef Fransson och Mikael Jansson (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att organisationer och individer som systematiskt bedriver terrorliknande verksamhet mot företagare ska kartläggas och eventuellt också terroristklassas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en separat nationell enhet för att stävja s.k. ekoterrorism.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga om Säpo åter ska få i uppdrag att bekämpa så kallad ekoterrorism.

2012/13:Ju399 av Cecilia Widegren (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla samhällets skydd för näringsidkare som arbetar med djurhållning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla samhällets skydd för forskare som arbetar med djurförsök och deras forskningsresultat.

2012/13:Ju400 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att etablera en polisutbildning i Skaraborg.

2012/13:Ju402 av Maria Ferm m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införande av en incitamentsstruktur inom polisorganisationen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att av anslaget till samtliga myndigheter inom rättsväsendet avsätta minst två procent för samarbete med den ideella sektorns aktörer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur den ideella sektorns kraft i ökad grad kan tas tillvara inom rättsväsendet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad polisiär närvaro i människors vardag.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en ny integritetsskyddsmyndighet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en ny myndighet som ska utreda brottsmisstankar mot poliser och åklagare i tjänsten.

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en förändrad styrning av arbetet för vissa sorters brottslighet.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att av anslaget till polisorganisationen avsätta minst tio miljoner kronor till gränsskyddsverksamheten med flera verksamheter för ökad kompetens om mänskliga rättigheter och utlänningsrätt.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning om viss systemhotande brottslighet.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om barns rätt till eget biträde i vissa familjerättsliga mål.
11. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområdet 4 Rättsväsendet enligt denna motion.

2012/13:Ju403 av Agneta Börjesson m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behov av häkten i Halmstad och Östersund.

2012/13:C243 av Marianne Berg m.fl. (V):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör finnas specialdomare (familjedomare) med erfarenhet och kompetens vid varje domstol.

2012/13:C430 av Annelie Enochson och Yvonne Andersson (båda KD):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om specialkompetens i domstolar för handläggning av egenmäktighet med barn.

2012/13:Fö245 av Mikael Jansson (SD):

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att särskilda beredskapspolisen återuppsättas som en del av Polismyndigheten men i statens budgetområde 6.

2012/13:So542 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd till dem som inte vill medverka i en brottsutredning som rör skam- eller hedersrelaterat våld och förtryck.

2012/13:So581 av Josef Fransson och Erik Almqvist (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om direktiv till polisen för att minska tobaksförsäljningen till unga.

2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildningsinsatser i hbtq-kunskap för åklagare, jurister och domare.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ökad öppenhet om våld i samkönade relationer, med mer information både inom hbtq-samhället och till berörda myndigheter.

2012/13:Kr335 av Kent Ekeröth och Mattias Karlsson (båda SD):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fornminnesbrott bör få en egen brottskod.

2012/13:T339 av Eliza Roszkowska Öberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regulatorisk säkerhet på telekomområdet.

2012/13:N202 av Kent Persson m.fl. (V):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en centralisering av handläggningen av gruvärenden till en förstärkt mark- och miljödomstol.

2012/13:N272 av Kent Persson m.fl. (V):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om polisnärvaro i hela landet.

2012/13:N363 av Andreas Norlén m.fl. (M):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om polisens och åklagarväsendets arbete med patentintrång.

2012/13:A393 av Åsa Romson m.fl. (MP):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra tolkars villkor och organisering.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett aktivt arbete inom rättsväsendet för att öka mångfalden och säkerställa allas likhet inför lagen.

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som har till uppgift att bedöma hur vanligt förekommande det är att människor diskrimineras inom rättsväsendet.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	MP	SD	V
1:1 Polisorganisationen	20 535 653	+70 000	-300 000	+776 000	-5 000
1:2 Säkerhetspolisen	1 064 056			+50 000	-20 000
1:3 Åklagarmyndigheten	1 264 682		+10 000	+323 000	
1:4 Ekobrottsmyndigheten	524 799	+20 000			
1:5 Sveriges Domstolar	5 217 634		+10 000	+472 000	
1:6 Kriminalvården	7 764 230		+249 500	+165 500	-165 000
1:7 Brottsförebyggande rådet	81 662			+37 000	
1:8 Rättsmedicinalverket	339 817			+21 000	
1:9 Gentekniknämnden	5 377			+1 000	
1:10 Brottsoffermyndigheten	36 196		+50 000		
1:11 Ersättning för skador på grund av brott	122 474			+114 700	
1:12 Rättsliga biträden m.m.	2 265 657		+70 000	-9 900	
1:13 Kostnader för vissa skade- regleringar m.m.	40 163			-200	
1:14 Avgifter till vissa internatio- nella sammanslutningar	95 674				
1:15 Bidrag till lokalt brottsföre- byggande arbete	7 157			-100	
1:16 Säkerhets- och integritets- skyddsnämnden	17 889		-17 889		
1:17 Domarnämnden	7 544				
Nya anslag					
99:1 Nationell brottsförebyg- gande samordnare		+10 000			
99:2 Ny integritetsskyddsnämnd			+73 889		+5 000
99:3 Utredningsmyndighet för misstänkta polisbrott			+50 000		+5 000
99:4 Fångombudsman ny myn- dighet					+5 000
Summa för utgiftsområdet	39 390 664	+100 000	+195 500	+1 950 000	-175 000

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2013 inom
utgiftsområde 4 Rättsväsendet*Tusental kronor*

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Polisorganisationen	±0	20 535 653
1:2 Säkerhetspolisen	±0	1 064 056
1:3 Åklagarmyndigheten	±0	1 264 682
1:4 Ekobrottsmyndigheten	±0	524 799
1:5 Sveriges Domstolar	±0	5 217 634
1:6 Kriminalvården	±0	7 764 230
1:7 Brottsförebyggande rådet	±0	81 662
1:8 Rättsmedicinalverket	±0	339 817
1:9 Gentekniknämnden	±0	5 377
1:10 Brottsoffermyndigheten	±0	36 196
1:11 Ersättning för skador på grund av brott	±0	122 474
1:12 Rättsliga biträden m.m.	±0	2 265 657
1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	±0	40 163
1:14 Avgifter till vissa internationella samman- slutningar	±0	95 674
1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	±0	7 157
1:16 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	±0	17 889
1:17 Domarnämnden	±0	7 544
Summa för utgiftsområdet	±0	39 390 664